

V Bruseli 11. decembra 2025
(OR. en)

16772/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0399 (COD)**

**ENER 677
TRANS 644
RELEX 1683
ECOFIN 1735
ENV 1384
CODEC 2126
IA 231**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	11. decembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 1006 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2022/869

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 1006 final.

Príloha: COM(2025) 1006 final

V Bruseli 10. 12. 2025
COM(2025) 1006 final

2025/0399 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2022/869

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Cieľom tohto návrhu je prispieť k včasnému a efektívnemu rozvoju a interoperabilite odolnej energetickej infraštruktúry v celej EÚ. Infraštruktúra energetických sietí zohráva kľúčovú úlohu pri oživovaní konkurencieschopnosti EÚ, zaisťovaní bezpečnosti našej Únie a pri energetickej transformácii a dekarbonizácii. Rozvoj energetických sietí zároveň čelí novým a významným výzvam.

Elektrizačné systémy budú musieť uspokojiť rastúci dopyt spojený s elektrifikáciou koncových zariadení a rozvojom vodíkového systému. Elektrifikácia konečnej spotreby energie v Únii sa má zvýšiť zo súčasných približne 23 % na zhruba 32 % v roku 2030, ako sa uvádza v Dohode o čistom priemysle¹. Členské štáty by sa mali usilovať o dosiahnutie úrovne prepojenosti elektrických sietí do roku 2030 vo výške 15 %². Na to, aby sa splnili ciele EÚ do roku 2040, budú musieť siete integrovať energiu z obnoviteľných zdrojov v objeme 2,2 – 2,4 TW³. Systémy sa budú musieť prispôbiť, aby mala EÚ decentralizovanejšiu, digitalizovanejšiu a flexibilnejšiu elektrizačnú sústavu s miliónmi strešných solárnych panelov a miestnymi energetickými spoločenstvami spoločne využívajúcimi zdroje. Do roku 2040 si prenosové a distribučné systémy elektriny vyžadujú investície vo výške 1,2 bilióna EUR a vodíkové siete 240 miliárd EUR⁴. Samotná energia z obnoviteľných zdrojov na mori by sa mala do roku 2050 zvýšiť až o 360 GW⁵, ktoré je potrebné priviesť na pobrežie, a to aj prostredníctvom potrebného posilnenia prenosovej sústavy na pevnine. **Vodík bude dôležitý pri dekarbonizácii priemyselných a dopravných procesov, kde elektrifikácia nie je dosiahnuteľným riešením.** Vodíkové siete budú spájať výrobné a odberné centrá v celej Európe, kde nie je možné vyrábať vodík priamo na mieste.

V **Draghiho správe**⁶ sa vyzýva na zjednodušenie a zefektívnenie povolovacích a administratívnych procesov, ako aj na koordinovaný strategický prístup k rozvoju cezhraničnej infraštruktúry medzi EÚ a členskými štátmi. Rada vyzvala Komisiu, aby navrhla posilnený rámec pre plánovanie a zavádzanie sústav, ktorý by bol v súlade s cieľmi EÚ⁷. Rada vo svojich záveroch zo 16. júna 2025⁸ vyzvala Komisiu, aby navrhla balík pre elektrizačné systémy, ktorý by okrem iného obsahoval opatrenia na zjednodušenie pravidiel EÚ v oblasti sústav, integráciu potrieb na úrovni EÚ, regionálnej a národnej úrovni,

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie [COM(2025) 85 final].

² Nariadenie (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy.

³ COM(2025) 524 final: Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimateckej neutrality.

⁴ Artelys, LBST, Trinomics, Finesso, A. a kol., [Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy](#) (Investičné potreby európskej energetickej infraštruktúry na umožnenie dekarbonizovaného hospodárstva), 2025; výška investícií potrebných len do distribučných sústav dosahuje 730 miliárd EUR.

⁵ https://energy.ec.europa.eu/news/member-states-agree-new-ambition-expanding-offshore-renewable-energy-2024-12-18_sk.

⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_sk#paragraph_47059

⁷ Závery Rady pre energetiku z 30. mája 2024 o pokroku v oblasti udržateľnej infraštruktúry elektrických sietí, 10459/24.

⁸ Rada Európskej únie, 10279/25

zabezpečenie realizácie projektov, vytvorenie účinných mechanizmov zdieľania nákladov na cezhraničné projekty spoločného záujmu a posúdenie potreby ďalších legislatívnych návrhov na urýchlenie povoľovania energetickej infraštruktúry. **Európska rada** vo svojich záveroch takisto vyzvala na dlhodobé plánovanie investícií v celej Únii s cieľom plne integrovať a prepojiť trh s elektrinou v EÚ, čo prispeje k energetickej bezpečnosti Únie a k ochrane a odolnosti infraštruktúry⁹. **Európsky parlament** zdôraznil význam modernizácie a rozširovania sietí, ako aj investícií do digitalizácie so zameraním na integrované plánovanie medzi jednotlivými odvetviami a úrovňami¹⁰. Zdôrazňuje tiež cezhraničnú infraštruktúru ako podmienku úspešného prehlbenia jednotného trhu a zvýšenia odolnosti Únie¹¹.

Nariadenie o TEN-E prijaté v roku 2013 prispelo k hlavným cieľom Únie v oblasti energetickej politiky, a to stanovením pravidiel identifikácie a zabezpečenia včasného rozvoja projektov spoločného záujmu, ktorými sa zaisťujú interoperabilita transeurópskych energetických sietí, fungovanie vnútorného trhu s energiou, bezpečnosť dodávok v Únii a integrácia obnoviteľných foriem energie. Takisto prispelo k zjednodušeniu postupov vydávania povolení na projekty spoločného záujmu a stanovila sa v ňom regulačná pomoc, pravidlá a usmernenia pre cezhraničné rozdelenie nákladov a stimuly súvisiace s rizikom, ako aj podmienky prístupu k financovaniu z Nástroja na prepájanie Európy (NPE). Nariadenie o TEN-E bolo revidované v roku 2022 v snahe zosúladiť rámec s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050 v rámci Európskej zelenej dohody.

Hoci ciele nariadenia o TEN-E zostávajú do veľkej miery platné, je potrebné vyriešiť niekoľko nedostatkov, aby sa zabezpečilo, že rámec bude vhodný na podporu dekarbonizovaného, konkurencieschopného a odolného energetického systému do roku 2050 v súlade s cieľmi Dohody o čistom priemysle a európskeho klimatického predpisu.

Po prvé, existujúce a plánované infraštruktúrne projekty nie sú dostatočne zamerané na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti energetiky a klímy. Medzi našimi potrebami v oblasti cezhraničnej elektrickej infraštruktúry a rýchlosťou a úrovňou rozvoja infraštruktúry na úrovni elektrizačnej sústavy je značný rozdiel¹². Pokiaľ ide o elektrinu, približne polovica cezhraničných potrieb elektriny na rok 2030 (41 z 88 GW) zostane neuspokojená a očakáva sa, že tento nedostatok sa v nasledujúcom desaťročí ešte zvýši. Do roku 2040 bude potreba cezhraničnej elektrickej kapacity predstavovať 108 GW¹³. Neriešenie potrieb infraštruktúry by mohlo brániť dekarbonizácii systému, narušiť bezpečnosť dodávok a potenciálne viesť k ďalšej fragmentácii trhu a vyšším cenám energie. Z hľadiska efektívnosti systému súčasný rámec nezohľadňuje využitie alternatív k rozšíreniu siete, ako sú nesieťové alebo digitálne riešenia. Okrem toho bude na zabezpečenie optimalizácie systému a dekarbonizácie priemyslu rozhodujúce lepšie plánovanie a integrácia vodíkovej siete.

Po druhé, realizácia projektov cezhraničnej infraštruktúry je príliš pomalá, čo zvyšuje celkové náklady na projekty a brzdí rozvoj siete. Dokončenie projektov elektrickej

⁹ Závety Európskej rady z marca 2025 EUCO 1/25

¹⁰ Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. júna 2025 o elektrických sieťach [2025/2006(INI)].

¹¹ Uznesenie EP zo 7. mája 2025 o [prepracovanom dlhodobom rozpočte pre Úniu v meniacom sa svete](#) [2024/2051(INI)].

¹² ACER (2024): *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system* (Rozvoj elektrickej infraštruktúry na podporu konkurencieschopného a udržateľného energetického systému), monitorovacia správa za rok 2024.

¹³ ENTSO-E (2025), desaťročný plán rozvoja siete z roku 2024. *Opportunities for a more efficient European power system by 2050. Infrastructure Gaps Report* (Príležitosti pre efektívnejší európsky elektroenergetický systém do roku 2050. Správa o nedostatkoch v infraštruktúre).

infraštruktúry trvá v prípade prenosových sústav až desať rokov. Oneskorenia sa často pripisujú ťažkostiam pri dosahovaní dohody o **zdieľaní nákladov**, ak sú projekty prospešné aj mimo hostiteľských členských štátov. Keďže miera integrácie cezhraničnej infraštruktúry stále rastie, počet takýchto projektov s prínosmi

mimo hostiteľských členských štátov sa pravdepodobne zvýši. Okrem toho sú veľkou prekážkou aj naďalej oneskorené **postupy vydávania povolení**, ktoré predstavujú viac ako polovicu času potrebného na dokončenie projektu elektrizačnej prenosovej infraštruktúry.

A napokon obavy týkajúce sa bezpečnosti infraštruktúry. Nedávne incidenty v oblasti fyzickej a kybernetickej bezpečnosti poukázali na riziko útoku nepriateľských subjektov na energetickú infraštruktúru Únie, čo má ekonomické náklady a dôsledky pre stabilitu nášho energetického systému. Rastie aj záujem aktérov z tretích krajín investovať do energetickej infraštruktúry EÚ, v dôsledku čoho môže byť Únia viac vystavená rizikám súvisiacim s energetickou bezpečnosťou. Okrem úmyselných sabotážnych činov ovplyvňujú odolnosť energetickej infraštruktúry EÚ aj nové riziká vrátane prírodných rizík a vplyvov súvisiacich s klímou.

Cieľom tohto návrhu na revíziu nariadenia o TEN-E je riešiť tieto problémy, ktoré boli identifikované v správe o posúdení vplyvu a správe o vykonávaní, ktoré sú priložené k tomuto návrhu. Návrhom sa konkrétne zavedú zmeny s cieľom:

- zabezpečiť, aby projekty zahrnuté do plánov rozvoja siete a vybrané ako projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme riešili vhodne a účinne identifikované potreby infraštruktúry s náležitým zohľadnením nesieťových riešení,
- uľahčiť využívanie nástrojov na zdieľanie nákladov na rýchlejšie zavádzanie projektov cezhraničnej infraštruktúry, čo povedie k zvýšenému využívaniu nástrojov na zdieľanie nákladov a skráteniu času na zavedenie projektov,
- zjednodušiť a urýchliť postupy vydávania povolení pre cezhraničné projekty energetickej infraštruktúry (projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme), aby bolo možné dodržať existujúce lehoty,
- zvýšiť fyzickú a kybernetickú bezpečnosť a odolnosť cezhraničnej energetickej infraštruktúry.

Ďalej sa v rámci tejto iniciatívy posudzoval a identifikoval súbor opatrení na zjednodušenie a zefektívnenie nariadenia o TEN-E a zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov a regulačných nákladov pre zainteresované strany tam, kde je to možné (pozri ďalej).

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je reakciou na záväzok Komisie v Akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu¹⁴, ktorým je navrhnuť balík opatrení pre európske elektrizačné sústavy pozostávajúci z legislatívnych a nelegislatívnych opatrení, ktorými sa má okrem iného zjednodušiť nariadenie o TEN-E, zabezpečiť cezhraničné integrované plánovanie a realizácia projektov, najmä v oblasti spojovacích vedení; zefektívniť povoľovanie sietí, zlepšiť plánovanie elektrizačných distribučných sústav; urýchliť rozvoj trhu s vodíkom; podporiť digitalizáciu a inovácie. Návrh vychádza z revízie nariadenia o TEN-E z roku 2022, ako aj z Akčného

---

¹⁴ COM(2025) 79 final.

plánu EÚ pre elektrizačné sústavy z roku 2023¹⁵, ktorý sa zameria na vykonávanie rámca nariadenia o TEN-E.

Nástroj na prepájanie Európy (NPE) dopĺňa nariadenie o TEN-E tým, že rieši medzeru vo financovaní projektov spoločného záujmu s vysokou sociálno-ekonomickou a spoločenskou hodnotou, ktorým však chýba komerčná životaschopnosť. Oprávnenosť na finančnú pomoc z NPE súvisí s rozsahom kategórií infraštruktúry, na ktoré sa vzťahuje revidované nariadenie o TEN-E, keďže získanie štatútu projektu spoločného záujmu alebo projektu vo vzájomnom záujme podľa nariadenia o TEN-E je podmienkou financovania projektov cezhraničnej infraštruktúry z NPE. Návrh je v súlade so súčasným nástrojom NPE v rámci viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027, ako aj s návrhom nástroja NPE v rámci VFR na roky 2028 – 2034, v ktorom sa zdôrazňuje „zásadný význam skutočnej energetickej únie a dobre integrovaných infraštruktúrnych sietí EÚ“ prostredníctvom podstatného zvýšenia rozpočtu navrhovaného pre nástroj CEF-E¹⁶.

Návrh je takisto v súlade so zámermi a cieľmi stanovenými v smernici a nariadení o trhu s elektrinou, v nariadení o správe a v smernici o energii z obnoviteľných zdrojov, najmä sa ním umožňuje integrácia energetických trhov Únie a rozsiahle zavádzanie a integrácia obnoviteľných zdrojov energie a riešení flexibility.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Týmto návrhom sa dopĺňajú iné iniciatívy, ktorých cieľom je vytvoriť integrovanejší európsky trh s energiou. Návrh je takisto v súlade s navrhovaným cieľom EÚ v oblasti klímy do roku 2040 a záväzkom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, ktorý je zakotvený v európskom klimatickom predpise. Tento návrh sa prijíma spolu s pozmeňujúcou smernicou, ktorej cieľom je urýchliť povoľovanie projektov energetickej infraštruktúry vrátane prenosových a distribučných sústav, skladovacích a nabíjajúcich staníc a projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom uľahčiť ich rýchle zavedenie.

Cieľom revízie nariadenia o TEN-E je podporiť ciele právnych predpisov o trhu s elektrinou tým, že sa zabezpečí, aby infraštruktúra prinášala ďalší sociálno-ekonomický prospech, a ďalej posilniť efektívne využívanie existujúcej infraštruktúry. V rámci revízie nariadenia o riadení sa posúdia možné opatrenia na zvýšenie cieľov prepojenia elektrických sietí, ktoré sú v danom nariadení zakotvené, a opatrenia na ďalšiu podporu potrebnej úrovne vnútroštátnych investícií do energetickej infraštruktúry.

Opatrenia súvisiace s bezpečnosťou podľa tohto návrhu vychádzajú z požiadaviek horizontálnych právnych predpisov o bezpečnosti vrátane smernice EÚ o odolnosti kritických subjektov¹⁷, smernice NIS 2¹⁸ a sieťového predpisu pre odvetvové pravidlá týkajúce sa aspektov kybernetickej bezpečnosti cezhraničných tokov elektriny¹⁹. Opatreniami uvedenými

¹⁵ COM(2023) 757 final.

¹⁶ COM(2025) 547 final: Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy na obdobie 2028 – 2034.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 zo 14. decembra 2022 o odolnosti kritických subjektov a o zrušení smernice Rady 2008/114/ES.

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2).

¹⁹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1366 z 11. marca 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 stanovením sieťového predpisu pre odvetvové pravidlá týkajúce sa aspektov kybernetickej bezpečnosti cezhraničných tokov elektriny.

v tomto návrhu sa podporujú jeho ciele a vykonávanie, ako aj rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie, pričom sa osobitne zameriavajú na infraštruktúru v rozsahu pôsobnosti TEN-E. Revízia rámca energetickej bezpečnosti EÚ v roku 2026 sa bude zaoberať energetickou bezpečnosťou horizontálne, čím sa doplní prístup zameraný na siete podľa tohto návrhu.

Akt na urýchlenie rozvoja priemyslu bude zahŕňať opatrenia na urýchlenie povoľovania projektov na dekarbonizáciu energeticke náročných priemyselných odvetví. Pre elektrifikáciu priemyslu je rozhodujúca dostatočná kapacita siete a včasné pripojenie do siete, preto sa obe iniciatívy vyvíjajú v úzkej spolupráci²⁰. Návrh je relevantný aj pre Iniciatívu transstredozernej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a čistých technológií (T-MED) a Pakt pre Stredozemie.

Vzhľadom na plánovaný balík opatrení na zachytávanie, využívanie a ukladanie oxidu uhličitého (CCUS) sa tento návrh nebude zaoberať plánovaním cezhraničnej infraštruktúry pre oxid uhličitý. Vzhľadom na silné prepojenie medzi plánovaním sietí na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a odvetvím vykurovania a chladenia si nedávna revízia smernice o plyne²¹ vyžaduje silnejšiu koordináciu medzi odvetviami. Cieľom balíka pre elektrizačné sústavy je vychádzať z týchto požiadaviek. Okrem toho nadchádzajúci akčný plán elektrifikácie a strategický plán digitalizácie a umelej inteligencie v energetike, ako aj Stratégia EÚ týkajúca sa vykurovania a chladenia budú dôležitými podkladmi pre plánovanie sietí v budúcnosti. Balík je zároveň základom pripravovaného aktu o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie, ktorý má prilákať investície do dátových centier.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh vychádza z článku 172 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorom sa stanovuje právny základ na prijímanie usmernení zahŕňajúcich ciele, priority a trendy opatrení, ktoré sa predpokladajú v oblasti transeurópskych sietí uvedených v článku 171. Usmernenia majú identifikovať projekty spoločného záujmu, ktoré sú potrebné na to, aby TEN-E splňala svoj účel, a majú sa v nich stanoviť podmienky, za ktorých môže EÚ finančne podporovať projekty spoločného záujmu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Navrhované zmeny splňajú zásadu **subsidiarity**, keďže opatrenia na úrovni Únie prispievajú k ďalšej integrácii trhu Únie s energiou prostredníctvom modernizácie a rozvoja európskej cezhraničnej energetickej siete účinnejšie než opatrenia na vnútroštátnej úrovni.

Potreba konať na úrovni EÚ

Energetická prenosová infraštruktúra (vrátane prepojenej sústavy na mori a infraštruktúry inteligentných sústav) má vzhľadom na svoje cezhraničné vplyvy európsku pridanú hodnotu a je nevyhnutná na dosiahnutie klimaticky neutrálneho energetickeho systému. Nariadenie o TEN-E prispelo k dosiahnutiu výsledkov, pokiaľ ide o integráciu trhu s energiou, hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok v Únii. Na rozvoj cezhraničnej energetickej

²⁰ Napríklad potreby priemyslu z hľadiska spotreby energie by sa mali dostatočne zohľadniť v národných plánoch rozvoja siete a v priemyselnej politike je naopak potrebné zohľadniť plánovanie infraštruktúry vzhľadom na potrebu sieťovej a potrubnej infraštruktúry pre H₂ a CO₂.

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (prepracované znenie).

infraštruktúry je potrebný rámec pre regionálnu spoluprácu medzi členskými štátmi. Vnútrotný trh s energiou si vyžaduje cezhraničnú infraštruktúru, na rozvoj ktorej je potrebná spolupráca dvoch alebo viacerých členských štátov, pričom všetky majú svoj vlastný regulačný rámec.

Vnútroštátna regulácia a plánovanie nie sú dostatočné, pretože jednotlivé národné orgány verejnej správy nemajú právomoc zaoberať sa plánovaním cezhraničnej infraštruktúry. Prvky vnútornej siete významne ovplyvňujú možnosti rozvoja cezhraničnej infraštruktúry, čo má následne vplyv na cezhraničný obchod. Vzhľadom na charakter husto prepojenej siete EÚ a na vybudovanie efektívnejšieho energetického systému je potrebná užšia koordinácia plánovania na vnútroštátnej a európskej úrovni.

Pridaná hodnota EÚ

Nariadenie o TEN-E poskytlo pridanú hodnotu v porovnaní s tým, čo by sa mohlo dosiahnuť len na národnej alebo regionálnej úrovni. Vďaka štatútu projektu spoločného záujmu bolo v rokoch 2013 – 2025 dokončených viac ako 100 projektov. Zrýchlená elektrifikácia, dekarbonizácia a digitalizácia priemyslu a zavádzanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov si vyžadujú posilnenie energetickej infraštruktúry bezprecedentným tempom, ktoré nie je možné dosiahnuť len vnútroštátnymi opatreniami. Účinnejším cezhraničným plánovaním sa zlepší integrácia čistých zdrojov energie, ako aj uspokojenie potrieb trhu s elektrinou, čo by pomohlo EÚ dosiahnuť jej ciele v oblasti energetiky a klímy. Integrovanější trh podporuje vývoj a zavádzanie inovačných technológií na prenos a distribúciu energie a prispieva k flexibilitě systému a bezpečnosti dodávok. To môže viesť k zvýšeniu efektívnosti siete a zlepšeniu cezhraničného obchodu v prospech nákladovo efektívnejšieho a bezpečnejšieho energetického systému.

• **Proporcionalita**

Iniciatíva je v súlade so zásadou proporcionality. Patrí do rozsahu pôsobnosti opatrení v oblasti transeurópskych energetických sietí v zmysle článku 170 ZFEÚ. Politická intervencia je úmerná rozsahu a povahe problémov identifikovaných v posúdení vplyvu a dosiahnutiu stanovených cieľov iniciatívy. Navrhovaná revízia nariadenia o TEN-E neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie všeobecného cieľa, ktorým je zabezpečiť včasný a efektívny rozvoj a interoperabilitu odolnej energetickej infraštruktúry, energie z obnoviteľných zdrojov a flexibility vrátane skladovacích a nabíjajúcich staníc v celej EÚ.

Navrhované opatrenia prispievajú k účinnejšiemu riešeniu potrieb Únie v oblasti energetickej infraštruktúry, zabezpečujú rýchlejšie zavádzanie projektov a zvyšujú odolnosť infraštruktúry energetických sietí EÚ bez toho, aby prevádzkovateľom prenosových sústav a realizátorom projektov, členským štátom, národným regulačným orgánom a Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) vznikali značné náklady.

Na základe výsledkov správy o vykonávaní Komisia posúdila niekoľko možností politiky, ktoré sa týkajú štyroch oblastí vplyvu súčasného rámca TEN-E, a to plánovania infraštruktúry a realizácie projektov, zdieľania nákladov a prínosov, povoľovania a bezpečnosti. Z porovnania možností (pozri oddiely 6 a 7 správy o posúdení vplyvu) vyplýva, že možnosť politiky 2 je najvhodnejšia na dosiahnutie špecifického cieľa iniciatívy bez toho, aby predstavovala neprimeranú dodatočnú záťaž pre príslušné subjekty. Návrh vychádza z možnosti politiky 2, ktorá sa javí primeraná povahe problému tým, že sa zameriava na zefektívnenie súčasných procesov a ponúka významné nové nástroje, ktoré sa považujú za účinné na splnenie cieľov tejto iniciatívy.

- **Výber nástroja**

Na základe celkových pozitívnych skúseností s vykonávaním súčasného nariadenia o TEN-E a pozitívneho hodnotenia predchádzajúceho nariadenia je zvoleným nástrojom nariadenie. Ide o účinný nástroj, ktorý sa uplatňuje priamo a je záväzný v celom rozsahu, pričom zabezpečuje jednotné vykonávanie a právnu istotu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Vzhľadom na rozsah pôsobnosti navrhovanej revízie a nedávnej zmeny nariadenia o TEN-E v roku 2022 nebolo možné vykonať hodnotenie *ex post*. Namiesto toho bola vypracovaná správa o vykonávaní, ktorá je súčasťou správy o posúdení vplyvu. Správa o vykonávaní sa zameriava na plnenie konkrétnych ustanovení zavedených a revidovaných v rámci revízie nariadenia o TEN-E z roku 2022. Nahrádza sa ňou úplné hodnotenie, ktoré by sa očakávalo až v rámci revízie nariadenia o TEN-E, ktorá sa má uskutočniť v roku 2027²². Hodnotenie sa predtým uskutočnilo v období od januára 2019 do septembra 2020, a to v súvislosti s revíziou nariadenia o TEN-E z roku 2022²³.

V správe o vykonávaní sa poskytli dôkazy o potrebe ďalších zlepšení, najmä pokiaľ ide o vypracovanie scenárov, identifikáciu potrieb infraštruktúry a následný desaťročný plán rozvoja siete, výber a posúdenie projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme, ako aj cezhraničné rozdelenie nákladov a rámce povoľovania. V správe sa zistilo, že v procesoch vypracovania scenárov a identifikácie nedostatkov v infraštruktúre sú nedostatky vrátane oneskorení, ktoré bránia ich účinnosti pri plnení cieľov nariadenia o TEN-E. Komisia a agentúra ACER majú málo prostriedkov na riadenie procesu zameraného na identifikáciu kľúčových projektov pre Úniu. Okrem toho, hoci zmeny týkajúce sa vydávania povolení v rámci revízie nariadenia o TEN-E z roku 2022 vo všeobecnosti dosiahli svoj zamýšľaný cieľ, ktorým bolo zvýšenie zrozumiteľnosti a flexibility postupov, mohli by sa dosiahnuť ďalšie zlepšenia na podporu urýchlenia postupov, čo by prispelo k celkovej efektívnosti procesu. Pokiaľ ide o cezhraničné rozdelenie nákladov, ustanoveniami nariadenia o TEN-E sa uľahčilo rozdeľovanie investičných nákladov pre projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme, predovšetkým na podporu žiadostí v rámci NPE. Do rozhodnutí o cezhraničnom rozdelení nákladov však bolo zapojených len veľmi málo krajín, ktoré nie sú hostiteľskými krajinami, a v odvetví elektrickej energie ani jedna. Ustanovenia preto mali obmedzenú účinnosť pri podnecovaní ďalších investícií z nehostiteľských krajín, ktoré by inak mohli mať z projektov významný prospech.

Cieľom tohto návrhu je riešiť tieto problémy identifikované v správe o vykonávaní, ktorá je prílohou správy o posúdení vplyvu, prostredníctvom cielených zmien nariadenia o TEN-E.

²² Pozri článok 22 nariadenia o TEN-E.

²³ Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre energetiku, ECORYS, Ramboll, REKK, Shepherd a Wedderburn, Akkermans, F., Le Den, X., Heidecke, L., Jansen, L., Juárez, V., Kácsor, E., Mezösi, A., Nigohosyan, D., Nguyen, N., Rodger, S., Selei, A., Takácsné Tóth, B., Møller Thomsen, S., Til, H. v. Yagafarova, A., *Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure - Final report* [Podpora hodnotenia nariadenia (EÚ) č. 347/2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru – záverečná správa], Úrad pre publikácie, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/154438>.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V súlade s usmerneniami pre lepšiu právnu reguláciu uskutočnila Komisia v období od 13. mája do 5. augusta 2025 rozsiahlu verejnú online konzultáciu na portáli Vyjadrite svoj názor. Konzultácie sa týkali týchto tém: i) všeobecného fungovania nariadenia o TEN-E; ii) plánovania infraštruktúry EÚ; iii) plánovania elektrických sietí na vnútroštátnej úrovni; iv) kapacity elektrických sietí; v) vydávania povolení; vi) investícií do sieťovej infraštruktúry; vii) dodávateľských reťazcov; viii) digitalizácie a odolnosti a ix) zjednodušenia.

V rámci konzultácie bolo doručených celkovo 197 odpovedí. Okrem toho boli prostredníctvom funkčnej poštovej schránky do konzultácie prijaté dva e-maily. V rámci verejnej konzultácie prišlo na každú otázku s voliteľnými odpoveďami 197 odpovedí, čo znamená, že každý respondent odpovedal na každú otázku. Pri niektorých otázkach mali respondenti na päťbodovej škále vyjadriť, do akej miery súhlasia alebo nesúhlasia s tvrdeniami. Škála bola i) rozhodne nesúhlasím; ii) čiastočne nesúhlasím; iii) mám neutrálny postoj; iv) čiastočne súhlasím; v) rozhodne súhlasím. Bola ponúknutá aj možnosť „neviem“.

Názory zainteresovaných strán sa rozchádzali v tom, či sa desaťročnými plánmi rozvoja siete a národnými plánmi rozvoja prenosovej sústavy zabezpečuje integrované a koherentné plánovanie na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Názory na to, do akej miery sa v desaťročnom pláne rozvoja siete identifikujú všetky potreby cezhraničnej infraštruktúry, sa takisto rôznili. Napriek tomu väčšina (54 %) uviedla, že súčasný rámec riadenia desaťročných plánov rozvoja siete vrátane úloh zainteresovaných strán by sa mal revidovať, aby sa zvýšila jeho účinnosť. Okrem toho sa v súlade s legislatívnym návrhom približne polovica (44 %) domnieva, že v desaťročnom pláne rozvoja siete sa nedostatočne riešia identifikované nedostatky v infraštruktúre, a väčšina (60 %) súhlasí s tým, že národnými projektmi by sa mali jasnejšie podporovať priority celej EÚ. Väčšina respondentov (61 %) zároveň súhlasila s tým, že je potrebné lepšie zosúladiť národné plány rozvoja prenosovej sústavy. Okrem toho väčšina respondentov (59 %) kladne hodnotila zefektívnenie procesu podávania žiadostí o projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme zmenou požiadaviek na projekty so štatútom projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme, aby mohli v súlade s týmto návrhom opätovne podávať žiadosti počas každého procesu (za predpokladu splnenia určitých podmienok).

Na otázku, či by sa v rámci desaťročných plánov rozvoja siete mal uplatňovať prístup zhora nadol k plánovaniu infraštruktúry zameraný na zosúladenie rozvoja siete s cieľmi EÚ a členských štátov v oblasti klímy a energetiky, 41 % respondentov (z ktorých mnohí sú prevádzkovatelia sústav) nesúhlasilo, zatiaľ čo 36 % súhlasilo. Podobne 41 % respondentov (z ktorých mnohí sú prevádzkovatelia sústav) vyjadrilo nesúhlas s tým, aby sa v rámci desaťročných plánov rozvoja siete uplatňoval viac európsky prístup zhora nadol s cieľom lepšie prepojiť identifikované potreby a prioritné projekty spoločného európskeho záujmu, zatiaľ čo 36 % s tým súhlasilo. Hoci sa týmto legislatívnym návrhom posilňuje riadenie procesu plánovania infraštruktúry na úrovni EÚ, pričom Komisia preberá úlohu vypracovať centrálny scenár a je oprávnená vyhlasovať výzvy na predkladanie podkladov na riešenie nedostatkov v infraštruktúre, v návrhu sa zachováva silné zapojenie členských štátov a potvrdzovanie krokov v procese, pričom sa dosahuje rovnováha, aby sa dosiahol súlad aj s výsledkami verejnej konzultácie. Pokiaľ ide o frekvenciu procesov, väčšina zainteresovaných strán (85 %) považuje súčasný dvojročný cyklus za vhodný. Legislatívnym návrhom sa predlžuje súčasný dvojročný cyklus desaťročných plánov rozvoja siete na štyri roky, ale zachováva sa flexibilita v prípade potreby aktualizácie.

Väčšina respondentov pozitívne hodnotila zahrnutie vnútorných posilnení (72 %) a nesieťových riešení (54 %) do identifikácie potrieb infraštruktúry, čo je v súlade

s legislatívnym návrhom. Väčšina (62 %) zainteresovaných strán sa takisto zhodla na tom, že je potrebné prijať viac opatrení na úrovni EÚ na zlepšenie viditeľnosti a kvantifikácie prínosov digitálnych a inovatívnych technológií a technológií, ktorými sa posilňuje sieť. Výrazná väčšina (76 %) tvrdila, že sú potrebné ďalšie opatrenia na zvýšenie účinnosti existujúcej siete.

Pokiaľ ide o **zdieľanie nákladov**, 38 %²⁴ respondentov uviedlo, že súčasný rámec nie je vhodný na daný účel, a 36 %²⁵ sa vyslovilo za to, aby sa rámec cezhraničného rozdelenia nákladov ďalej rozvíjal s cieľom uľahčiť zdieľanie investičných nákladov medzi krajinami (nad rámec hostiteľských členských štátov) úmerne očakávaným prínosom, čo naznačuje podporu revízie právnych predpisov. Okrem toho sa 37 %²⁶ respondentov domnieva, že žiadosť o investície v rámci cezhraničného rozdelenia nákladov by sa mohla vzťahovať aj na viacero projektov („združovanie“), aby sa v súlade s týmto návrhom uľahčilo zdieľanie nákladov medzi viacerými príjemcami z členských štátov.

Väčšina respondentov označila **povoľovanie** za kľúčovú prekážku rozvoja sieťovej infraštruktúry tempom potrebným na energetickú transformáciu, čo naznačuje podporu posilnenia rámca TEN-E v tejto oblasti. Približne tretina respondentov ďalej uviedla, že ustanovenia nariadenia o TEN-E týkajúce sa povoľovania nie sú zrozumiteľné alebo ľahko vykonateľné, pričom 16 % respondentov malo neutrálny postoj a 34 % si nebolo istých. Prevažná väčšina zainteresovaných strán podporuje zjednodušenie a zefektívnenie environmentálneho posudzovania, digitalizáciu povoľovacích konaní, skrátenie zákonných lehôt na povoľovanie sietí v súlade s legislatívnym návrhom.

Pokiaľ ide o **opatrenia súvisiace s bezpečnosťou**, viac ako tretina zainteresovaných strán sa zhodla na tom, že právnym rámcom EÚ sa dostatočne neriešia vznikajúce bezpečnostné riziká (38 %)²⁷ a že na posilnenie ochrany pred fyzickými a kybernetickými rizikami sú potrebné dodatočné bezpečnostné kritériá pre projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme (36 %)²⁸ v súlade s legislatívnym návrhom. Okrem toho len 14 % uviedlo, že rámcom sa rieši vylúčenie nedôveryhodných subjektov z účasti na projektoch kritickej infraštruktúry, pričom 19 % vyjadrilo neutrálny postoj a takmer väčšina, 45 % (spoločnosti 41 %, záujmové združenia 48 %, mimovládne organizácie 86 %, subjekty verejného sektora 40 %) si nie je istá.

Pri vypracovaní návrhu sa zohľadnila spätná väzba získaná od zainteresovaných strán v rámci konzultácií. Opatrenia v rámci tohto legislatívneho návrhu sú preto v súlade s názormi zainteresovaných strán.

Podrobnú analýzu výsledkov verejnej konzultácie nájdete v prílohe 2 k správe o posúdení vplyvu, ktorá je pripojená k tejto iniciatíve.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Návrh a jeho podkladové posúdenie vplyvu vychádzajú z dôkazov získaných zo správy o vykonávaní nariadenia o TEN-E, z príspevkov zainteresovaných strán v rozsiahlych konzultáciách vykonaných v tejto súvislosti, ako aj z preskúmania literatúry, analýzy portfólia projektov spoločného záujmu a modelovania.

---

²⁴ 20 % respondentov malo neutrálny postoj a 35 % nevyjadrilo žiadny názor (pozri prílohu 2 k posúdeniu vplyvu).

²⁵ 18 % respondentov malo neutrálny postoj a 31 % si nebolo istých (pozri prílohu 2 k posúdeniu vplyvu).

²⁶ 25 % respondentov malo neutrálny postoj a 32 % si nebolo istých (pozri prílohu 2 k posúdeniu vplyvu).

²⁷ 18 % respondentov malo neutrálny postoj a 32 % si nebolo istých (pozri prílohu 2 k posúdeniu vplyvu).

²⁸ 14 % respondentov malo neutrálny postoj a 27 % si nebolo istých (pozri prílohu 2 k posúdeniu vplyvu).

V analýze sa zohľadnili aj formálne závery prijaté v rámci Kodanského fóra v rokoch 2023, 2024 a 2025. Na Kodanskom fóre sa každoročne stretávajú zástupcovia inštitúcií EÚ, prevádzkovatelia prenosových sústav, realizátori projektov, regulačné orgány, energetické spoločnosti, mimovládne organizácie, občianska spoločnosť a finančná komunita, aby diskutovali o výzvach rozvoja európskej energetickej infraštruktúry.

Rovnako sa zohľadnili aj výročné konsolidované monitorovacie správy agentúry ACER o pokroku projektov spoločného záujmu v oblasti elektriny a plynu, projektov prírastkovej kapacity a virtuálnych prepojovacích bodov, monitorovaní trhu s elektrinou a plynom, pridelovanie kapacít a riadení preťaženia, ako aj ďalšie aktualizácie rozhodnutí o cezhraničnom rozdelení nákladov a stimuly založené na rizikách pre konkrétne projekty.

Návrh a jeho podkladové posúdenie vplyvu vychádzajú z dôkazov získaných zo správy o vykonávaní nariadenia o TEN-E, z príspevkov zainteresovaných strán a rozsiahlych konzultácií vykonaných v tejto súvislosti, ako aj z preskúmania literatúry, analýzy portfólia projektov spoločného záujmu a modelovania. Ďalšie informácie boli získané prostredníctvom niekoľkých podporných štúdií na podporu rozvoja možností politiky a posúdenia investičných potrieb v oblasti infraštruktúry, plánovania infraštruktúry a nákladov vzniknutých pri oneskoreniach.

• **Posúdenie vplyvu**

V súlade s usmerneniami o lepšej právnej regulácii Komisia vykonala posúdenie vplyvu viacerých možností politiky. Toto úsilie sa opieralo o štruktúrovanú konzultáciu v rámci Komisie prostredníctvom medziútvarevej riadiacej skupiny. Posúdenie vplyvu bolo predložené výboru pre kontrolu regulácie a bolo s ním prediskutované. Výbor pre kontrolu regulácie vydal 26. septembra 2025 kladné stanovisko s výhradami, ktoré sa riešili najmä: i) ďalším objasnením dôvodov a základných príčin problémov a ich prepojenia s navrhovanými opatreniami; ii) podrobnejším posúdením aspektov subsidiarity; iii) revíziou všeobecných a špecifických cieľov, spresnením toho, ako bude vyzerat' úspech, lepším prispôbením operačných cieľov kritériám SMART a podrobnejším rozpracovaním monitorovacích opatrení; iv) jasnejším predstavením a zdôvodnením porovnania jednotlivých možností z hľadiska nákladov a prínosov; v) podrobnejším opisom obsahu povolovacích opatrení a ich vplyvov; vi) zdôraznením možných kompromisov s inými cieľmi EÚ (pozri prílohu 1 správy o posúdení vplyvu).

V posúdení vplyvu sa identifikovali tri hlavné problémy a im zodpovedajúce príčiny. Počas posudzovania vplyvu sa zvažoval celý rad opatrení v štyroch oblastiach intervencie – i) plánovanie infraštruktúry a realizácia projektov; ii) zdieľanie nákladov a prínosov; iii) povoľovanie a iv) bezpečnosť – na riešenie identifikovaných problémov a dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov iniciatívy. Opatrenia v rámci každej oblasti intervencie boli zoskupené do troch možností politiky podľa logiky rôzneho stupňa intervencie a koordinácie na úrovni EÚ a s prihliadnutím na vnútornú kompatibilitu a súdržnosť opatrení (pozri oddiel 5.2.2 správy o posúdení vplyvu).

Možnosť politiky 1 zahŕňa **posilnený prístup zdola nahor**, ktorým sa zavádza len obmedzený počet zmien v súčasnom legislatívnom a politickom rámci EÚ v porovnaní so súčasným stavom a ktorý zahŕňa minimálny dodatočný zásah na úrovni EÚ. Pokiaľ ide o *plánovanie infraštruktúry a realizáciu projektov*, posilňuje sa ňou existujúci rámec lepším vymedzením určitých požiadaviek a zjednodušením procesov (vrátane výberu projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme a schvaľovania Komisiou a agentúrou ACER) s cieľom zabezpečiť úspornejší a spoľahlivejší proces plánovania. Takisto sa ňou zosúladuje rozsah kategórií projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme, a to aj posilnením požiadaviek týkajúcich sa elektrolyzérovo a odstránením kategórie inteligentných

plynárenských sietí. Pokiaľ ide o *zdieľanie nákladov a prínosov*, zvyšuje sa ňou transparentnosť a posilňujú zásady EÚ, takisto sa ňou lepšie umožňuje využívanie príjmov z preťaženia na financovanie cezhraničnej elektrickej infraštruktúry ako motivácie na zdieľanie nákladov. V oblasti *povoľovania* sa ňou podporuje vykonávanie existujúcich právnych predpisov, a to aj vydávaním usmernení k vykonávaniu určitých aspektov rámca environmentálneho posudzovania. V oblasti *bezpečnosti* sa ňou zavádzajú aspekty odolnosti voči fyzickým a kybernetickým rizikám pri monitorovaní projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme.

Možnosť politiky 2 znamená **prechod od prístupu zdola nahor smerom k prístupu viac zhora nadol** so silnejším riadením na úrovni EÚ a lepšou koordináciou so súčasnými aktérmi na úrovni členských štátov. V porovnaní s možnosťou politiky 1 sa ňou zavádzajú významnejšie zmeny súčasného legislatívneho a politického rámca EÚ s dodatočnou koordináciou na úrovni EÚ a prerozdelením určitých povinností medzi príslušné zainteresované strany. Pokiaľ ide o *plánovanie infraštruktúry a realizáciu projektov*, posilňuje sa ňou najmä úloha Komisie tým, že sa jej zveruje vypracovanie centrálného scenára na identifikáciu potrieb infraštruktúry, ako aj zavádza mechanizmus na riešenie nedostatkov s cieľom zabezpečiť, aby sa v návrhoch projektov riešili všetky potreby infraštruktúry. Takisto sa ňou rozširuje rozsah kategórie projektov spoločného záujmu v oblasti elektriny tak, aby sa viac venovala nesieťovým riešeniam a aby lepšie zohľadňovala úlohu vnútorných vedení. Pokiaľ ide o *zdieľanie nákladov a prínosov*, zavádza sa ňou rámec umožňujúci dobrovoľné združovanie cezhraničných projektov s cieľom umožniť a podporiť diskusie medzi príslušnými členskými štátmi a tretími krajinami. Pokiaľ ide o *povoľovanie*, zahŕňa ciele legislatívne zmeny na urýchlenie procesov vydávania povolení pre cezhraničnú infraštruktúru, na ktorú sa vzťahuje nariadenie o TEN-E. Pokiaľ ide o *bezpečnosť*, zavádzajú sa ňou dodatočné požiadavky na transparentnosť, pokiaľ ide o konečných užívateľov výhod kandidátskych projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme a vrátane vybavenia súvisiaceho s bezpečnosťou a odolnosťou v prípade modernizácie existujúcej cezhraničnej elektrickej infraštruktúry v rámci rozsahu pôsobnosti TEN-E.

Možnosť politiky 3 zahŕňa **prístup zhora nadol**, pokiaľ ide o cezhraničnú infraštruktúru. Zahŕňa podstatné štrukturálne a inštitucionálne zmeny súčasného stavu a vyšší stupeň centralizácie a zefektívnenia na úrovni EÚ, a to aj prostredníctvom zverenia *plánovania infraštruktúry* a koordinácie *povoľovania* pre projekty cezhraničnej infraštruktúry orgánom EÚ. Pokiaľ ide o *zdieľanie nákladov a prínosov*, vychádza z opatrení možnosti politiky 2, ale zavádza sa ňou aj povinné regionálne plánovanie a zdieľanie nákladov na projekty cezhraničnej infraštruktúry na mori. Pokiaľ ide o *bezpečnosť*, možnosti politiky 2 a 3 sú totožné.

Možnosti politiky sa porovnávali z hľadiska ich **účinnosti, efektívnosti, súdržnosti a proporcionality**. Možnosti politiky 2 a 3 sa považujú za účinnejšie, efektívnejšie a súdržnejšie s celkovým politickým rámcom EÚ ako možnosť politiky 1. Možnosť politiky 1 je len o niečo lepšia z hľadiska subsidiarity a proporcionality. Preto sa možnosť politiky 1 nepovažuje za možnú uprednostňovanú možnosť politiky. Zatiaľ čo možnosti politiky 2 a 3 dosahujú lepšie výsledky ako možnosť politiky 1, pokiaľ ide o ich účinnosť pri plnení špecifických cieľov, možnosť politiky 2 sa zdá v tejto fáze celkovo účinnejšia, pokiaľ ide o zabezpečenie toho, aby sa projektmi zahrnutými do plánov siete a vybranými ako projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme riešili vhodne identifikované potreby infraštruktúry a aby sa skrátili a zjednodušili povoľovacie konania. Pokiaľ ide o efektívnosť, možnosť politiky 3 sa považuje za menej efektívnu z dôvodu potrebných dodatočných zdrojov a vysokých počiatočných nákladov na zriadenie dvoch nových subjektov na úrovni EÚ (alebo posilnenie existujúcich subjektov) zodpovedných za plánovanie infraštruktúry

a koordinované povoloacie konania. Z hľadiska subsidiarity a proporcionality sa opatrenia navrhované v možnosti politiky 3 (t. j. subjekty EÚ zodpovedné za plánovanie infraštruktúry a povoľovanie, ako aj povinné plánovanie sietí na mori) s vysokou mierou intervencie na úrovni EÚ javia v tejto fáze ako neprimerané, keďže nevedú k vyššej úrovni účinnosti a očakáva sa, že budú znamenať podstatne vyššie dodatočné náklady.

Po porovnaní možností politiky **sa ako uprednostňovaná možnosť určila možnosť politiky 2**, ktorá je najvhodnejšia na dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov iniciatívy primeraným spôsobom. Očakáva sa, že možnosť politiky 2 bude **mať pozitívne hospodárske, sociálne a environmentálne vplyvy**. Kľúčovými cieľovými skupinami, ktoré by mala táto iniciatíva ovplyvniť, sú európski občania a spotrebiteľia, realizátori projektov (vrátane PPS), európske združenia PPS (ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH), príslušné národné orgány a ich miestni a regionálni zástupcovia, národné regulačné orgány, regulačné orgány Európskej únie, PDS a pobočky prevádzkovateľov distribučných sústav a výrobcovia energie/priemysel.

Pokiaľ ide o hospodárske vplyvy, očakáva sa, že sa výrazne znížia náklady na energetický systém v súlade s optimálnym scenárom siete tým, že sa zabezpečí, aby identifikované projekty lepšie zodpovedali identifikovaným potrebám a plne ich pokrývali. V roku 2040 by investície do optimálnej siete vo výške 6 miliárd EUR ročne viedli k zníženiu systémových nákladov o 14 miliárd EUR ročne, čo predstavuje čistú úsporu 8 miliárd EUR ročne. Zároveň sa očakáva, že bude mať výrazný vplyv na veľkoobchodné ceny elektriny, pretože sa ňou zlepší vzájomné prepojenie, čo povedie k cenovej konvergencii a celkovo k stabilnejším a nižším cenám v celej EÚ. Zlepšeným rámcom zdieľania nákladov by sa mala uľahčiť realizácia a urýchlila sa implementácia cezhraničných projektov, čo by malo významný sociálno-ekonomický prínos. Okrem toho sa očakáva, že rýchlejšie povoľovanie, a tým aj realizácia projektu, prinesie ekonomické výhody realizátorom projektom v podobe ušetrených nákladov, ktoré by vznikli pri oneskoreniach. A napokon, vďaka lepšej bezpečnosti energetickej infraštruktúry by uprednostňovaná možnosť mohla priniesť výhody v podobe zabránenia strate hospodárskeho blahobytu a nákladom na opravy.

Očakáva sa, že zníženie nákladov na energetický systém bude mať pozitívny vplyv na *konkurencieschopnosť*, a to prostredníctvom nevyňaloženia nákladov a zmiernenia nárastu sieťových taríf pre spotrebiteľov vrátane priemyslu. Uprednostňovaná možnosť má pozitívny vplyv aj na *digitalizáciu*, a to vďaka väčšiemu dôrazu na využívanie nesieťových riešení pri plánovaní siete a digitalizácii povolovacích konaní. Očakáva sa, že uprednostňovanou možnosťou sa celkovo *znížia administratívne náklady a náklady na prispôbenie* pre podniky (vrátane výrobcov energie, realizátorov projektov, PPS a ENTSO) prostredníctvom zefektívnenia plánovania infraštruktúry, procesov podávania žiadostí o projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme a ich hodnotenia, ako aj povolovacích konaní. Hoci ročné úspory nákladov pre podniky nie je možné úplne odhadnúť, keďže príslušné údaje neboli k dispozícii, možno dospieť k záveru, že uprednostňovaná možnosť by viedla k opakovaným úsporám nákladov. Pre členské štáty a národné orgány by možnosť politiky 2 v krátkodobom horizonte znamenala dodatočné administratívne náklady súvisiace s vykonávaním revidovaného legislatívneho rámca.

Očakáva sa, že iniciatíva bude mať pozitívne *sociálne vplyvy*, hoci kvantitatívne vplyvy a distribučné účinky je ťažké odhadnúť. Optimalizovaným plánovaním siete založeným na presných odhadoch budúceho vývoja dopytu a ponuky by sa malo v budúcnosti zabrániť vzniku uviaznutých aktív, mali by sa ním minimalizovať náklady na sieť pre spotrebiteľov a mala by sa ním umožniť ďalšia elektrifikácia, ktorá umožní rozložiť náklady na investovanie do siete na väčší počet kWh.

Pokiaľ ide o *environmentálne prínosy*, očakáva sa, že uprednostňovaná možnosť politiky povedie k zníženiu emisií CO₂ (približne 27 miliónov ton ročne) vďaka zosúladieniu s optimálnym scenárom siete a nižšieho obmedzenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Dodatočné cezhraničné kapacity vo výške 108 GW potrebné do roku 2040 v súlade s desaťročným plánom rozvoja siete z roku 2024 by zároveň umožnili nahradiť výrobu 65 TWh elektriny z plynu výrobou OZE, čím by sa umožnila lepšia integrácia bezemisnej výroby elektriny, čo by viedlo k výraznému zníženiu európskych emisií CO₂, ktoré sa odhaduje na 27 miliónov ton emisií CO₂, ktorým by sa zabránilo v roku 2040²⁹. Pokiaľ ide o povolovanie, vplyvy na životné prostredie sú veľmi závislé od použitej technológie, umiestnenia aktív a environmentálneho stavu okolitej fauny a flóry. Potenciálne vplyvy sa však riešia v koncepcii navrhovaných opatrení zavedením ochranných opatrení.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Očakáva sa, že revidované nariadenie o TEN-E bude mať pozitívny vplyv na zjednodušenie a zlepšenie efektívnosti. Očakáva sa, že sa touto iniciatívou zníži administratívne zaťaženie siete ENTSO, PPS a realizátorov projektov, najmä pokiaľ ide o plánovanie infraštruktúry, a to vďaka tomu, že Komisia prevezme úlohu vypracovať centrálny scenár a vďaka zjednodušeniam, ako je zníženie frekvencie na štvorročný cyklus a zmenený proces podávania žiadostí a hodnotenia vyspelých projektov spoločného záujmu. Zefektívnymi, zjednodušenými a digitalizovanými povolovacími konaniami pre projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme by sa zároveň znížilo administratívne zaťaženie podnikov. Ročné úspory nákladov pre podniky nie je možné úplne odhadnúť, pretože príslušné údaje neboli k dispozícii, ale možno konštatovať, že návrh povedie k opakovaným úsporám nákladov.

Neboli zistené žiadne priame vplyvy, pokiaľ ide o dodržiavanie predpisov alebo administratívne náklady pre MSP alebo mikropodniky. MSP by mohli mať prospech z pozitívneho vplyvu na konkurencieschopnosť v dôsledku nižších nákladov na energetický systém, ako aj zvýšenej konkurencieschopnosti v tých technologických oblastiach, ktoré sú zahrnuté alebo posilnené v návrhu (napr. vysokonapäťové technológie).

Táto iniciatíva je v súlade s digitálnou kontrolou a je pripravená na využitie na internete a vhodná pre fyzické aj digitálne prostredie. Návrh obsahuje opatrenia na podporu digitalizácie (pozri legislatívny finančný a digitálny výkaz).

- **Základné práva**

Neočakáva sa, že by iniciatíva mala vplyv na základné práva.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vplyv návrhu na rozpočet sa týka zdrojov Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre energetiku a Spoločného výskumného centra, ako aj Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER). Komisia prevezme významnú dodatočnú zodpovednosť za vypracovanie centrálného scenára v rámci procesu identifikácie potrieb infraštruktúry v desaťročnom pláne rozvoja siete. Tieto povinnosti si budú vyžadovať dodatočné zdroje (pozri legislatívny finančný a digitálny výkaz).

---

²⁹ ENTSO pre elektrinu, desaťročný plán rozvoja siete z roku 2024, správa o nedostatkoch v infraštruktúre.

Agentúra ACER bude mať ďalšie povinnosti pri dohľade nad desaťročným plánom rozvoja siete, ako aj nad rámcom cezhraničného rozdelenia nákladov. Aj tieto dodatočné povinnosti si budú vyžadovať dodatočné zdroje (pozri legislatívny finančný a digitálny výkaz).

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Na základe existujúcich procesov monitorovania údajov z pravidelných správ vypracovaných realizátormi projektov a národnými regulačnými orgánmi bolo vytvorených niekoľko ukazovateľov na meranie splnenia každého špecifického cieľa revidovaného nariadenia o TEN-E. Skutočné vplyvy tohto právneho predpisu sa budú monitorovať a hodnotiť na základe súboru ukazovateľov prispôsobených špecifickým cieľom politiky, ktoré sa majú prostredníctvom tohto predpisu dosiahnuť.

Všetky údaje sa budú monitorovať na základe pravidelných správ realizátorov projektov a národných regulačných orgánov a na základe existujúcich požiadaviek agentúry ACER na monitorovanie vrátane monitorovania súladu medzi desaťročným plánom rozvoja siete pre celú Úniu a národnými plánmi rozvoja siete raz za dva roky, každoročného monitorovania pokroku projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme a postupov vydávania povolení, ročnej monitorovacej správy o riadení preťaženia a pridelovaní kapacity, monitorovania uplatňovania nesieťových technológií a technológií, ktorými sa posilňuje sieť, na základe údajov, ktoré má k dispozícii Spoločná aukčná kancelária (Joint Allocation Office), a každoročného monitorovania dosahovania cieľa prepojenia, ktoré sa vykonáva v rámci európskeho semestra.

Komisia do 30. júna 2033 vykoná preskúmanie tohto nariadenia na základe výsledkov podávania správ a hodnotenia podľa článku 24 tohto nariadenia, ako aj monitorovania, podávania správ a hodnotenia uskutočňovaných podľa článkov 22 a 23 nariadenia (EÚ) 2021/1153.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

V kapitole I nariadenia sú uvedené všeobecné ustanovenia, najmä jeho predmet, ciele a rozsah pôsobnosti, ako aj vymedzenie príslušných pojmov. V porovnaní s nariadením (EÚ) 2022/869 sa v ňom zavádzajú nové kategórie infraštruktúry doplnené prílohou II s cieľom zaistiť posilnenie bezpečnosti, ochrany a efektívnosti existujúcich sietí, najmä umožniť existujúcim prvkom vysokonapäťových sietí bezpečnú prevádzku systémov prostredníctvom investícií do monitorovacích, ovládacích a digitalizačných zariadení a vybavenia a zvýšiť ochranu a odolnosť kritických prvkov siete prostredníctvom investícií do zariadení, ktoré sú špeciálne navrhnuté na tento účel a fyzicky pripojené k týmto prvkom. Kategórie a vymedzenie projektov sú zároveň upravené tak, aby boli v súlade s legislatívnym balíkom EÚ o dekarbonizovanom plyne a vodíku, ktorý bol prijatý v roku 2024 a ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá prechodu na obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny; v tomto balíku sa uprednostňuje výroba a používanie vodíka v jeho čistej forme a jeho preprava vo vyhradenej vodíkovej sieti. Zavádza sa aj vymedzenie „nesieťových“ riešení v elektroenergetike; tieto riešenia je potrebné starostlivo zvážiť, pretože môžu byť lacnejšie ako rozšírenie siete, aby sa zabezpečilo nákladovo optimálne plánovanie siete.

V kapitole II sa uvádzajú ustanovenia týkajúce sa procesu prípravy únijských zoznamov projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme v rámci regionálnych skupín, kritérií hodnotenia projektov skupinami a monitorovania realizácie projektov.

V článku 3, ktorý dopĺňa príloha III, sa stanovujú pravidlá pre zriaďovanie regionálnych skupín, ako aj pre proces zostavovania zoznamu projektov spoločného záujmu a projektov vo

vzájomnom záujme Únie. V porovnaní s nariadením (EÚ) 2022/869 sa v článku 3 a prílohe III stanovuje zjednodušený prístup pre pokročilé projekty, ktoré už sú na zozname Únie, aby si zachovali svoj štatút projektu spoločného záujmu alebo projektu vo vzájomnom záujme.

V porovnaní s nariadením (EÚ) 2022/869 sa v článku 4 doplnenom prílohou IV, v ktorom sa stanovujú kritériá posudzovania projektov skupinami, ďalej objasňuje, že projekty vo vzájomnom záujme siahajú až po prvé miesto pripojenia v tretej krajine, a zabezpečuje sa, aby tieto projekty sprevádzal zodpovedajúci rozvoj vnútornej infraštruktúry v tretích krajinách. V prípade zmluvných krajín Energetického spoločenstva sa prínosy jednotlivých projektov zohľadňujú pre zmluvné krajiny EÚ aj Energetického spoločenstva, a nie len pre EÚ, ako to bolo doteraz.

V článku 5 sa ustanovenia o vykonávaní a monitorovaní projektov na zozname Únie posilňujú o požiadavky týkajúce sa posúdenia rizík, pokiaľ ide o fyzickú a kybernetickú bezpečnosť, pričom sa vychádza zo smernice (EÚ) 2022/2557 o odolnosti kritických subjektov a smernice (EÚ) 2022/2555 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v celej únii. Pokiaľ ide o európskych koordinátorov, ktorí môžu byť určení v prípade, že pri realizácii projektu nastanú výrazné ťažkosti, v článku 6 sa stanovuje, že obdobie, na ktoré sa určenie vzťahuje, sa môže predĺžiť.

Kapitola III sa zaoberá vydávaním povolení a prijatím projektov spoločného záujmu zo strany verejnosti. V porovnaní s nariadením (EÚ) 2022/869 bola táto kapitola revidovaná s tromi hlavnými cieľmi: 1. aktualizovať rámec pre vydávanie povolení s cieľom zabezpečiť, aby sa projektom spoločného záujmu a projektom vo vzájomnom záujme poskytlo čo najlepšie zaobchádzanie v súlade s ich strategickým významom a osobitným postavením, najmä pri zohľadnení opatrení v oblasti vydávania povolení zavedených v balíku opatrení týkajúcich sa trhu s vodíkom a dekarbonizovaným plynom a v revidovanej smernici o energii z obnoviteľných zdrojov; 2. aktualizovať režim vydávania povolení s cieľom podporiť zrýchlené povoľovanie elektrických sietí v súlade s potrebami uznanými v Draghiho správe a zmenami zavedenými v smernici (EÚ) 2019/944; 3. zvýšiť prehľadnosť režimu vydávania povolení a zlepšiť jeho účinnosť.

Článok 7 o prioritnom štatúte projektov na zozname Únie sa aktualizuje tak, aby zahŕňal požiadavky, podľa ktorých sa na projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme v oblasti elektriny vzťahuje automatická domnienka prevažujúceho verejného záujmu, a ak sú zahrnuté do národného plánu rozvoja, ktorý podlieha strategickému environmentálnemu posudzovaniu a príslušnému posudzovaniu podľa smernice 92/43/EHS v prípade pravdepodobného významného vplyvu na lokality Natura 2000, môžu byť za prísnych podmienok vyňaté z posudzovania podľa osobitných právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

V článku 8 o organizácii postupu vydávania povolení sa objasňujú povinnosti príslušných národných orgánov zriadených podľa nariadenia v súlade s rôznymi režimami vydávania povolení, najmä pokiaľ ide o spoluprácu s inými orgánmi a sprostredkovanie kontaktov s realizátormi projektov. Zároveň sa ním zvyšujú požiadavky na cezhraničnú spoluprácu pri projektoch, ktoré sa týkajú viacerých jurisdikcií.

Článkom 9 o transparentnosti a účasti verejnosti sa zabezpečuje väčšia jasnosť a jednoduchosť postupu, najmä zlúčením nahlasovacích povinností podľa tohto článku do jednej správy.

Článkom 10 o dĺžke trvania a vykonávaní postupu vydávania povolení sa zavádza najmä povinnosť digitalizovať povoľovacie konania; objasňuje sa, čo sa považuje za dátum začatia povoľovacieho konania; bližšie sa objasňuje nepovinná povaha fázy pred podaním žiadosti;

podrobne sa opisujú jednotlivé kroky, ktoré ju tvoria (stanovenie rozsahu, preverovanie, plánovanie, overovanie súboru žiadosti); objasňuje sa potreba zohľadniť existujúce štúdie a povolenia s cieľom znížiť duplicitu pri definovaní dokumentácie potrebnej na postup vydávania povolení a zavádza sa tichý súhlas s rozhodnutiami prijatými dotknutými národnými orgánmi s výnimkou rozhodnutí v oblasti životného prostredia.

V kapitole IV sa uvádzajú ustanovenia týkajúce sa medziodvetvového plánovania infraštruktúry, ktoré sú v porovnaní s nariadením (EÚ) 2022/689 posilnené s cieľom lepšie riadiť plánovanie, najmä pokiaľ ide o vymedzenie budúcich scenárov, identifikáciu dlhodobých potrieb a úzkych miest energetickej infraštruktúry a uspokojenie týchto potrieb pomocou najvhodnejších riešení.

Článkom 11 sa Komisia splnomocňuje na prijatie delegovaných aktov, ktorými sa stanovuje centrálny scenár pre odvetvia elektrickej energie, vodíka a plynu, ktorý sa má použiť pre desaťročné plány rozvoja siete pre celú Úniu, proces identifikácie potrieb infraštruktúry, analýzu nákladov a prínosov celého energetického systému a cezhraničné rozdelenie nákladov na projekty energetickej infraštruktúry. S cieľom zabezpečiť aktuálnosť údajov použitých na vypracovanie scenára má Komisia právo vyžiadať si ich od členských štátov, siete ENTSO pre elektrinu, siete ENTSO pre plyn a siete ENNOH. Scenár by sa mal vypracovať medziodvetvovo. Scenáre desaťročných plánov rozvoja siete doteraz vypracúvali siete ENTSO pre elektrinu, siete ENTSO pre plyn a siete ENNOH.

Článkom 12 sa siete ENTSO pre elektrinu a siete ENNOH poverujú vypracovaním správy o identifikácii potrieb infraštruktúry pre elektrinu a vodík. V správe by sa mali identifikovať nedostatky v infraštruktúre, ktoré majú vplyv na ciele Únie v oblasti elektriny a vodíka, a to najmä na základe záväznej metodiky, ktorú pripraví agentúra ACER, a centrálného scenára podľa článku 11. V článku sa stanovuje, že správy o identifikácii potrieb infraštruktúry musí schváliť rozhodovací orgán skupiny TEN-E, ktorý je medziregionálnym zložením schôdze všetkých skupín zriadených podľa nariadenia. Konkrétne v prípade elektriny sa musia v správe pri posudzovaní a riešení potrieb zohľadniť nesieťové riešenia.

Článkom 13 sa Komisia splnomocňuje, aby začala proces zosúladovania potrieb v elektrizačnej sústave s cieľom identifikovať možné riešenia nezosúladených potrieb v prípade, že sa v správe o identifikácii potrieb infraštruktúry pre elektrinu zistí, že projekty predložené na zaradenie do desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu plne nespĺňajú potreby infraštruktúry identifikované podľa článku 12. Proces zosúladovania potrieb by mal byť založený na existujúcej regionálnej spolupráci, riadený Komisiou a prepojený s procesom vypracovania desaťročných plánov rozvoja siete.

Článkom 14 sa siete ENTSO pre elektrinu a siete ENNOH poverujú, aby pri posudzovaní projektov (vo všetkých kategóriách energetickej infraštruktúry okrem inteligentných sústav a CO₂) na účely ich zahrnutia do svojich príslušných desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu používali konzistentné jednotné odvetvové metodiky na harmonizovanú analýzu nákladov a prínosov pre celý energetický systém na úrovni Únie. Metodiky sa musia predložiť Komisii na schválenie. Siete ENTSO pre elektrinu a siete ENNOH musia v rámci desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu vypočítať a zverejniť výsledky analýz nákladov a prínosov pre všetky projekty, v ktorých preukážu, ako sú prínosy rozdelené medzi jednotlivé krajiny. V článku sa ďalej uvádza, že v prípade projektov inteligentných sústav a projektov týkajúcich sa emisií CO₂ je úlohou Komisie vypracovať metodiky harmonizovanej analýzy nákladov a prínosov pre celý energetický systém na úrovni Únie, ako je to v súčasnosti.

Ustanoveniami v kapitole V sa rieši nutnosť rozvoja sústavy, ktorá zvládne očakávaný významný nárast výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov na mori. V kapitole sa podporuje

koordinované dlhodobé plánovanie a rozvoj infraštruktúry na mori aj na pevnine. Novinkou je, že podľa článku 15 sa od členských štátov vyžaduje, aby v rámci svojich nezáväzných dohôd a v rámci svojich špecifických prioritných koridorov sústav na mori zväžili stanovenie špecifických cezhraničných cieľov, ako napríklad pre hybridné alebo cezhraničné radiálne projekty, s cieľom dosiahnuť ciele výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ktorá sa má čo najefektívnejšie zaviesť v každej morskej oblasti.

Kapitolou VI sa posilňujú ustanovenia o regulačnom rámci umožňujúcom investície s cezhraničným vplyvom.

Po prvé, v článku 17 sa stanovujú zásady, ktoré musia národné regulačné orgány uplatňovať pri cezhraničnom rozdelení nákladov, vrátane toho, že v záujme zabezpečenia investičnej istoty musí byť cezhraničné rozdelenie nákladov založené na dohode o rozdelení nákladov *ex ante* s možnosťou úprav *ex post* za predpokladu, že takéto úpravy sú výslovne vymedzené v rozhodnutí o rozdelení nákladov a jasne formulované, a to aj pokiaľ ide o časové rámce a kategórie zahrnutých nákladov. V prípade potreby musí rozdelenie nákladov medzi členské štáty vychádzať z rozdelenia čistých prínosov. Zahŕňa aj to, že ak 10 % alebo viac odhadovaných prínosov projektu vznikne v členskom štáte, tento členský štát a jeho národný regulačný orgán sa zúčastnia na procese cezhraničného rozdelenia nákladov. Agentúra ACER je poverená aktualizovať svoje odporúčanie týkajúce sa určenia osvedčených postupov pri spracovaní žiadostí o investície pre projekty v súlade s uvedenými zásadami a vytvoriť centrálny register všetkých cezhraničných rozhodnutí o rozdelení nákladov prijatých národnými regulačnými orgánmi a umiestniť ho na svojej webovej stránke, ako aj poskytnúť nezáväzný vzor cezhraničného rozdelenia nákladov na uľahčenie práce národných regulačných orgánov.

Po druhé, zavádza sa nový článok (článok 18), ktorým sa podporuje proces, v rámci ktorého môžu realizátori projektov združiť dva alebo viac projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme s cieľom uľahčiť diskusie o zdieľaní nákladov medzi príslušnými členskými štátmi, prípadne s tretími krajinami, a rozhodnutia o cezhraničnom rozdelení nákladov medzi dotknutými príslušnými orgánmi členských štátov, prípadne medzi príslušnými orgánmi členských štátov a tretích krajín. V článku 18 sa ďalej objasňujú pravidlá spoločnej analýzy nákladov a prínosov a cezhraničného zdieľania nákladov uplatniteľné na takéto združené projekty s cieľom uľahčiť prípadnú žiadosť v rámci NPE.

Po tretie, zavádza sa nový článok (článok 19), v ktorom sa vyžaduje, aby prevádzkovatelia prenosových sústav (ďalej len „PPS“) vyčlenili na sieťové investície do projektov na zozname Únie, ktoré sú relevantné pre zníženie preťaženia spojovacích vedení, 25 % poplatkov za preťaženie, ktoré neboli vynaložené na zaručenie skutočnej dostupnosti pridelennej kapacity a na kompenzácie pre prevádzkovateľov zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov na mori. V článku 19 sa stanovujú podmienky využívania finančných prostriedkov a Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom bližšie určiť podmienky, za ktorých môžu PPS tieto finančné prostriedky využívať, a podmienky ich uvoľňovania. Od agentúry ACER sa vyžaduje, aby aktualizovala svoju existujúcu metodiku používania príjmov z preťaženia podľa článku 19 ods. 4 nariadenia o elektrine s cieľom zabezpečiť súlad s týmito novými ustanoveniami.

A napokon, v článku 20 sa stanovujú podmienky, za ktorých môžu členské štáty a národné regulačné orgány poskytovať primerané stimuly pre projekty, ktoré sú spojené s vyššími rizikami pri vývoji, výstavbe, prevádzke alebo údržbe v porovnaní s rizikami, ktoré bežne vznikajú pri porovnateľných projektoch infraštruktúry.

V kapitole VII sa stanovujú podmienky oprávnenosti projektov na zozname Únie na finančnú pomoc v rámci Nástroja na prepájanie Európy vrátane nových kategórií infraštruktúry.

V porovnaní s nariadením (EÚ) 2022/689 sa v článku 21 podrobnejšie stanovujú najmä kritériá uplatniteľné na projekty iné ako energetická infraštruktúra, ktoré sú v právomoci národných regulačných orgánov. Keďže na tieto projekty sa nevzťahuje cezhraničné rozdelenie nákladov, musí ich hodnotiť príslušný národný orgán a v tomto ustanovení sú uvedené podmienky takéhoto hodnotenia. V článku 22 sa uvádza, že osobitné kritériá stanovené v článku 4 ods. 3 a parametre stanovené v článku 4 ods. 5 nariadenia sa musia uplatňovať na účely určenia kritérií na udelenie finančnej pomoci Únie podľa nariadenia o Nástroji na prepájanie Európy, a stanovujú sa v ňom dodatočné požiadavky pre staršie plynárenské projekty týkajúce sa Cypru a Malty podľa článku 27 nariadenia.

Kapitola VIII obsahuje záverečné ustanovenia týkajúce sa delegovaných aktov, podávania správ a hodnotenia, a to aj pokiaľ ide o digitalizáciu procesu vydávania povolení, zlepšenie odolnosti cezhraničnej energetickej infraštruktúry z hľadiska fyzickej a kybernetickej bezpečnosti a zavádzanie nesieťových riešení, preskúmanie nariadenia, ako aj informovanie a publicitu projektov. Ďalej sa v nej zachovávajú existujúce výnimky týkajúce sa spojovacích plynovodov na Malte a Cypre dovtedy, kým Cyprus alebo Malta nebudú priamo prepojené s transeurópskou plynárenskou sieťou alebo do 31. decembra 2029, podľa toho, čo nastane skôr. V kapitole sa ďalej uvádzajú zmeny iných právnych predpisov v oblasti energetiky vyplývajúce zo zmien zavedených v nariadení a stanovujú sa prechodné ustanovenia a ustanovenia o zrušení súčasného nariadenia o TEN-E. Revidované nariadenie najmä nemá vplyv na poskytovanie, pokračovanie alebo zmenu finančnej pomoci, ktorá bola predtým poskytnutá v rámci Nástroja na prepájanie Európy, a existujúci zoznam projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme má zostať v platnosti a mať účinky, kým sa nevytvorí a nenadobudne účinnosť nový zoznam projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme Únie podľa tohto nariadenia.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2022/869**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
 so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 172,
 so zreteľom na návrh Európskej komisie,
 po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
 so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,
 so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,
 konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
 keďže:

- (1) V oznámení Komisie z 26. februára 2025 o „Dohode o čistom priemysle“³ sa stanovuje spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie. Zabezpečenie cenovo dostupnej energie je kľúčovou podmienkou konkurencieschopnosti priemyslu Únie, najmä pre energeticky náročné odvetvia. Prístup k cenovo dostupnej energii je preto základom Dohody o čistom priemysle, ako aj Akčného plánu pre cenovo dostupnú energiu⁴. Dekarbonizačné politiky sú zároveň silným faktorom rastu, ak sú dobre integrované s priemyselnou politikou, politikou hospodárskej súťaže, hospodárskou politikou a obchodnou politikou, ako sa uvádza v oznámení Komisie z 29. januára 2025 o „Kompase konkurencieschopnosti pre EÚ“⁵. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119⁶ stanovila Únia ambiciózny rámec na dosiahnutie dekarbonizácie hospodárstva do roku 2050.

---

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 26. februára 2025: „Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie [COM(2025) 85 final].

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 26. februára 2025: Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu – Využitie skutočnej hodnoty našej energetickej únie na zabezpečenie cenovo dostupnej, efektívnej a čistej energie pre všetkých európskych občanov [COM(2025) 79 final].

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 29. januára 2025 s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ [COM(2025) 30 final].

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky

- (2) V rámci ambícií nariadenia (EÚ) 2021/1119 sa záväzný cieľ na úrovni Únie pre energiu z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 zvýšil na 42,5 % energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe Únie do roku 2030, pričom cieľom je dosiahnuť 45 %⁷, a záväzný cieľ na úrovni Únie pre energetickú efektívnosť sa stal ambicióznym, pričom do roku 2030 sa má konečná spotreba energie v Únii znížiť o 11,7 % v porovnaní s prognózami z roku 2020⁸. Keďže priebežný cieľ znížiť čistú bilanciu emisií skleníkových plynov do roku 2030 o najmenej 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 je na dobrej ceste, Komisia 2. júla 2025 navrhla zmenu nariadenia (EÚ) 2021/1119⁹, ktorým sa stanovuje cieľ Únie v oblasti klímy na rok 2040, a to znížiť čistú bilanciu emisií skleníkových plynov o 90 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.
- (3) Je potrebné mať infraštruktúru na podporu energetickej transformácie Únie v súlade s týmito cieľmi vrátane rýchlej elektrifikácie, rozšírenia výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov a bez použitia fosílnych palív, zvýšeného využívania obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, integrácie energetického systému a väčšieho využívania inováčných riešení. Súčasné investície do cezhraničnej energetickej infraštruktúry zjavne nepostačujú na transformáciu a budovanie energetickej infraštruktúry potrebnej na podporu týchto cieľov a existuje značný rozdiel medzi našimi potrebami cezhraničnej elektrickej infraštruktúry a rýchlosťou a úrovňou rozvoja infraštruktúry na úrovni prenosovej aj distribučnej siete¹⁰. Pokiaľ ide o elektrinu, približne polovica cezhraničných potrieb elektriny na rok 2030 (41 z 88 GW) zostane nevyriešená a očakáva sa, že tento nedostatok sa v nasledujúcom desaťročí ešte zvýši. Do roku 2040 bude potreba cezhraničnej elektrickej kapacity predstavovať 108 GW¹¹. Preto je potrebné zvýšiť investície do energetickej infraštruktúry a v Draghiho správe¹² sa poukázalo najmä na potrebu rýchleho zvýšenia zavádzania cezhraničnej energetickej infraštruktúry s cieľom dekarbonizovať európsky priemysel. V Dohode o čistom priemysle¹³ a v sprievodnom Akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu¹⁴ Komisia zdôraznila kľúčovú úlohu dobudovania energetickej únie

---

právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1,

ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2023/955 (Ú. v. EÚ L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

⁹ COM(2025) 524 final z 2. júla 2025.

¹⁰ ACER (2024): *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system* (Rozvoj elektrickej infraštruktúry na podporu konkurencieschopného a udržateľného energetického systému), správa o monitorovaní za rok 2024.

¹¹ ENTSO-E (2025), desaťročný plán rozvoja siete z roku 2024. *Opportunities for a more efficient European power system by 2050. Infrastructure Gaps Report* (Príležitosti pre efektívnejší európsky elektroenergetický systém do roku 2050. Správa o nedostatkoch v infraštruktúre).

¹² M. Draghi (2025): *The future of European competitiveness* (Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti).

¹³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 26. februára 2025: „Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie“ [COM(2025) 85 final].

¹⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 26. februára 2025: „Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu – Využitie skutočnej

prostredníctvom investícií do energetickej infraštruktúry a cezhraničných sietí pre zabezpečenie konkurencieschopnosti priemyslu Únie a prosperity ľudí, ako aj cenovej dostupnosti a bezpečnosti dodávok energie.

- (4) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869¹⁵ sa stanovili usmernenia pre včasný rozvoj a interoperabilitu prioritných koridorov a oblastí transeurópskej energetickej infraštruktúry s cieľom prispieť k zabezpečeniu zmiernenia zmeny klímy, najmä dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 a cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu najneskôr do roku 2050, a k zabezpečeniu prepojení, energetickej bezpečnosti, integrácie trhu a systému, a hospodárskej súťaže, ktoré sú prínosom pre všetky členské štáty, ako aj dostupných cien energie. V nariadení (EÚ) 2022/869 sa predovšetkým stanovuje identifikácia projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme, uľahčuje sa ich realizácia a určujú sa podmienky oprávnenosti týchto projektov na finančnú pomoc Únie. Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme však vzhľadom na svoj cezhraničný charakter nielenže vytvárajú významné pozitívne externality a podporujú solidaritu, ale pre realizátorov projektov znamenajú aj špecifické výzvy, a to z dôvodu ich viacnásobnej jurisdikčnej povahy, koordinačných problémov a často asymetrického rozdelenia nákladov a prínosov. Preto si naďalej vyžadujú rámec na úrovni Únie.
- (5) Hoci ciele nariadenia (EÚ) 2022/869 zostávajú do veľkej miery platné, súčasný rámec transeurópskych energetických sietí by sa mal upraviť tak, aby plne odrážal očakávané zmeny energetického systému, ktoré vyplynú z nového politického kontextu, a najmä cieľ dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050 a navrhovaný prechodný cieľ na rok 2040. Potrebne je najmä integrovanejšie plánovanie siete na podporu čoraz viac vzájomne závislého a decentralizovaného vnútorného trhu s energiou, rýchlejšie vydávanie povolení a zaistenie bezpečnosti a odolnosti cezhraničnej energetickej infraštruktúry, ktoré sa primerane zohľadnia v revidovanom rámci transeurópskych energetických sietí. Okrem nového politického kontextu a cieľov bol v poslednom desaťročí rýchly aj technologický rozvoj. Uvedený rozvoj by sa mal zohľadniť v kategóriách energetickej infraštruktúry, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, v kritériách výberu projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme, ako aj v prioritných koridoroch a oblastiach. Súčasne by ustanovenia tohto nariadenia nemali ovplyvniť právo členského štátu určiť podmienky pre využívanie svojich energetických zdrojov, jeho voľbu medzi rôznymi zdrojmi energie a všeobecnú štruktúru jeho zásobovania energiou v súlade s článkom 194 zmluvy.
- (6) Realizácia identifikovaných 13 prioritných koridorov a tematických oblastí transeurópskej energetickej infraštruktúry je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy vrátane ďalšej integrácie trhu, energetickej bezpečnosti, cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, ako aj cenovej dostupnosti energie. Tieto priority zahŕňajú investície do prenosu a uskladňovania elektriny, sústav pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori, inteligentných sietí, zariadení a vybavenia určených na zabezpečenie ochrany a odolnosti existujúcich kritických prvkov siete, prepravy, uskladňovania a terminálov vodíka, elektrolyzérov a prepravy

---

hodnoty našej energetickej únie na zabezpečenie cenovo dostupnej, efektívnej a čistej energie pre všetkých európskych občanov“ [COM(2025) 79 final].

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

a ukladania oxidu uhličitého, ako aj monitorovacích, ovládacích a digitalizačných zariadení a vybavenia nevyhnutných pre existujúce vysokonapäťové siete cezhraničného významu.

- (7) Energetická infraštruktúra Únie by sa mala modernizovať, aby sa zvýšila jej odolnosť voči prírodným katastrofám alebo katastrofám spôsobeným človekom, nepriaznivým účinkom zmeny klímy, úmyselným nepriateľským akciám a ohrozeniu jej bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o európsku kritickú infraštruktúru podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2022/2557¹⁶.
- (8) V súčasnom geopolitickom kontexte je dôležité zabezpečiť nepretržitý tok elektriny cez hranice, aby sa zaistila bezpečnosť dodávok. To závisí nielen od odolnosti spojovacích vedení medzi členskými štátmi, ale aj od odolnosti kritických prvkov siete. Týmto nariadením by sa preto mala zaviesť nová kategória infraštruktúry v podobe investícií do zariadení a vybavenia priamo spojených s kritickými prvkami siete a určených na zvýšenie ich odolnosti a ochrany. Táto nová kategória infraštruktúry by mala zahŕňať kritické prvky siete, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943¹⁷, ktoré podporujú bezpečnosť siete a bezpečnosť dodávok v súlade s krízovými scenármi a plánmi pripravenosti na riziká členských štátov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/941¹⁸.
- (9) Zahraničné investície síce môžu priniesť výhody, ako napríklad väčšie možnosti financovania kapitálovo náročných projektov, ale môžu takisto zvýšiť vystavenie Únie rizikám súvisiacim s energetickou bezpečnosťou, ako je narušenie alebo znížená spoľahlivosť cezhraničných tokov, najmä ak takéto zahraničné investície pochádzajú z tretích krajín s odlišnými geopolitickými záujmami ako Únia. Transparentnosť, pokiaľ ide o konečných užívateľov výhod vrátane informácií o konečnom investorovi a kapitálovej účasti, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452¹⁹, cezhraničnej energetickej infraštruktúry a projektov s cezhraničným vplyvom, je preto kľúčová, aby sa zabránilo vzniku závislosti Únie od nedôveryhodných tretích krajín, a mala by sa zohľadniť pri výbere projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme.
- (10) V záujme zabezpečenia nákladovo efektívneho a urýchleného rozvoja sietí a prístupu k sieťam v Únii by popri fyzickom posilnení siete mali zohrávať významnú úlohu pri riešení systémových potrieb aj nesieťové riešenia, keďže ich možno zaviesť rýchlejšie a s nižšími nákladmi. Zavedenie takýchto technológií by sa malo zväziť pred investíciami do rozšírenia sieťovej infraštruktúry. Na tento účel by nová kategória infraštruktúry mala zahŕňať investície do nesieťových technológií a digitálnych riešení vrátane softvérových riešení, ak sú nasadené na existujúcich kritických prvkoch siete relevantných pre cezhraničný obchod a ak prinášajú kvantifikované výhody pre integráciu trhu v zmysle zvýšenia cezhraničnej kapacity.

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 zo 14. decembra 2022 o odolnosti kritických subjektov a o zrušení smernice Rady 2008/114/ES (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/941 z 5. júna 2019 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie a o zrušení smernice 2005/89/ES (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>).

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- (11) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789²⁰ a smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788²¹ bol prijatý legislatívny balík pre dekarbonizovaný plyn a vodík s cieľom stanoviť spoločné pravidlá na úrovni Únie pre prechod na obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny. Kategórie infraštruktúry stanovené v tomto nariadení by mali byť plne v súlade s cieľmi tohto balíka a malo by sa nimi zabezpečiť, aby projekty energetickej infraštruktúry mali významný cezhraničný vplyv. Ak je to technicky možné a najefektívnejšie, pri príprave takýchto projektov by sa mala zohľadniť možnosť zmeny účelu existujúcej infraštruktúry a zariadení.
- (12) Mali by sa vytvoriť regionálne skupiny s cieľom navrhnúť a preskúmať projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme, ktoré budú základom vypracovania regionálnych zoznamov projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme. V záujme dosiahnutia širokej zhody by uvedené skupiny mali zahŕňať a zabezpečiť úzku spoluprácu medzi členskými štátmi, národnými regulačnými orgánmi, realizátormi projektov a príslušnými zainteresovanými stranami. V súvislosti s touto spoluprácou by národné regulačné orgány mali v prípade potreby radiť skupinám okrem iného v otázkach realizovateľnosti regulačných aspektov navrhovaných projektov a uskutočniteľnosti navrhovaného harmonogramu regulačného schvaľovania.
- (13) S cieľom zvýšiť efektívnosť procesov plánovania siete a rozvoja projektov by sa mala posilniť spolupráca medzi skupinami. Je potrebné, aby Komisia zohrávala dôležitú úlohu pri uľahčovaní tejto spolupráce vzhľadom na riešenie možného vplyvu projektov vypracovaných v jednom regióne na iné regióny.
- (14) S cieľom doplniť skupiny bolo s podporou Komisie zriadených niekoľko fór regionálnej spolupráce. Regionálna spolupráca v rámci fór a skupín a medzi nimi je kľúčovým nástrojom na zabezpečenie hlbšej integrácie európskeho energetického systému. Štyri skupiny na vysokej úrovni pokrývajú rôzne európske regióny aj so zapojením tretích krajín: plán prepojenia baltského trhu s energiou (BEMIP), Energetická spolupráca v Severnom mori (NSEC), Skupina na vysokej úrovni pre prepojenia juhozápadnej Európy a Skupina na vysokej úrovni pre energetickú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC). Regionálnou spoluprácou na týchto fórach sa úspešne podporilo monitorovanie a urýchlenie realizácie kľúčových projektov energetickej infraštruktúry regionálneho rozmeru a opatrení na integráciu trhu. Preto by sa tieto fóra regionálnej spolupráce mali čoraz viac využívať na podporu dosahovania cieľov tohto nariadenia.
- (15) Každé dva roky by sa mal vypracovať nový zoznam Únie týkajúci sa projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme (ďalej len „zoznam Únie“). Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme, ktoré sa už dokončili alebo už nespĺňajú príslušné kritériá a požiadavky stanovené v tomto nariadení, by sa nemali objaviť v ďalšom zozname Únie.

---

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (16) Existujúce projekty spoločného záujmu a existujúce projekty vo vzájomnom záujme, ktoré majú byť zaradené do následného zoznamu Únie, by mali podliehať rovnakému výberovému procesu na zostavenie regionálnych zoznamov a na zostavenie zoznamu Únie, aký sa uplatňuje na navrhované projekty, pokiaľ nezískali schválenie príslušného národného regulačného orgánu alebo konečné investičné rozhodnutie, ktoré poskytuje dostatočnú záruku výstavby projektov, alebo ich výstavba prebieha a vo výročnej správe vykazujú dostatočný pokrok; v takom prípade by mali zostať na zozname Únie.
- (17) Ak existujúce projekty spoločného záujmu a existujúce projekty vo vzájomnom záujme, ktoré sa majú zahrnúť do nasledujúceho zoznamu Únie, podliehajú rovnakému výberovému procesu na zostavenie regionálnych zoznamov a na zostavenie zoznamu Únie, ktorý sa uplatňuje na navrhované projekty, administratívna záťaž by sa mala v čo najväčšej miere znížiť, napríklad použitím informácií o projektoch predložených predtým pri posudzovaní, ak sú stále aktuálne.
- (18) Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme by mali byť v súlade so spoločnými, transparentnými a objektívnymi všeobecnými a špecifickými kritériami so zreteľom na ich príspevok k cieľom politiky v oblasti energetiky. Aby boli navrhované projekty v oblasti elektriny, s výnimkou inteligentných sietí a projektov osobitne určených na zabezpečenie ochrany a odolnosti existujúcich kritických prvkov siete, oprávnené na zaradenie do zoznamu Únie, mali by byť súčasťou najnovšieho dostupného desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu. Podobne by navrhované projekty týkajúce sa vodíka a elektrolyzéroov mali byť súčasťou najnovšieho dostupného desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu.
- (19) Udržateľnosť z hľadiska integrácie obnoviteľných zdrojov energie do siete alebo prípadne zníženia emisií skleníkových plynov je kľúčovým kritériom na zabezpečenie súladu politiky transeurópskych energetických sietí s cieľmi Únie v oblasti energetiky a klímy a s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050, pričom sa zohľadňujú špecifiká každého členského štátu pri dosahovaní cieľa klimatickej neutrality. Na tento účel je udržateľnosť jedným z hodnotiacich kritérií, ktoré sa uplatňujú na všetky kategórie projektov.
- (20) Rastie potreba silnejšej integrácie trhu a prepojenia sietí Únie so sieťami Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a Energetického spoločenstva. Preto by sa prínosy a náklady projektov spoločného záujmu medzi členským štátom a krajinou v EHP alebo zmluvnou stranou Energetického spoločenstva mali posudzovať kumulatívne pre Úniu a pre príslušnú krajinu v EHP alebo príslušnú zmluvnú stranu v Energetickom spoločenstve.
- (21) Únia by mala uľahčovať infraštruktúrne projekty, ktoré priamo prepájajú siete Únie so sieťami tretích krajín, ktoré sú vzájomne prospešné a potrebné pre energetickú transformáciu a dosiahnutie cieľov v oblasti klímy a ktoré spĺňajú aj osobitné kritériá príslušných kategórií infraštruktúry podľa tohto nariadenia. S cieľom posilniť zameranie na cezhraničné projekty a zachovať komplementárnosť s vonkajšou politikou Únie by v prípade projektov vo vzájomnom záujme mali projekty priamo spájať členský štát s prvým miestom pripojenia k elektrickej sieti alebo prvým bodom pripojenia k vodíkovej sieti alebo k sieti oxidu uhličitého v tretej krajine.
- (22) Pokiaľ ide o projekty vo vzájomnom záujme týkajúce sa elektrických sietí, oprávnené by mali byť len projekty prepojenia energetických systémov za predpokladu, že ich prenosová kapacita by sa mohla plne využívať na výmeny na trhu. Zodpovednosťou príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav (PPS) je vopred posúdiť vplyv

akýchkoľvek projektov na bezpečnosť a stabilitu siete, aby sa potvrdilo, že projekt môže byť plne integrovaný do elektrických sietí príslušných krajín.

- (23) Je potrebné zabezpečiť, aby projekty vo vzájomnom záujme, ktorým sa poskytuje prednostné zaobchádzanie, skutočne podporovali ciele vnútorného trhu Únie, bezpečnosti dodávok a klimatickej neutrality. Projekty vo vzájomnom záujme by preto mali byť oprávnené na zaradenie do zoznamu Únie len v prípade, že politický rámec dotknutej tretej krajiny má vysokú úroveň konvergencie a je podporovaný mechanizmami presadzovania a takéto projekty preukazujú prínos k celkovým cieľom politiky Únie a tretích krajín v oblasti energetiky a klímy z hľadiska bezpečnosti dodávok a dekarbonizácie.
- (24) Vysoká úroveň konvergencie politického rámca by mala byť predpokladom pre zmluvné strany EHP alebo Energetického spoločenstva alebo ho možno preukázať v prípade iných tretích krajín prostredníctvom dvojstranných dohôd, ktoré obsahujú príslušné ustanovenia o cieľoch politiky v oblasti klímy a energetiky v oblasti dekarbonizácie a ktoré ďalej posúdi príslušná skupina s podporou Komisie. Okrem toho by tretia krajina, s ktorou Únia spolupracuje pri vypracúvaní projektov vo vzájomnom záujme, mala uľahčiť podobný harmonogram urýchleného vykonávania a iné opatrenia na podporu politiky, ako sa stanovuje v tomto nariadení.
- (25) Zúčastnená tretia krajina by mala zabezpečiť, aby sa časť projektu vo vzájomnom záujme, ktorá sa nachádza v tretej krajine, a všetky ďalšie investície potrebné na realizáciu celkových prínosov projektu vo vzájomnom záujme, ako je napríklad posilnenie vnútornej siete, takisto považovali za prioritu a aby sa včas nasadili s cieľom zabezpečiť plné využitie projektu.
- (26) S cieľom zabezpečiť, aby projekty na ukladanie oxidu uhličitého, ktoré zahŕňajú tretie krajiny, prispievali k cezhraničnej preprave a ukladaniu oxidu uhličitého spôsobom, ktorý je v súlade s klimatickými a environmentálnymi požiadavkami Únie, by takéto projekty mali byť oprávnené len vtedy, ak sú potrebné na fungovanie cezhraničnej prepravy a ukladania oxidu uhličitého a ak tretia krajina zachováva a účinne presadzuje primeraný právny rámec. Týmto právnym rámcom v tretej krajine by sa malo zabezpečiť uplatňovanie noriem a záruk, ktorými sa zabráni úniku oxidu uhličitého a zaručí bezpečnosť a účinnosť trvalého ukladania oxidu uhličitého na ochranu klímy, ľudského zdravia a ekosystémov. Tieto normy a záruky by mali poskytovať úroveň ochrany prinajmenšom rovnocennú s úrovňou stanovenou v práve Únie. Malo by sa predpokladať, že zmluvné strany EHP alebo Energetického spoločenstva tieto normy a záruky spĺňajú.
- (27) Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme by sa mali realizovať čo najskôr a príslušné národné orgány, agentúra a skupiny by ich mali podrobne sledovať, pričom by sa mali náležite rešpektovať požiadavky účasti zainteresovaných strán a dodržiavať právne predpisy v oblasti životného prostredia a administratívne zaťaženie realizátorov projektov by malo byť čo najmenšie. Osobitná pozornosť by sa mala venovať posúdeniu rizík, pokiaľ ide o prispôsobenie sa zmene klímy a fyzickú a kybernetickú bezpečnosť, pričom by sa malo v prípade potreby vychádzať z požiadaviek smernice (EÚ) 2022/2557, pokiaľ ide o odolnosť kritických subjektov, a z požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2022/2555²², pokiaľ ide

---

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie

o opatrenia na zaistenie vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti v celej Únii, a realizátori projektov by mali príslušným národným orgánom podať správu o opatreniach prijatých na základe posúdených rizík. Realizátori projektov by mali takisto podávať správy o súlade s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia a preukázať, že projekty výrazne nenarušia životné prostredie v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852²³. V prípade existujúcich projektov spoločného záujmu, ktoré dosiahli dostatočnú pripravenosť, by tieto aspekty mali zohľadniť skupiny pri výbere projektov na zaradenie do následného zoznamu Únie.

- (28) Komisia by mala mať možnosť vymenovať európskych koordinátorov pre projekty, pri ktorých nastali osobitné ťažkosti alebo oneskorenia, s cieľom uľahčiť realizáciu problematických projektov.
- (29) Postup vydávania povolení by nemal viesť k administratívnej záťaži, ktorá je vzhľadom na veľkosť a zložitosť projektu neúmerná, ani by nemal vytvárať prekážky rozvoju transeurópskych sietí a prístupu na trh.
- (30) Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme by mali mať „prioritný status“ na vnútroštátnej úrovni, aby sa zabezpečilo ich rýchle administratívne spracovanie a naliehavé riešenie v rámci všetkých s nimi súvisiacich súdnych konaní a postupov riešenia sporov.
- (31) Členské štáty, ktoré v súčasnosti nepripisujú projektom energetickej infraštruktúry najväčší možný vnútroštátny význam, pokiaľ ide o postup vydávania povolení, sa nabádajú, aby zväzili zavedenie takéhoto vysokého vnútroštátneho významu, najmä ak by to viedlo k rýchlejšiemu postupu vydávania povolení.
- (32) Členské štáty, ktoré v súčasnosti nemajú zavedené zrýchlené alebo naliehavé súdne konania uplatniteľné na projekty energetickej infraštruktúry, by sa mali nabádať, aby zväzili zavedenie takýchto konaní, a najmä aby posúdili, či by to viedlo k rýchlejšiemu vykonávaniu takýchto projektov.
- (33) Projekty týkajúce sa vodíkových aktív, elektrolyzérovo a aktív súvisiacich s oxidom uhličitým prispievajú k cieľom v oblasti energetiky a klímy, a to aj vzhľadom na potrebu urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a jej integráciu do energetického mixu. Preto by sa všetky projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme týkajúce sa vodíka, elektrolyzérovo a aktív súvisiacich s oxidom uhličitým mali z hľadiska energetickej politiky považovať za projekty verejného záujmu a členské štáty by mali mať možnosť považovať ich za projekty nadradeného verejného záujmu s výnimkou kultúrneho dedičstva a prípadov, keď existujú jasné dôkazy, že tieto projekty majú významné nepriaznivé účinky na životné prostredie, ktoré nemožno zmierniť alebo kompenzovať.
- (34) Projekty elektrickej infraštruktúry sa považujú za nevyhnutné na dosiahnutie klimatickej neutrality vzhľadom na ich úlohu pri integrácii aktív súvisiacich s energiou z obnoviteľných zdrojov, riešení flexibility, uskladňovania energie a elektrifikácie vo všeobecnosti. Preto by sa až do dosiahnutia cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality

---

(EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

malo predpokladať, že takéto projekty sú v nadradenom verejnom záujme a slúžia verejnému zdraviu a bezpečnosti, ak sa vyvažujú konkurenčné právne záujmy, s výnimkou kultúrneho dedičstva a ak existujú jasné dôkazy, že tieto projekty majú významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, ktoré nemožno zmierniť ani kompenzovať, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944²⁴.

- (35) Vzhľadom na ich význam pre dosiahnutie klimatickej neutrality a ich strategický význam ako projektov na zozname Únie by členské štáty mali mať možnosť povoliť projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme týkajúce sa elektriny²⁵, ktoré boli výslovne zahrnuté do národného plánu rozvoja, ktorý bol predmetom strategického environmentálneho hodnotenia v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES²⁶, a ak je pravdepodobné, že budú mať významný vplyv na lokality Natura 2000, príslušného posúdenia podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS, aby boli vyňaté z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa smernice 2011/92/EÚ, z posudzovania ich vplyvov na ochranu druhov podľa článku 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS a článku 5 smernice 2009/147/ES a z posudzovania ich vplyvov na lokality Natura 2000. Takéto výnimky by mali byť možné až do dosiahnutia klimatickej neutrality.
- (36) S cieľom zmierniť akýkoľvek možný vplyv takýchto výnimiek by príslušné orgány členských štátov mali po vykonaní preverenia zabezpečiť, aby sa uplatňovali vhodné a primerané opatrenia na zmiernenie, pričom by sa malo zväziť použitie najlepších dostupných technológií. Ak nie je možné uplatňovať takéto zmiernujúce opatrenia, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby realizátori projektu prijali vhodné kompenzačné opatrenia na riešenie týchto účinkov, ktoré, ak nie sú k dispozícii iné primerané kompenzačné opatrenia, môžu zahŕňať platbu peňažnej kompenzácie za programy ochrany druhov. Okrem toho, ak je pravdepodobné, že projekt bude mať významné negatívne vplyvy na životné prostredie iného členského štátu, príslušné národné orgány by mali zabezpečiť, aby dotknuté členské štáty spolupracovali pri určovaní opatrení na zabránenie významným vplyvom, prípadne na ich zmiernenie alebo kompenzáciu.
- (37) V záujme urýchlenia zavádzania transeurópskej energetickej siete by mali byť jasné podmienky uplatňovania osobitných výnimiek stanovených v právnych predpisoch Únie v oblasti životného prostredia. Najmä pri posudzovaní, či existujú uspokojivé alternatívne riešenia energetických projektov, by sa mal rozsah takéhoto posudzovania obmedziť na alternatívne riešenia, ktorými sa zabezpečí dosiahnutie rovnakého cieľa v rovnakom alebo podobnom časovom rámci a bez toho, aby viedli k výrazne vyšším nákladom. Pri porovnávaní časového rámca a nákladov na uspokojivé alternatívne riešenia by príslušné orgány mali mať možnosť zohľadniť potrebu urýchleného a nákladovo efektívneho nasadenia projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme v súlade s prioritami stanovenými v ich integrovaných národných

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>, <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30, <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

energetických a klimatických plánoch a ich aktualizáciách predložených Komisii podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999.

- (38) Podobne pri uplatňovaní príslušnej výnimky stanovenej v smernici 92/43/EHS je vhodné, aby príslušné orgány mohli v odôvodnených prípadoch a ak možno primerane preukázať, že plán alebo projekt pred zavedením opatrení nezvratne neovplyvní celkovú súdržnosť sústavy Natura 2000, zachová sa environmentálna integrita lokality a zabezpečí sa vysoká úroveň ochrany lokalít Natura 2000, povoliť, aby sa súběžne s realizáciou plánu alebo projektu vykonávali kompenzačné opatrenia.
- (39) S cieľom znížiť zložitosť, zvýšiť efektívnosť a transparentnosť a prispieť k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi by členské štáty mali zabezpečiť, aby existoval jeden príslušný orgán zodpovedný za uľahčenie a koordináciu všetkých postupov vydávania povolení smerujúcich k vydaniu komplexného rozhodnutia, za spoluprácu s ostatnými dotknutými orgánmi a príslušnými národnými orgánmi iných členských štátov, za pôsobenie ako jednotné kontaktné miesto pre realizátorov, ktoré sprostredkúva ich kontakt s inými orgánmi, a za monitorovanie vývoja a oneskorenia projektov na zozname Únie.
- (40) V záujme zvýšenia efektívnosti postupov by príslušné národné orgány mali byť zodpovedné aj za to, aby v prípade hybridných projektov prenosu a výroby elektriny bol časový harmonogram vydávania povolení zosúladený v súvislosti so všetkými aktivitami projektu tak, aby sa pre aktíva výroby a prenosu elektriny urýchlil postup vydávania povolení.
- (41) S cieľom zjednodušiť a urýchlíť postup vydávania povolení pre projekty na zozname Únie, ktoré sa nachádzajú v dvoch alebo viacerých členských štátoch, by dotknuté členské štáty mali spomedzi príslušných národných orgánov spoločne určiť jednotné kontaktné miesto. Existencia jediného orgánu, ktorý uľahčuje proces a vydá konečné komplexné rozhodnutie, by mala znížiť administratívne zaťaženie pre predkladateľov projektov a znížiť zložitosť, zvýšiť efektívnosť a urýchlíť postup vydávania povolení, najmä ak členské štáty stanovujú spoločné postupy so zosúladenými časovými harmonogramami a hodnoteniami. S cieľom zabezpečiť účinnú cezhraničnú spoluprácu by sa Komisia mala zamerať na identifikované prioritné projekty prepojenia a posilniť koordináciu a monitorovanie ich realizácie a povoľovania. Na tento účel by Komisia mala podporovať členské štáty pri identifikovaní spoločných postupov pre účinný a efektívny postup vydávania povolení.
- (42) Členské štáty by mali mať možnosť v prípade potreby zahrnúť do komplexných rozhodnutí rozhodnutia prijaté v rámci rokovaní s jednotlivými majiteľmi pôdy o udelení prístupu k majetku, jeho vlastníctve a práve na jeho obývanie, v súvislosti s územným plánovaním, ktoré určuje všeobecné využívanie pôdy vymedzeného regiónu vrátane ďalšej zástavby, ako sú diaľnice, železnice, budovy a chránené prírodné oblasti, a ktoré sa nevykonáva na konkrétny účel plánovaného projektu a vydania povolení na prevádzku. V súvislosti s postupmi vydávania povolení projekt spoločného záujmu by mal mať možnosť zahŕňať súvisiacu infraštruktúru, pokiaľ je podstatná na vybudovanie či fungovanie projektu.
- (43) Toto nariadenie, najmä ustanovenia o vydávaní povolení, účasti verejnosti a realizácii projektov spoločného záujmu, by sa malo uplatňovať bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie a medzinárodné právo vrátane ustanovení o ochrane životného prostredia

a zdravia ľudí a ustanovení prijatých podľa spoločnej rybárskej politiky a integrovanej námornej politiky, najmä smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ²⁷.

- (44) Je nevyhnutné, aby sa zainteresovaným stranám vrátane občianskej spoločnosti poskytovali informácie a konzultovalo sa s nimi s cieľom zabezpečiť úspech projektov a obmedziť námietky proti nim. Napriek tomu, že existujú zavedené normy zabezpečujúce účasť verejnosti na postupoch environmentálneho rozhodovania, ktoré sa v plnej miere vzťahujú na projekty spoločného záujmu, mali by sa vyžadovať ďalšie opatrenia, aby sa zabezpečila čo najvyššia úroveň transparentnosti a účasti verejnosti na všetkých príslušných otázkach v rámci postupu vydávania povolení pre projekty spoločného záujmu. Ak sú predbežné konzultácie pred postupom vydávania povolení už zahrnuté vo vnútroštátnych pravidlách podľa rovnakých alebo vyšších noriem ako v tomto nariadení, mali by sa stať nepovinnými a malo by sa zabrániť duplicité právnych požiadaviek.
- (45) Správne a koordinované uplatňovanie smerníc 2001/42/ES a 2011/92/EÚ a podľa potreby Dohovoru Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia²⁸ podpísaného 25. júna 1998 v Aarhuse (ďalej len „Aarhuský dohovor“) a Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice²⁹ podpísaného v Espoo 25. februára 1991 (ďalej len „Dohovor z Espoo“) by malo zabezpečiť harmonizáciu hlavných zásad posudzovania vplyvov na životné prostredie a klímu, a to aj v cezhraničnom kontexte. Komisia vydala usmernenie na pomoc členským štátom na zjednodušenie postupov environmentálneho hodnotenia energetickej infraštruktúry a na zabezpečenie jednotného uplatňovania postupov environmentálneho hodnotenia vyžadovaných podľa práva Únie pre projekty spoločného záujmu.
- (46) Je dôležité, aby sa zefektívnil a zlepšil postup vydávania povolení, pričom by sa mali súčasne v čo najväčšej miere a s náležitým ohľadom na zásadu subsidiarity rešpektovať vnútroštátne právomoci a postupy na budovanie novej energetickej infraštruktúry. Vzhľadom na naliehavosť rozvoja energetických infraštruktúr by sa v rámci zjednodušenia postupov vydávania povolení mala stanoviť jednoznačná lehota, v ktorej majú príslušné orgány prijať rozhodnutie o výstavbe projektu. Touto lehotou by sa malo stimulovať efektívne vymedzenie a spracovanie postupov. V tomto nariadení by sa mali stanoviť maximálne lehoty. Členské štáty sa však môžu usilovať o dosiahnutie kratších lehôt, ak je to možné, najmä pokiaľ ide o projekty, ako sú inteligentné systémy, ktoré si nemusia vyžadovať zložitý postup vydávania povolení, ako je to v prípade prenosovej infraštruktúry.
- (47) Nedostatok zdrojov orgánov vydávajúcich povolenia a nedostatočná digitalizácia postupov vydávania povolení a dostupnosť údajov sú prekážkami, ktoré spomaľujú procesy vydávania povolení. Očakáva sa, že digitalizáciou a vhodným využívaním prvkov umelej inteligencie sa urýchlia postupy a zvýši sa efektívnosť procesov, pretože umožnia rýchlejšie vybavovanie žiadostí a zvýšenie transparentnosti prostredníctvom lepšieho prístupu k informáciám o procesných krokoch a požiadavkách. Digitalizácia procesov vydávania povolení však zaostáva, pričom

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 135, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>).

²⁸ Ú. v. EÚ L 124, 17.5.2005, s. 4.

²⁹ Ú. v. ES C 104, 24.4.1992, s. 7.

údaje sú často rozptýlené medzi rôznymi príslušnými orgánmi bez jednotných digitálnych procesov alebo platforiem a bez zabezpečenia interoperability. To vedie k neprehľadnosti stavu žiadostí a bráni identifikácii úzkych miest. Členské štáty by preto mali na vnútroštátnej úrovni vytvoriť digitálnu platformu pre všetky kroky postupov vydávania povolení, pokiaľ ide o projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, uskladňovania a sústav, aby bola digitalizácia postupov jednotná, interoperabilná a transparentná a aby sa maximalizovali jej výhody z hľadiska urýchlenia postupu vydávania povolení. Takéto platformy by mali umožniť realizátorom projektov podávať žiadosti a kontrolovať ich stav, priradovať ich príslušným orgánom a umožniť orgánom ich spracúvanie, pretože budú mať prístup ku všetkým relevantným údajom a informáciám bez toho, aby bolo potrebné vykonávať medzistupne v papierovej forme. Okrem toho by takáto platforma mala umožniť získavanie štatistických údajov o celkovom priebehu postupov vydávania povolení v členských štátoch. Takéto digitálne platformy by mali využívať bezpečné a interoperabilné prostriedky poskytované prostredníctvom európskych peňaženiek digitálnej identity v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) č. 910/2014 pre fyzické osoby a v budúcnosti s európskymi podnikovými peňaženkami v súlade s [nariadením (EÚ) č. XXX/20YY] pre právnické osoby, ktoré umožňujú elektronickú identifikáciu a autentifikáciu, podpisovanie alebo zapečatenie dokumentov, predkladanie dokumentov a zasielanie alebo prijímanie oznámení medzi príslušnými orgánmi a hospodárskymi subjektmi.

- (48) Príslušné orgány by mali byť zodpovedné za zabezpečenie dodržiavania lehôt stanovených v tomto nariadení. Okrem toho v súlade s naliehavosťou zavádzania energetických infraštruktúr a so strategickým významom projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy a v rozsahu, v akom existuje koncepcia tichého súhlasu podľa vnútroštátneho práva, by mali členské štáty zabezpečiť, aby sa v prípade, ak národné príslušné orgány neodpovedia v lehote stanovenej v tomto nariadení alebo ak dotknutý orgán neodpovie v lehote stanovenej príslušným národným orgánom, dané stanovisko, povolenie alebo súhlas mlčky schválili alebo sa na ne odpovedalo kladne, s výnimkou environmentálnych rozhodnutí, a aby sa takýto záver zverejnil.
- (49) V postupe vydávania povolení by sa mali stanoviť dve konania, a to nepovinné konanie pred podaním žiadosti, v rámci ktorého sa pracuje na dokončení súboru žiadosti, ktorý príslušný národný orgán prijme, a povinné zákonné povoloňacie konanie v období od prijatia súboru do momentu, keď orgány vydajú komplexné rozhodnutie. Vo fáze pred podaním žiadosti by príslušné národné orgány mali vykonať niekoľko úloh. Mali by preskúmať projekt a informovať realizátora projektu o tom, aké oprávnenia, štúdie, povolenia a posúdenia sú potrebné na ukončenie postupu vydávania povolení vrátane environmentálnych hodnotení a zmierňujúcich alebo kompenzačných opatrení, ktoré by sa mali zaviesť. Mali by vymedziť rozsah a úroveň podrobnosti dokumentácie uvedenej v záveroch preskúmania a zabezpečiť, aby sa od realizátora projektu nevyžadovala žiadna ďalšia dokumentácia, okrem prípadov, keď došlo k podstatnej zmene projektu alebo jeho okolitého prostredia, v dôsledku ktorej sa podmienky a predpoklady použité na určenie rozsahu nedajú použiť. Mali by vypracovať podrobný harmonogram postupu vydávania povolení. Po doručení návrhu súboru žiadosti vrátane všetkých prípravných dokumentov by mali rozhodnúť, či sa súbor považuje za úplný, alebo požiadajú o chýbajúce informácie v súlade s tým, čo bolo zistené v rámci konania pred podaním žiadosti.

- (50) Ak sa to považuje za efektívne, príslušné národné orgány môžu koncipovať požiadavky v rámci postupu vydávania povolení a verejné konzultácie určitého projektu tak, aby sa uskutočnili vo fázach, ak sa tým proces vydávania povolení zjednoduší a urýchli.
- (51) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať len na vydávanie povolení projektom spoločného záujmu a projektom vo vzájomnom záujme, účasť verejnosti na nich a regulačné aspekty projektov. Členské štáty by však napriek tomu mali mať možnosť prijímať vnútroštátne predpisy s cieľom uplatňovať rovnaké alebo podobné pravidlá na iné projekty, ktoré nemajú štatút projektov spoločného záujmu alebo projektov vo vzájomnom záujme v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (52) Proces desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu poskytuje spoľahlivý základ pre identifikáciu projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme. Hoci Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (sieť ENTSO pre elektrinu), Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (sieť ENTSO pre plyn), Európska sieť prevádzkovateľov vodíkových sietí (sieť ENNOH) a PPS naďalej zohrávajú v tomto procese dôležitú úlohu, je potrebné ho viac zefektívniť a riadiť, najmä pokiaľ ide o definovanie scenárov do budúcnosti, identifikáciu dlhodobých nedostatkov v infraštruktúre a úzkych miest energetickej infraštruktúry a riešenie týchto nedostatkov pomocou najvhodnejších riešení, aby sa zvýšila politická váha, relevantnosť a robustnosť tohto procesu. Agentúra a Komisia by preto mali zohrávať väčšiu úlohu v procese vypracúvania desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu podľa nariadení (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789.
- (53) Vzhľadom na to, že zvolený scenár a jeho základné predpoklady zohrávajú významnú úlohu v procese plánovania rozvoja siete pre celú Úniu, Komisia by mala zohrávať ústrednú úlohu pri jeho definovaní. To by malo pomôcť zefektívniť vstupy a zabezpečiť lepšiu súlad s politickými cieľmi Únie. Je takisto vhodné, aby desaťročné plány rozvoja siete pre celú Úniu vychádzali z jedného centrálného scenára s možnými analýzami citlivosti scenára v prípade zmeny vonkajších podmienok, pretože hlavným účelom scenára je poskytnúť spoločný základ na posúdenie nedostatkov v infraštruktúre a prínosov kandidátskych projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme. Zvýšený význam centrálného scenára si vyžaduje úzku spoluprácu siete ENTSO pre elektrinu, siete ENNOH a siete ENTSO pre plyn, členských štátov a agentúry, aby sa zabezpečilo poskytovanie relevantných údajov a informácií a zosúladenie scenára s vývojom na vnútroštátnej úrovni. Referenčná skupina zainteresovaných strán by mala naďalej poskytovať koordinované vstupy zainteresovaných strán a poradenstvo v súvislosti s vypracovaním scenárov.
- (54) Proces identifikácie potrieb infraštruktúry by mal zohrávať významnejšiu úlohu pri usmerňovaní plánovaných investícií do infraštruktúry. V porovnaní so súčasnou praxou by mal byť tento proces širší a mali by sa v ňom dôkladnejšie zohľadňovať medziodvetvové prepojenia a nesieťové riešenia, aby sa jasne určilo, ktoré riešenia najlepšie poslúžia energetickému systému pri dosahovaní cieľov v oblasti energetiky a klímy. Agentúra by mala byť viac zapojená do stanovovania rámca procesu a jeho overovania, aby sa zvýšila akceptácia následných riešení potrebných na odstránenie nedostatkov. Agentúra by mala vypracovať metodiky pre proces určovania potrieb infraštruktúry, ktorý majú vykonávať sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH, aby sa zabezpečilo, že výsledky budú dostatočne spoľahlivé a v súlade so zásadami stanovenými v tomto nariadení. Konečné schválenie správy o identifikácii potrieb rozhodovacím orgánom skupiny TEN-E by malo byť silným signálom pre realizátorov projektov, kde sú potrebné prípadné projekty.

- (55) Komplexnejší a podrobnejší proces identifikácie potrieb infraštruktúry by mal umožniť lepšie zosúladenie plánovaných projektov s potrebami rozšírenia prenosovej kapacity. Zároveň by mal umožniť následný proces vedúci k identifikácii nových riešení neuspokojených potrieb. PPS by mali byť primárnym subjektom, ktorý navrhne možné projekty na odstránenie nedostatkov, ale mali by sa zväziť aj alternatívne riešenia pochádzajúce od iných zainteresovaných strán. Preto by mal byť proces zosúladovania potrieb výsledkom regionálnej spolupráce a do diskusií by sa mali zapojiť príslušné zainteresované strany. Vďaka ústrednej úlohe Komisie v tomto procese by sa mala posilniť regionálna spolupráca a zapojenie členských štátov, národných regulačných orgánov, realizátorov projektov a ďalších príslušných zainteresovaných strán do úsilia o vypracovanie najvhodnejších projektov, či už ide o nesieťové alebo infraštruktúrne riešenia, ktoré by zodpovedali prípadným neriešeným potrebám. V krajnom prípade by Komisia mala mať právo vyhlásiť výzvu na predkladanie návrhov na prekonanie nedostatočného pokroku pri riešení pretrvávajúcich nedostatkov. Malo by sa zabezpečiť, aby boli oprávnené projekty čo najskôr zahrnuté do následných národných plánov rozvoja, desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu a zoznamu Únie.
- (56) Analýza nákladov a prínosov na úrovni celého energetického systému je potrebná na zabezpečenie toho, aby plánovanie infraštruktúry zodpovedalo vyvíjajúcim sa potrebám integrovaného a dekarbonizovaného systému, a to dôsledným posúdením všetkých relevantných nákladov a prínosov s cieľom identifikovať najefektívnejšie riešenia na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy. Pri riešení potrieb siete z hľadiska prevádzky aj rozšírenia by mali zohrávať väčšiu úlohu nesieťové riešenia, ako napríklad dynamické zaťažovanie vedení a transformátorov, pokročilé systémy riadenia toku energie alebo platformy digitálnych dvojčiat, a preto by sa na ne mala takisto vzťahovať analýza nákladov a prínosov pre celý energetický systém.
- (57) Desaťročný plán rozvoja siete pre celú Úniu by mal poskytnúť komplexný prehľad plánovaných projektov infraštruktúry s cezhraničným vplyvom v Únii. Nesieťové riešenia a riešenia flexibility by mali byť neoddeliteľnou súčasťou plánu, aby poskytoval úplný obraz o budúcich investíciách potrebných na optimálnu prevádzku elektrických a vodíkových sietí. Osobitná pozornosť by sa mala venovať aj projektom na zvýšenie bezpečnosti a odolnosti siete.
- (58) Sieť ENTSO pre elektrinu, sieť ENNOH, agentúra a Komisia by pri vykonávaní svojich úloh pred prijatím desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu mali uskutočniť rozsiahly konzultačný postup, do ktorého sa zapoja všetky príslušné zainteresované strany. Medzi tieto zainteresované strany by mal patriť Európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav v Európskej únii, združenia pôsobiace na trhoch s elektrinou, plynom a vodíkom, zainteresované strany v oblasti vykurovania a chladenia, zachytávania a ukladania CO₂ a zachytávania a využívania CO₂, nezávislí agregátori, subjekty zabezpečujúce reakciu strany spotreby, organizácie zapojené do riešení v oblasti energetickej účinnosti, priemyselné odvetvia vrátane dopravy, digitalizácie a údajov, ako aj spotrebiteľské združenia odberateľov energie, Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy a prípadne zástupcovia občianskej spoločnosti. Referenčná skupina zainteresovaných strán sa osvedčila ako účinné fórum spolupráce zainteresovaných strán a jej ďalší príspevok k desaťročnému plánu rozvoja siete v celej Únii by sa mal podporovať. Konzultácia by mala byť otvorená a transparentná a mala by sa organizovať včas, aby umožnila spätnú väzbu zainteresovaných strán pri príprave kľúčových fáz desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu, ako je identifikácia nedostatkov v infraštruktúre a metodika analýzy nákladov a prínosov na

posudzovanie projektov. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH by mali náležite zohľadniť informácie získané počas konzultácií od zainteresovaných strán a mali by vysvetliť, ako tieto informácie pri predkladaní konečných návrhov zohľadnili.

- (59) Pri plánovaní energetickej infraštruktúry by sa malo náležite zohľadňovať prepojenie sektorov a vzájomné väzby medzi nosičmi energie. Vypracovanie scenárov, proces identifikácie potrieb infraštruktúry a metodiky analýzy nákladov a prínosov by mali byť založené na integrovanej, dlhodobej a optimalizovanej koncepcii „jedného energetického systému“ a modelovaní, v ktorom sa využívajú spoločné predpoklady a konzistentné metodiky. Lepšia koordinácia plánovania infraštruktúry medzi jednotlivými sektormi by mala pomôcť optimálnejšiemu stanoveniu priorít a zavádzaniu nových infraštruktúrnych riešení.
- (60) Dôležitosť zabezpečenia toho, aby štatút projektu spoločného záujmu alebo projektu vo vzájomnom záujme mohli získať len tie infraštruktúrne projekty, pre ktoré neexistujú primerané alternatívne riešenia, znamená aj to, že pri plánovaní energetickej infraštruktúry a pri práci skupín pri zostavovaní regionálnych zoznamov navrhovaných projektov by sa mala zohľadniť zásada prvoradosti energetickej efektívnosti. V súlade so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti by sa mali na zabezpečenie budúcich potrieb infraštruktúry zväžiť všetky relevantné alternatívy novej infraštruktúry. Osobitnú pozornosť treba venovať nesieťovým alebo digitálnym riešeniam, využívaniu reakcie na strane spotreby alebo nefosílnnej flexibilitate, ktorými by sa mohla zlepšiť celková efektívnosť sietí. Na tento účel by mali prevádzkovatelia sústav pri posudzovaní projektov na rozšírenie sústavy prednostne zväžiť tieto riešenia. Podporovať by sa malo aj nákladovo efektívne využívanie sietí, najmä prostredníctvom využívania lokačných a časových cenových signálov v sieťových poplatkoch a systémoch podpory.
- (61) Ak chce Únia splniť svoj cieľ dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050, musí výrazne rozšíriť výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov. Investície do energie z obnoviteľných zdrojov na mori by sa mali zvýšiť s cieľom dosiahnuť aspoň 350 GW inštalovanej výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori v súlade s kumulatívnymi nezáväznými regionálnymi cieľmi členských štátov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori aktualizovanými v decembri 2024 a podporenými v oznámení Komisie z 24. októbra 2023 s názvom Plnenie ambícií EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori³⁰. Prvé plány rozvoja sústav na mori, ktoré sieť ENTSO pre elektrinu uverejnila v januári 2024, znamenali významný pokrok a zakotvili regionálne ambície členských štátov v oblasti plánovania sústav na mori. Tým by sa mala podporiť identifikácia cezhraničných projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na mori vrátane hybridných projektov a cezhraničných radiál s cieľom zabezpečiť optimalizovaný a nákladovo efektívny rozvoj sústav na mori na úrovni morských oblastí. Strategická dlhodobá logika obsiahnutá v plánoch rozvoja sústav na mori by sa mala uplatniť na prenosové sústavy na pevnine, ako aj na vodíkové siete.
- (62) Vypracovaním posúdenia prínosov a nákladov prioritných koridorov sústav pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori by sa mali podporiť členské štáty, aby vykonali predbežnú analýzu zdieľania nákladov na úrovni prioritných koridorov

---

³⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 24. októbra 2023 – Plnenie ambícií EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori [COM(2023) 668 final].

sústav na mori s cieľom podporiť následné spoločné politické záväzky týkajúce sa cezhraničných projektov sústav na mori. Usmernenia Komisie o rámcoch kooperatívnych investícií do projektov na mori z 27. júna 2024 by mali slúžiť ako podklad pre posúdenie prínosov a nákladov prioritných koridorov sústav pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori a Komisia ich môže aktualizovať za účasti členských štátov, príslušných PPS, agentúry a národných regulačných orgánov, ak to považuje za relevantné.

- (63) Náklady na rozvoj, výstavbu, prevádzku a údržbu projektov spoločného záujmu by vo všeobecnosti mali hradiť používatelia infraštruktúry. Rozdelením nákladov by sa malo zabezpečiť, aby koncoví používatelia neboli neprimerane zaťažení, najmä ak by to mohlo viesť k energetickej chudobe. Projekty spoločného záujmu by mali byť oprávnené na cezhraničné rozdelenie nákladov, ak by z hodnotenia dopytu na trhu alebo očakávaných účinkov na poplatky vyplynulo, že nemožno očakávať návratnosť nákladov prostredníctvom poplatkov, ktoré platia používatelia infraštruktúry.
- (64) Na čoraz prepojenejšom vnútornom trhu s energiou sú potrebné jasné a transparentné pravidlá na cezhraničné rozdelenie nákladov s cieľom urýchliť investovanie do cezhraničnej infraštruktúry a do projektov s cezhraničným vplyvom. Keďže cezhraničná energetická infraštruktúra je čoraz integrovanejšia, čoraz viac projektov prináša výhody aj mimo územia, na ktorom sa budujú. Preto je spravodlivé a transparentné zdieľanie nákladov nevyhnutné, aby sa zabránilo neprimeranému zaťaženiu miestnych spotrebiteľov. Diskusia o primeranom rozdelení nákladov by mala vychádzať z analýzy nákladov a prínosov projektu infraštruktúry vykonanej na základe harmonizovanej metodiky analýzy na úrovni celého energetického systému s použitím centrálného scenára a akejkoľvek analýzy citlivosti stanovených na účel desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu vypracovaných podľa nariadení (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789, čo umožní dôkladnú analýzu prínosu projektu spoločného záujmu alebo projektu vo vzájomnom záujme k energetickej politike Únie v oblasti dekarbonizácie, integrácie trhu, hospodárskej súťaže, udržateľnosti a bezpečnosti dodávok. Členské štáty a národné regulačné orgány, v ktorých sa nachádza aspoň 10 % prínosov projektu, by sa mali zúčastňovať na diskusiách o rozdelení nákladov, aby sa zabezpečilo, že projekt sa bude môcť realizovať a jeho prínosy budú dosiahnuté. Okrem toho by sa v cezhraničných dohodách o rozdelení nákladov mali zväziť následné opatrenia na zabezpečenie spravodlivej a primeranej účasti nehostiteľských krajín za predpokladu, že takéto úpravy sú jasne vymedzené a štruktúrované spôsobom, ktorý zaručuje investičnú istotu.
- (65) Je preto nevyhnutné zabezpečiť stabilný rámec financovania v prospech rozvoja projektov spoločného záujmu a zároveň minimalizovať potrebu finančnej podpory a zároveň podporovať investorov so záujmom, to všetko vhodnými stimulmi a finančnými mechanizmami. Pri rozhodovaní o cezhraničnom rozdeľovaní nákladov by mali národné regulačné orgány cezhranične a v celom rozsahu rozdeliť efektívne vynaložené investičné náklady, ako je to relevantné vzhľadom na ich vnútroštátne prístupy a metodiky pre podobnú infraštruktúru, a zahrnúť ich do vnútroštátnych taríf. Národné regulačné orgány by potom v prípade potreby mali určiť, či by ich vplyv na vnútroštátne tarify mohol predstavovať neprimeranú záťaž pre spotrebiteľov v ich príslušných členských štátoch. Národné regulačné orgány by sa mali vyhýbať rizikám dvojitej podpory projektov zohľadňovaním skutočných alebo odhadovaných poplatkov a príjmov. Uvedené poplatky a príjmy by sa mali zohľadniť, len pokiaľ sa týkajú projektov a sú určené na pokrytie príslušných nákladov.

- (66) Na uľahčenie diskusií o zdieľaní nákladov medzi príslušnými členskými štátmi a tretími krajinami by sa mala poskytnúť možnosť združovať projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme. Tým, že sa skupinám členských štátov umožní pristupovať k združeným projektom ako k vzájomne výhodným, možno podporiť riešenia výhodné pre obe strany, znížiť riziká a transakčné náklady pri rokovaniach a zvýšiť pravdepodobnosť realizácie. Dodatočnou podporou na úrovni Únie, napríklad prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy alebo na regionálnej úrovni s využitím príjmov z preťaženia, by sa mohli ďalej uľahčiť takéto dohody a mohla by sa podporiť včasná realizácia prioritnej infraštruktúry.
- (67) V nariadení (EÚ) 2019/943 sa v článku 19 ods. 2 stanovujú tri prioritné ciele pre využívanie príjmov z pridelenia medzioblastnej kapacity, a to: a) garantovanie skutočnej dostupnosti pridenej kapacity vrátane kompenzácie za garantovateľnosť; b) zachovanie alebo zvýšenie medzioblastných kapacít prostredníctvom optimalizácie existujúcich spojovacích vedení alebo pokrytím nákladov vyplývajúcich z investícií do siete, ktoré sú relevantné pre zníženie preťaženia spojovacích vedení; a c) kompenzácia prevádzkovateľov zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov na mori za okolností v ňom uvedených. PPS by mali zabezpečiť splnenie všetkých troch prioritných cieľov vrátane cieľa uvedeného v písmene b). S cieľom uľahčiť financovanie projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme, ktorými sa znižuje preťaženie spojovacích vedení, a vnieť predvídateľnosť a transparentnosť do diskusií o rozhodnutiach o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa článku 16 tohto nariadenia je vhodné požadovať od PPS, aby na takéto investície vyčlenili obmedzený podiel príjmov z preťaženia. Touto požiadavkou nie je dotknutá zodpovednosť PPS rozhodovať o prioritách financovania pod dohľadom regulačných orgánov a v súlade s metodikou schválenou podľa článku 19 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/943. Táto požiadavka by sa nemala uplatňovať v prípadoch, keď možno preukázať, že na hraniciach dotknutého členského štátu nie je potrebné vybudovať dodatočnú cezhraničnú kapacitu.
- (68) Ak v členskom štáte neexistuje PPS, zmienky o PPS v celom tomto nariadení sa primerane uplatňujú na prevádzkovateľov distribučných sietí (ďalej len „PDS“).
- (69) Podľa právnych predpisov o vnútornom trhu s energiou sa vyžaduje, aby poplatky za prístup k sieťam poskytovali vhodné investičné stimuly. Viacero typov projektov spoločného záujmu však pravdepodobne bude mať externality, ktoré nemusia byť plne zachytené a získané naspäť prostredníctvom bežného systému poplatkov. Národné regulačné orgány by pri uplatňovaní právnych predpisov o vnútornom trhu s energiou mali zabezpečiť stabilný a predvídateľný regulačný a finančný rámec so stimulmi pre projekty spoločného záujmu vrátane dlhodobých stimulov, ktoré sú primerané úrovni konkrétneho rizika projektu. Uvedený rámec by sa mal vzťahovať najmä na cezhraničné projekty, inovačné technológie prenosu elektriny, ktoré umožňujú plošnú integráciu energie z obnoviteľných zdrojov, distribuovaných zdrojov energie alebo reakcie na strane spotreby v prepojených sieťach, a projekty v oblasti energetických technológií a digitalizácie, ktoré buď pravdepodobne prinesú vyššie riziká ako podobné projekty umiestnené v jednom členskom štáte, alebo ktoré prinesú Únii väčšie výhody. Okrem toho by aj projekty s vysokými operačnými výdavkami mali mať prístup k vhodným investičným stimulom. Najmä sústavy na mori pre energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré majú dvojakú funkciu elektrických spojovacích vedení a spájajú projekty výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, pravdepodobne prinesú vyššie riziká ako porovnateľné projekty infraštruktúry na pevnine, a to vzhľadom na ich vnútorné prepojenie s výrobnými aktívami, čo so sebou prináša

regulačné riziká, finančné riziká, ako je potreba anticipačných investícií, trhové riziká a riziká súvisiace s používaním nových inovačných technológií.

- (70) Nariadenie (EÚ) 2022/869 preukázalo pridanú hodnotu využívania súkromného financovania prostredníctvom významnej finančnej pomoci Únie s cieľom umožniť realizáciu projektov celoúijného významu. Vzhľadom na hospodársku a finančnú situáciu a rozpočtové obmedzenia by ciele podpora mala naďalej pokračovať na základe viacročného finančného rámca, a to aj s cieľom znížiť riziko projektov a pritiahnúť súkromné investície, a tým maximalizovať vplyv verejného financovania a jeho výhody pre občanov Únie a pritiahnúť nových investorov do prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe I k tomuto nariadeniu a zároveň minimalizovať príspevok z rozpočtu Únie.
- (71) Projekty spoločného záujmu by mali byť oprávnené na finančnú pomoc Únie na štúdie a, za určitých podmienok, na práce podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153³¹ vo forme grantov alebo inovačných finančných nástrojov s cieľom zabezpečiť, aby bolo možné poskytnúť individualizovanú podporu tým projektom spoločného záujmu, ktoré nie sú životaschopné podľa existujúceho regulačného rámca a trhových podmienok. Je potrebné zabrániť každému narušeniu hospodárskej súťaže najmä medzi projektmi prispievajúcimi k realizácii rovnakých prioritných koridorov Únie. Takáto finančná pomoc by mala zabezpečiť potrebné synergie s inými fondmi Únie dostupnými na financovanie inteligentných energetických distribučných sietí a s mechanizmom Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov zriadeným na základe vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1294³².
- (72) Pri investovaní do projektov spoločného záujmu by sa mala uplatniť postupnosť troch krokov. Po prvé, investovať by mal prioritne trh. Po druhé, ak investície nerealizuje trh, mali by sa preskúmať regulačné riešenia, príslušný regulačný rámec by sa mal podľa potreby upraviť a malo by sa zabezpečiť správne uplatňovanie príslušného regulačného rámca. Po tretie, ak prvé dva kroky nestačia na zabezpečenie potrebných investícií do projektov spoločného záujmu, malo by byť možné prideliť finančnú pomoc Únie, ak projekt spoločného záujmu spĺňa platné kritériá oprávnenosti.
- (73) Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme by nemali byť oprávnené na finančnú pomoc Únie, ak sa realizátori projektov, prevádzkovatelia alebo investori nachádzajú v jednej zo situácií vedúcich k vylúčeniu uvedených v článku 138 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509³³, ako sú prípady odsúdenia za podvod, korupciu alebo konanie súvisiace so zločineckou organizáciou. Malo by byť možné projekt spoločného záujmu vyradiť zo zoznamu Únie, ak jeho zaradenie do tohto zoznamu vychádzalo z nesprávnych informácií, ktoré boli určujúcim faktorom na toto zaradenie, alebo ak projekt nie je v súlade s právom Únie. V prípade projektu spoločného záujmu, ktorý sa nachádza v členských štátoch využívajúcich výnimku podľa tohto nariadenia, by tieto členské štáty mali pri podpore

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

³² Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1294 z 15. septembra 2020 o mechanizme Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 303, 17.9.2020, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1294/oj).

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

akýchkoľvek žiadostí o financovanie podľa nariadenia (EÚ) 2022/869 pre takéto projekty zabezpečiť, aby z týchto projektov nemali priamy ani nepriamy prospech osoby alebo subjekty, ktoré sa nachádzajú v jednej zo situácií vyžadujúcich si vylúčenie, ako sa uvádza v článku 138 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

- (74) Granty na práce súvisiace s projektmi vo vzájomnom záujme by mali byť k dispozícii za rovnakých podmienok ako pre projekty spoločného záujmu, ak prispievajú k celkovým cieľom politiky Únie v oblasti energetiky a klímy a ak sú ciele tretej krajiny v oblasti dekarbonizácie v súlade s Parížskou dohodou.
- (75) Únia by mala uľahčovať energetické projekty v znevýhodnených, menej prepojených, okrajových, najvzdialenejších alebo izolovaných regiónoch s cieľom umožniť prístup k transeurópskym energetickým sieťam, a urýchliť tak proces dekarbonizácie a znížiť závislosť od fosílnych palív.
- (76) V súlade so závermi Európskej rady zo 4. februára 2011, podľa ktorých by žiadny členský štát nemal zostať izolovaný od európskych plynárenských a elektrických sietí po roku 2015 a podľa ktorých by jeho energetická bezpečnosť nemala byť ohrozená nedostatkom vhodných prepojení, je cieľom tohto nariadenia zabezpečiť prístup k transeurópskym energetickým sieťam ukončením energetickej izolácie Cypru a Malty, ktoré stále nie sú prepojené s transeurópskou plynárenskou sieťou. Uvedený cieľ by sa mal dosiahnuť tak, že sa umožní, aby si projekty vo fáze vývoja alebo plánovania, ktorým bol udelený štatút projektu spoločného záujmu podľa nariadenia (EÚ) 2022/869, zachovali svoj štatút dovtedy, kým Cyprus a Malta nebudú prepojené s transeurópskou plynárenskou sieťou alebo do 31. decembra 2029 podľa toho, čo nastane skôr. Okrem toho, že by tieto projekty prispeli k rozvoju trhu s energiou z obnoviteľných zdrojov, flexibilitu a odolnosť energetického systému a bezpečnosti dodávok, zabezpečili by prístup na budúce trhy s energiou vrátane vodíka a prispejú k dosiahnutiu celkových cieľov politiky Únie v oblasti energetiky a klímy.
- (77) S cieľom zabezpečiť súlad navrhovaných zmien podľa tohto nariadenia s rámcom Únie pre trhy s elektrinou, plynmi a vodíkom sa navrhujú zodpovedajúce zmeny článkov 3 a 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942³⁴, článku 48 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkov 60 a 61 nariadenia (EÚ) 2024/1789. Tieto zmeny sa týkajú použitia centrálného scenára v desaťročnom pláne rozvoja siete pre celú Úniu, zváženia nesieťových riešení a iných alternatív rozšírenia systému a objasnenia časového rozsahu plánov. Uvedené nariadenia by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (78) S cieľom zabezpečiť včasný rozvoj projektov základnej energetickej infraštruktúry pre Úniu by tretí zoznam projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme Únie mal zostať v platnosti dovtedy, kým nenadobudne účinnosť prvý zoznam projektov spoločného záujmu Únie a projektov vo vzájomnom záujme zostavený podľa tohto nariadenia. Okrem toho na to, aby sa umožnilo vypracovanie, monitorovanie a financovanie projektov spoločného záujmu uvedených v treťom zozname Únie podľa nariadenia (EÚ) 2022/869, mali by zostať v platnosti určité ustanovenia nariadenia (EÚ) 2022/869 a mali by mať účinky až do nadobudnutia účinnosti prvého zoznamu projektov spoločného záujmu Únie a projektov vo vzájomnom záujme zostaveného podľa tohto nariadenia.

---

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 22. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>).

- (79) S cieľom zabezpečiť, aby sa zoznam Únie obmedzil na projekty, ktoré najviac prispievajú k realizácii strategických prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe I k tomuto nariadeniu, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 zmluvy s cieľom zmeniť prílohy k tomuto nariadeniu, aby sa zostavil a preskúmal zoznam Únie pri súčasnom rešpektovaní práva členských štátov schvaľovať projekty na zozname Únie týkajúce sa ich území.
- (80) Na Komisiu by sa mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 zmluvy s cieľom vypracovať centrálny scenár, ktorý je základom pre plánovanie siete na úrovni Únie.
- (81) Na Komisiu by sa mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 zmluvy s cieľom určiť podmienky, za ktorých môžu PPS využívať príjmy z preťaženia, a podmienky, za ktorých sa cieľ článku 19 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/943 považuje za primerane splnený.
- (82) Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva³⁵. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (83) Diskusie v skupinách majú zásadný význam pre Komisiu pri prijímaní delegovaných aktov, ktorými sa zostavuje zoznam Únie. Preto je vhodné, aby boli Európsky parlament a Rada v čo najväčšej možnej miere informovaní o výsledkoch a aby mohli vyslať expertov na zasadnutia skupín v súlade s Medziinštitucionálnou dohodou z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť dosiahnutie cieľov tohto nariadenia by celkový počet projektov na zozname Únie vzhľadom na doterajší počet projektov na zoznamoch Únie mal zostať zvládnuteľný, a preto by nemal výrazne presiahnuť hodnotu 220.
- (84) Preto by sa nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a nariadenie (EÚ) 2022/869 by sa malo zrušiť.
- (85) Keďže ciele tohto nariadenia, a to rozvoj a interoperabilita transeurópskych energetických sietí a napojenie na takéto siete, ktoré prispievajú k zabezpečeniu zmiernenia zmeny klímy, najmä k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy a jej cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu najneskôr do roku 2050, a k zabezpečeniu prepojení, energetickej bezpečnosti, integrácie trhu a sústavy, hospodárskej súťaže, ktoré sú prínosom pre všetky členské štáty, a dostupných cien energie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

³⁵ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú usmernenia pre včasný rozvoj a interoperabilitu prioritných koridorov a oblastí transeurópskej energetickej infraštruktúry (ďalej len „prioritné koridory a oblasti energetickej infraštruktúry“) stanovených v prílohe I, ktoré prispievajú k zabezpečeniu zmiernenia zmeny klímy, najmä dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy a jej cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu najneskôr do roku 2050, a k zabezpečeniu prepojení, energetickej bezpečnosti, integrácie trhu a systému, a hospodárskej súťaže, ktoré sú prínosom pre všetky členské štáty, ako aj dostupných cien energie.
2. Týmto nariadením sa najmä:
  - a) stanovuje identifikácia projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme na zozname Únie;
  - b) uľahčuje včasná realizácia projektov na zozname Únie zefektívnením, užšou koordináciou a urýchlením postupov vydávania povolení a posilnením transparentnosti a účasti verejnosti;
  - c) poskytujú pravidlá pre cezhraničné rozdelenie nákladov a stimuly pre projekty na zozname Únie súvisiace s rizikom;
  - d) určujú podmienky oprávnenosti projektov na zozname Únie na finančnú pomoc Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa okrem vymedzenia pojmov uvedených v nariadeniach (EÚ) 2018/1999, (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001³⁶ a smerniciach (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788 uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „energetická infraštruktúra“ je akékoľvek fyzické vybavenie alebo zariadenie patriace do kategórií energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe II, ktoré sa nachádza v Únii alebo ktoré spája Úniu a tretie krajiny;

---

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

2. „úzke miesto energetickej infraštruktúry“ je obmedzenie fyzických tokov v energetickom systéme pre nedostatočnú prenosovú, resp. prepravnú kapacitu, ktoré okrem iného zahŕňa aj chýbajúcu infraštruktúru;
3. „komplexné rozhodnutie“ je záväzný dokument, ktorý je v písomnej alebo elektronickej podobe k dispozícii realizátorom projektov a ktorý zahŕňa alebo obsahuje rozhodnutie alebo súbor rozhodnutí prijatých orgánom alebo orgánmi členského štátu, okrem súdov alebo tribunálov, ktoré určujú, či realizátor projektu je alebo nie je oprávnený budovať energetickú infraštruktúru na realizáciu projektu spoločného záujmu alebo projektu vo vzájomnom záujme tým, že bude mať možnosť začať alebo obstarat' a začať potrebné stavebné práce (ďalej len „fáza pripravenosti na stavbu“) bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek rozhodnutie prijaté v rámci správneho odvolacieho konania;
4. „projekt“ je jedno alebo viacero vedení, plynovodov, prevádzok, vybavení alebo zariadení patriacich do kategórií energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe II;
5. „projekt spoločného záujmu“ je projekt, ktorý je potrebný na realizáciu prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe I a ktorý je na zozname Únie;
6. „projekt vo vzájomnom záujme“ je projekt podporovaný Úniou v spolupráci s treťou krajinou, ktorý podporujú vlády priamo dotknutých krajín, ktorý prispieva k cieľu dosiahnuť klimatickú neutralitu v Únii do roku 2050, je na zozname Únie a patrí do jednej z kategórií elektroenergetickej infraštruktúry stanovených v bode 1 písm. a), d) alebo h) prílohy II, a spája elektroenergetický systém Únie s elektrizačnou sústavou tretej krajiny alebo patrí do jednej z kategórií vodíkovej infraštruktúry stanovených v bode 2 prílohy II alebo patrí do jednej z kategórií infraštruktúry pre CO₂ stanovených v bode 4 písm. a) alebo c) uvedenej prílohy;
7. „konkurenčné projekty“ sú projekty, ktoré úplne alebo čiastočne riešia rovnakú identifikovanú potrebu infraštruktúry;
8. „realizátor projektu“ je jedna z týchto možností:
  - a) prevádzkovateľ prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“), prevádzkovateľ distribučnej sústavy (ďalej len „PDS“), prevádzkovateľ vodíkovej siete (ďalej len „PVS“) alebo iný prevádzkovateľ alebo investor, ktorý rozvíja projekt zo zoznamu Únie;
  - b) ak je viac než jeden takýto PPS, PDS, PVS, iný prevádzkovateľ alebo investor alebo akákoľvek ich skupina, subjekt s právnou subjektivitou podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva, ktorý bol určený zmluvnou úpravou medzi nimi a je spôsobilý prevziať právne záväzky a finančnú zodpovednosť v mene zmluvných strán zmluvnej úpravy;
9. „inteligentná elektrizačná sústava“ je elektrická sieť, a to aj na ostrovoch, ktoré nie sú prepojené alebo sú nedostatočne prepojené s transeurópskymi energetickými sieťami, ktorá umožňuje nákladovo efektívnu integráciu a aktívne riadenie správania a konania všetkých používateľov, ktorí sú k nej pripojení, vrátane výrobcov, spotrebiteľov a výrobcov-spotrebiteľov, s cieľom zabezpečiť ekonomicky efektívny a udržateľný elektroenergetický systém s nízkymi stratami a vysokou úrovňou integrácie obnoviteľných zdrojov energie, bezpečnosti dodávok a bezpečnosti, v rámci ktorej prevádzkovateľ

sústavy môže digitálne monitorovať činnosť používateľov, ktorí sú k nej pripojení, a informačné a komunikačné technológie na komunikáciu so súvisiacimi prevádzkovateľmi sústav, výrobcami elektrickej energie, zariadeniami na uskladňovanie energie, a spotrebiteľmi alebo výrobcami-spotrebiteľmi s cieľom udržateľne, nákladovo efektívne a bezpečne prenášať a distribuovať elektrinu;

10. „národný regulačný orgán“ je vnútroštátny regulačný orgán určený v súlade s článkom 76 ods. 1 smernice (EÚ) 2024/1788 alebo regulačný orgán na národnej úrovni určený v súlade s článkom 57 smernice (EÚ) 2019/944;
11. „príslušný národný regulačný orgán“ je národný regulačný orgán v členských štátoch, v ktorých sa projekty uskutočňujú, a v členských štátoch, ktorým projekt prináša významný pozitívny vplyv;
12. „dotknutý orgán“ je orgán, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný vydávať rôzne povolenia a oprávnenia týkajúce sa plánovania, projektovania a výstavby nehnuteľného majetku potrebného na dokončenie projektu spoločného záujmu alebo projektu vo vzájomnom záujme vrátane samotnej energetickej infraštruktúry, a orgán príslušný vydávať povolenia a oprávnenia súvisiace s prácami potrebnými na dokončenie projektu;
13. „práce“ sú nákup, dodávka a nasadenie komponentov, systémov a služieb vrátane softvéru, realizácia vývojových prác, prác na zmene účelu, a stavebných a montážnych prác spojených s projektom, preberanie zariadení a začatie projektu;
14. „štúdie“ sú činnosti vyžadované na prípravu realizácie projektu, ako sú prípravné štúdie, štúdie uskutočniteľnosti, hodnotiace, skúšobné a validačné štúdie vrátane softvéru a všetky ostatné podporné technické opatrenia vrátane predbežných činností zameraných na vymedzenie a vývoj projektu a rozhodnutie o jeho financovaní, akými sú prieskum v teréne a príprava finančného balíka;
15. „uviedenie do prevádzky“ je proces uvedenia projektu do prevádzky po jeho vybudovaní;
16. „vyhradené vodíkové aktíva“ je vodíková infraštruktúra určená na výlučné používanie alebo prepravu čistého vodíka bez potreby akýchkoľvek ďalších úprav vrátane potrubných sietí alebo zásobníkov, ktoré sú novovybudované, vznikli zmenou účelu z plynárenských aktív, alebo obe možnosti;
17. „zmena účelu“ je technická modernizácia alebo úprava existujúcej plynárenskej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť, aby bola vyhradená na výlučné používanie vodíka;
18. „adaptácia na zmenu klímy“ je proces, ktorým sa dosahuje odolnosť proti potenciálnym nepriaznivým vplyvom zmeny klímy na energetickú infraštruktúru prostredníctvom posúdenia zraniteľnosti voči zmene klímy a rizika, a to aj prostredníctvom príslušných adaptačných opatrení;
19. „nesieťové riešenia“ sú investície do energetickej infraštruktúry pre elektrinu, ktoré môžu zvýšiť dostupnú kapacitu sústavy alebo zlepšiť efektívnosť prevádzky sústavy nasadením technológií na posilnenie sústavy vrátane digitálnych riešení.

KAPITOLA II

Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme

Článok 3

Zoznam projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme Únie

1. Regionálne skupiny (ďalej len „skupiny“) sa zriaďujú v súlade s postupom uvedeným v oddiele 1 prílohy III. Členstvo v každej skupine sa zakladá na každom prioritnom koridore a oblasti a ich príslušnom geografickom pokrytí, ako sa uvádza v prílohe I. Skupiny sa môžu podľa potreby spájať alebo zasadať v rôznych konfiguráciách. Medziregionálnou konfiguráciou zasadnutí všetkých skupín je skupina TEN-E. Rozhodovacia právomoc v skupinách je obmedzená na členské štáty a Komisiu (spoločne ako „rozhodovací orgán“) a je založená na konsenze.
2. Skupina TEN-E prijme rokovací poriadok s prihliadnutím na ustanovenia uvedené v prílohe III. Tento rokovací poriadok sa vzťahuje na všetky skupiny.
3. Rozhodovací orgán každej skupiny prijme regionálny zoznam projektov vypracovaný v súlade s: postupom uvedeným v oddiele 2 prílohy III; príspevkom každého projektu k vykonávaniu prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe I; tým, či spĺňajú kritériá stanovené v článku 4.

Keď rozhodovací orgán skupiny vypracúva svoj regionálny zoznam:

- a) každý jednotlivý návrh projektu si vyžaduje schválenie členských štátov, ktorých územia sa projekt týka; ak členský štát súhlas neudelí, predloží rozhodovaciemu orgánu svoje opodstatnené dôvody;
  - b) zohľadní odporúčanie Komisie s cieľom mať zvládnuateľný celkový počet projektov na zozname Únie.
4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 na doplnenie tohto nariadenia zostavením zoznamu Únie s výhradou druhého odseku článku 172 zmluvy.

Zoznam Únie sa vypracúva každé dva roky na základe regionálnych zoznamov prijatých rozhodovacími orgánmi skupín zriadenými podľa oddielu 1 bodu 1 prílohy III v rámci postupu stanoveného v odseku 3 tohto článku.

Komisia prijme delegovaný akt, ktorým sa zostaví prvý zoznam Únie podľa tohto nariadenia, do 30. novembra 2029.

Ak delegovaný akt prijatý Komisiou podľa tohto odseku nemôže nadobudnúť účinnosť z dôvodu námietky vznesenej Európskym parlamentom alebo Radou podľa článku 23 ods. 6, Komisia bezodkladne zvolá skupiny s cieľom vypracovať nové regionálne zoznamy s prihliadnutím na dôvody námietky. Komisia čo najskôr prijme nový delegovaný akt, ktorým sa zostaví zoznam Únie.

5. Pri zostavovaní zoznamu Únie kombináciou regionálnych zoznamov uvedených v odseku 3 Komisia s náležitým prihliadnutím na rokovania skupín:
  - a) zabezpečuje, aby doň boli zaradené iba projekty, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v článku 4;

- b) zabezpečuje medziregionálnu konzistentnosť;
  - c) zohľadňuje stanoviská členských štátov uvedené v oddiele 2 bode 10 prílohy III;
  - d) usiluje sa o zaručenie zvládnuteľného celkového počtu projektov na zozname Únie.
6. Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme, ktoré patria do kategórií energetickej infraštruktúry stanovených v bode 1 písm. a), b), c), d), f) a prípadne h) prílohy II k tomuto nariadeniu sa stávajú neoddeliteľnou súčasťou príslušných regionálnych investičných plánov prijatých podľa článku 34 nariadenia (EÚ) 2019/943 a príslušných národných desaťročných plánov rozvoja siete podľa článku 51 smernice (EÚ) 2019/944. Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme, ktoré patria do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 2 prílohy II, sa podľa potreby stávajú neoddeliteľnou súčasťou desaťročného plánu rozvoja vodíkovej siete podľa článku 55 smernice (EÚ) 2024/1788 a prípadne iných národných plánov infraštruktúry. Uvedeným projektom spoločného záujmu a projektom vo vzájomnom záujme sa poskytne čo najvyššia priorita v každom z týchto národných plánov. Tento odsek sa nevzťahuje na konkurenčné projekty alebo na projekty, ktoré nedosiahli dostatočný stupeň pripravenosti na to, aby poskytli analýzu nákladov a prínosov konkrétneho projektu, ako sa uvádza v oddiele 2 bode 1 písm. d) prílohy III.
7. Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme, ktoré patria do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. a), b), c), d), f) a h) a prípadne bode 2 prílohy II a ktoré sú konkurenčnými projektmi alebo projektmi, ktoré nedosiahli dostatočný stupeň pripravenosti na to, aby poskytli analýzu nákladov a prínosov špecifickú pre daný projekt, ako sa uvádza v oddiele 2 bode 1 písm. d) prílohy III, sa môžu zahrnúť do príslušných regionálnych investičných plánov, národných desaťročných plánov rozvoja siete a prípadne iných národných plánov infraštruktúry ako zvažované projekty.

Článok 4

Kritériá posudzovania projektov v skupinách

1. Projekt spoločného záujmu musí spĺňať tieto všeobecné kritériá:
- a) projekt je potrebný pre aspoň jeden z prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry stanovených v prílohe I;
  - b) potenciálne celkové prínosy projektu hodnotené v súlade s príslušnými osobitnými kritériami uvedenými v odseku 3 prevyšujú jeho náklady, a to aj z dlhodobejšieho hľadiska;
  - c) projekt spĺňa niektoré z týchto kritérií:
    - i) zahŕňa najmenej dva členské štáty tým, že priamo alebo nepriamo, cez prepojenie s tretou krajinou, prekračuje hranice dvoch alebo viacerých členských štátov;
    - ii) nachádza sa na území jedného členského štátu, buď vo vnútrozemí alebo na mori vrátane ostrovov, a má významný cezhraničný vplyv v zmysle bodu 1 prílohy IV.

2. Projekt vo vzájomnom záujme spĺňa všetky tieto všeobecné kritériá:
- a) projekt významne prispieva k cieľom uvedeným v článku 1 ods. 1 a k cieľom tretej krajiny, najmä tým, že nebráni tretej krajine postupne vyradovať výrobné zariadenia na fosílna palivá na svoju domácu spotrebu, a k udržateľnosti;
  - b) potenciálne celkové prínosy projektu posúdené v súlade s príslušnými osobitnými kritériami uvedenými v odseku 3, pre Úniu alebo kumulatívne pre Úniu a zmluvnú stranu Energetického spoločenstva alebo krajinu EHP priamo zapojenú do projektu, preyšujú jeho náklady pre Úniu alebo kumulatívne pre Úniu a zmluvnú stranu Energetického spoločenstva alebo prípadne krajinu EHP, a to aj z dlhodobého hľadiska;
  - c) projekt priamo spája územie aspoň jedného členského štátu s územím tretej krajiny priamym prepojením príslušného členského štátu s prvým miestom pripojenia v elektrickej sieti tretej krajiny alebo prvým miestom pripojenia pre vodík alebo CO₂ v tretej krajine a má významný cezhraničný vplyv, ako sa uvádza v bode 2 prílohy IV;
  - d) pokiaľ ide o časť projektu, ktorá sa nachádza na území členského štátu, projekt je v súlade so smernicami (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788, ak patrí do kategórií infraštruktúry uvedenej v bodoch 1 a 2 prílohy II k tomuto nariadeniu;
  - e) existuje vysoká úroveň konvergencie politického rámca dotknutej tretej krajiny a sú preukázané mechanizmy presadzovania práva na podporu cieľov politiky Únie najmä s cieľom zaistiť:
    - i) dobré fungovanie vnútorného trhu s energiou v Únii;
    - ii) bezpečnosť siete a bezpečnosť dodávok v Únii, okrem iného na základe rôznych zdrojov, spolupráce a solidarity;
    - iii) energetický systém vrátane výroby, prenosu a distribúcie, ktorý prispieva k cieľu klimatickej neutrality v súlade s Parížskou dohodou a cieľmi Únie v oblasti energetiky a klímy a jej cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, ktorý najmä zabraňuje úniku uhlíka;
  - f) dotknutá tretia krajina podporuje prioritný štatút projektu, ako sa uvádza v článku 7, a ďalšie investície v tretej krajine potrebné na realizáciu prínosov projektu, ako sa uvádza v písmene b) tohto odseku, a výslovne sa zaväzuje dodržiavať podobný harmonogram urýchleného vykonávania a iné politické a regulačné podporné opatrenia, ktoré sa uplatňujú na projekty spoločného záujmu v Únii.

Pokiaľ ide o projekty na ukladanie oxidu uhličitého patriace do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 4 písm. c) prílohy II, projekt musí byť potrebný na umožnenie cezhraničnej prepravy a ukladania oxidu uhličitého a tretia krajina, v ktorej sa projekt nachádza, musí mať primeraný právny rámec založený na preukázaných účinných mechanizmoch presadzovania s cieľom zabezpečiť, aby sa na projekt uplatňovali normy a záruky, čím sa zabráni akémukoľvek úniku oxidu uhličitého. Pokiaľ ide o klímu, ľudské zdravie a ekosystémy, musí byť zaistená bezpečnosť a účinnosť trvalého ukladania oxidu uhličitého a dosiahnuť aspoň rovnakú úroveň, ako sa stanovuje v práve Únie.

3. Na projekty spoločného záujmu a prípadne projekty vo vzájomnom záujme patriace do špecifických kategórií energetickej infraštruktúry sa vzťahujú tieto osobitné kritériá:
- a) v prípade projektov prenosu, distribúcie a uskladňovania elektriny patriacich do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. a), b), c), d), f) a h) prílohy II projekt výrazne prispieva k udržateľnosti začlenením energie z obnoviteľných zdrojov do sústavy a prenosom alebo distribúciou vyrobenej energie z obnoviteľných zdrojov do hlavných spotrebiteľských centier a úložísk a k zníženiu obmedzenia energie v uplatniteľnom prípade a prispieva aspoň k jednému z týchto osobitných kritérií:
    - i) integrácia trhu, a to aj odstránením energetickej izolácie aspoň jedného členského štátu a obmedzením úzkych miest energetickej infraštruktúry; interoperabilita a flexibilita systému;
    - ii) bezpečnosť dodávok, a to aj prostredníctvom interoperability, systémovej flexibility, kybernetickej bezpečnosti, vhodných prepojení a bezpečnej a spoľahlivej prevádzky systému;
  - b) v prípade projektov inteligentných elektrizačných sústav patriacich do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 1 písm. g) prílohy II projekt výrazne prispieva k udržateľnosti začlenením energie z obnoviteľných zdrojov do sústavy a prispieva aspoň k dvom z týchto osobitných kritérií:
    - i) bezpečnosť dodávok, a to aj prostredníctvom efektívnosti a interoperability prenosu a distribúcie elektriny pri každodennej prevádzke siete, zabránenie preťaženiu a integrácia a zapojenie užívateľov siete;
    - ii) integrácia trhu, a to aj prostredníctvom efektívnej prevádzky sústavy a využívania spojovacích vedení;
    - iii) bezpečnosť sietí, flexibilita a kvalita dodávok, a to aj prostredníctvom väčšieho využívania inovácií v oblasti regulácie, flexibilných trhov, kybernetickej bezpečnosti, monitorovania, kontroly systému a korekcie chýb;
    - iv) inteligentná sektorová integrácia, a to buď v energetickom systéme prepájaním rôznych nosičov energie a odvetví energetiky, alebo v širšom zmysle podporou synergii a koordinácie medzi sektormi energetiky, dopravy a telekomunikácií;
  - c) v prípade projektov patriacich do kategórie infraštruktúry uvedenej v bode 1 písm. e) prílohy II projekt prispieva k týmto osobitným kritériám:
    - i) bezpečnosť dodávok vrátane ochrany aktív pred rizikami a prispievania k opatreniam stanoveným podľa článkov 7 a 11 nariadenia (EÚ) 2019/941 o pripravenosti na riziká v odvetví elektrickej energie;
    - ii) bezpečnosť siete, a to aj prostredníctvom opatrení, ktorými sa uľahčuje vyšší stupeň fyzickej bezpečnosti a kybernetickej bezpečnosti, monitorovanie a ovládanie systému;
  - d) v prípade projektov na prepravu a uskladňovanie oxidu uhličitého patriacich do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 4 prílohy II projekt významne prispieva k udržateľnosti znižovaním emisií oxidu uhličitého

v prepojených priemyselných zariadeniach a prispieva ku všetkým z týchto osobitných kritérií:

- i) zabraňovanie emisií oxidu uhličitého a zároveň zachovanie bezpečnosti dodávok;
  - ii) zvýšenie odolnosti a bezpečnosti dopravy a uskladňovania oxidu uhličitého;
  - iii) efektívne využívanie zdrojov umožnením spojenia viacerých zdrojov oxidu uhličitého a úložísk prostredníctvom spoločnej infraštruktúry a minimalizáciou environmentálnej záťaže a rizík;
- e) v prípade projektov vodíka patriacich do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 2 prílohy II projekt výrazne prispieva k udržateľnosti, a to aj znížením emisií skleníkových plynov, zvýšením zavádzania vodíka z obnoviteľných zdrojov alebo nízkouhlíkového vodíka, s dôrazom na vodík z obnoviteľných zdrojov najmä v rámci spôsobov konečného použitia, napríklad v odvetviach, ktoré je ťažké dekarbonizovať, a v ktorých nie sú realizovateľné energeticky účinnejšie riešenia, a podporou variabilnej výroby energie z obnoviteľných zdrojov tým, že ponúkne riešenia v oblasti flexibility, uskladňovania, alebo oboch, a projekt výrazne prispieva aspoň k jednému z týchto osobitných kritérií:
- i) integrácia trhu, a to aj prepojením existujúcich alebo vznikajúcich vodíkových sietí členských štátov alebo inakším prispievaním k vzniku únijnej siete na prepravu a uskladňovanie vodíka a zabezpečovaním interoperability prepojených systémov;
  - ii) bezpečnosť dodávok a flexibilita, a to aj prostredníctvom vhodných prepojení a uľahčením bezpečnej a spoľahlivej prevádzky systému;
  - iii) hospodárska súťaž, a to aj umožnením prístupu k viacerým zdrojom dodávok a užívateľom siete na transparentnom a nediskriminačnom základe;
- f) v prípade elektrolyzérovo patriacich do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 3 prílohy II projekt výrazne prispieva ku všetkým z týchto osobitných kritérií:
- i) udržateľnosť, a to aj znížením emisií skleníkových plynov a zvýšením zavádzania vodíka z obnoviteľných zdrojov alebo nízkouhlíkového vodíka, najmä z obnoviteľných zdrojov, ako aj syntetických palív tohto pôvodu;
  - ii) bezpečnosť dodávok, a to aj prispievaním k bezpečnej, efektívnej a spoľahlivej prevádzke sústavy alebo poskytovaním riešení v oblasti uskladňovania, flexibility alebo oboch, ako je reakcia na strane spotreby a regulačné služby;
  - iii) umožnenie služieb v oblasti flexibility, ako je napríklad reakcia na strane spotreby a uskladňovanie, uľahčením inteligentnej integrácie odvetvia energetiky tvorbou prepojení s ostatnými nosičmi energie a odvetviami.

4. V prípade projektov patriacich do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v prílohe II sa kritériá stanovené v odseku 3 tohto článku posudzujú v súlade s ukazovateľmi uvedenými v bodoch 3 až 8 prílohy IV.

5. S cieľom uľahčiť posudzovanie všetkých projektov, ktoré by mohli byť spôsobilé ako projekty spoločného záujmu a ktoré by sa mohli zaradiť do regionálneho zoznamu, každá skupina transparentne a objektívne posúdi príspevok každého projektu k realizácii rovnakého prioritného koridoru energetickej infraštruktúry či oblasti. Každá skupina určí svoju metódu posúdenia na základe súhrnného príspevku ku kritériám uvedeným v odseku 3. Výsledkom uvedeného posúdenia je poradie projektov na interné účely skupiny. Regionálny zoznam ani zoznam Únie neobsahujú poradie, pričom toto poradie sa nevyužíva ani na žiadny následný účel okrem prípadu uvedeného v oddiele 2 bode 15 prílohy III.

Aby sa medzi skupinami zabezpečil konzistentný prístup k posudzovaniu, pri posudzovaní projektov každá skupina náležite zohľadňuje:

- a) naliehavosť a príspevok každého navrhovaného projektu s cieľom splniť ciele Únie v oblasti energetiky a klímy a jej cieľ klimatickej neutrality do roku 2050, integráciu trhu, hospodársku súťaž, udržateľnosť a bezpečnosť dodávok;
- b) komplementárnosť každého navrhovaného projektu s inými navrhovanými projektmi vrátane konkurenčných alebo potenciálne konkurenčných projektov;
- c) možné synergie s prioritnými koridorami a tematickými oblasťami identifikovanými v rámci transeurópskych dopravných a telekomunikačných sietí;
- d) v prípade navrhovaných projektov, ktoré sú v čase posudzovania projektmi na zozname Únie, pokrok v ich realizácii a ich súlad s povinnosťami týkajúcimi sa podávania správ a transparentnosti stanovenými v tomto nariadení;
- e) akékoľvek priame alebo nepriame vlastníctvo tretej krajiny ako príjemcu, zainteresovanej strany alebo konečného užívateľa výhod ako realizátora projektu v ktoromkoľvek z navrhovaných projektov.

Pokiaľ ide o inteligentné elektrizačné systémy patriace do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 1 písm. g) prílohy II a projekty patriace do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. e) prílohy II, zostaví sa poradie tých projektov, ktoré sa týkajú tých istých dvoch členských štátov, a náležite sa zohľadní aj počet používateľov dotknutých projektom, ročná spotreba energie a podiel výroby zo zdrojov, ktorých nasadzovanie nemožno riadiť, v oblasti pokrytej týmito používateľmi.

Článok 5

Realizácia a monitorovanie projektov na zozname Únie

1. Realizátori projektov vypracujú plán realizácie projektov zo zoznamu Únie do dvoch mesiacov od ich zaradenia do zoznamu Únie s harmonogramom, ktorý obsahuje všetky tieto údaje:
  - a) štúdie uskutočniteľnosti a projektové štúdie vrátane štúdií posúdenia rizík, pokiaľ ide o prispôsobenie sa zmene klímy a fyzickú a kybernetickú bezpečnosť, pričom sa v prípade potreby vychádza z požiadaviek smerníc (EÚ) 2022/2557 a (EÚ) 2022/2555, ako aj zo súladu s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia a so zásadou „výrazne nenarušiť“;
  - b) schválenie národným regulačným orgánom alebo iným príslušným orgánom;

- c) výstavba a uvedenie do prevádzky;
  - d) postup vydávania povolení uvedený v článku 10 ods. 9 písm. c).
2. PPS, PDS, PVS a iní prevádzkovatelia spolupracujú s cieľom uľahčiť vývoj projektov na zozname Únie vo svojej oblasti.
  3. Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra“) a príslušné skupiny sledujú pokrok dosiahnutý v realizácii projektov na zozname Únie a podľa potreby vydávajú odporúčania na uľahčenie ich realizácie. Skupiny môžu požadovať ďalšie informácie v súlade s odsekmi 4, 5 a 6, zvolávať porady s príslušnými stranami a vyzývať Komisiu, aby overovala informácie poskytované v teréne.
  4. Do 31. decembra roku, v ktorom zoznam Únie, do ktorého je projekt zaradený, nadobudne platnosť a začne prinášať účinky, a každý nasledujúci rok predkladajú realizátori projektov príslušnému národnému orgánu uvedenému v článku 8 ods. 1 správu o každom projekte spoločného záujmu a projekte vo vzájomnom záujme, ktorý realizujú.

Uvedená správa zahŕňa tieto podrobné údaje:

- a) pokrok dosiahnutý pri vývoji, výstavbe a uvedení projektu do prevádzky, ako je stanovené v pláne realizácie uvedenom v odseku 1 tohto článku, najmä pokiaľ ide o postup vydávania povolení a konzultačný postup, ako aj dodržiavanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia, zásady „výrazného nenarušenia“ životného prostredia projektom, prijatých opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy a prijatých zmierňujúcich opatrení vyplývajúcich z rizík posúdených v súvislosti s projektom podľa článku 5 ods. 1 písm. a), ak je to relevantné, a v prípade potreby na základe požiadaviek smerníc (EÚ) 2022/2557 a (EÚ) 2022/2555;
  - b) prípadné oneskorenia v porovnaní s plánom realizácie, príčiny týchto oneskorení a iné ťažkosti, ktoré sa vyskytli;
  - c) prípadný revidovaný plán realizácie zameraný na odstránenie oneskorení.
5. Príslušné orgány uvedené v článku 8 ods. 1 predložia do 28. februára každého roka po tom, čo realizátor projektu predložil správu podľa odseku 4 tohto článku, agentúre a relevantnej skupine správu uvedenú v odseku 4 tohto článku doplnenú o informácie o pokroku a prípadne o oneskoreniach pri realizácii a v postupe vydávania povolení pri projektoch zo zoznamu Únie nachádzajúcich sa na ich príslušnom území a o dôvodoch týchto oneskorení. Príspevok príslušných orgánov k správe musí byť jasne označený a vypracovaný bez toho, aby sa zmenil text správy predloženej realizátormi projektu.
  6. Agentúra do 30. apríla každého roka, keď by sa mal prijať nový zoznam Únie, predloží skupinám konsolidovanú správu o projektoch zo zoznamu Únie, ktoré podliehajú národným regulačným orgánom, pričom vyhodnotí dosiahnutý pokrok a očakávané zmeny nákladov na projekt a v prípade potreby vypracuje odporúčania, ako odstrániť oneskorenia a ťažkosti, ktoré sa vyskytli. V tejto konsolidovanej správe sa hodnotí aj vykonávanie článku 3 ods. 6 a 7, pokiaľ ide o projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme.

V riadne odôvodnených prípadoch môže agentúra požiadať príslušné orgány o dodatočné informácie potrebné na plnenie svojich úloh stanovených v tomto odseku.

7. Keď dôjde k oneskoreniu v uvedení projektu zo zoznamu Únie do prevádzky v porovnaní s plánom realizácie z iných ako prevažujúcich dôvodov mimo kontroly realizátora projektu, uplatňujú sa tieto opatrenia:
- a) pokiaľ sú podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov uplatniteľné opatrenia uvedené v článku 55 ods. 7 písm. a), b) alebo c) smernice (EÚ) 2024/1788 a článku 51 ods. 7 písm. a), b) alebo c) smernice (EÚ) 2019/944, národné regulačné orgány zabezpečia realizáciu investície;
  - b) ak opatrenia národných regulačných orgánov podľa písmena a) tohto odseku nie sú uplatniteľné, realizátor projektu si do 12 mesiacov od dátumu uvedenia do prevádzky stanovenom v pláne realizácie zvolí tretiu stranu na financovanie alebo vybudovanie celého projektu alebo jeho časti;
  - c) ak sa nezvolí tretia strana v súlade s písmenom b), členský štát, alebo ak tak určí členský štát, národný regulačný orgán môže do dvoch mesiacov od uplynutia lehoty uvedenej v písmene b) určiť tretiu stranu na financovanie alebo vybudovanie projektu, ktorú realizátor projektu akceptuje;
  - d) keď oneskorenie uvedenia projektu do prevádzky prekročí 26 mesiacov v porovnaní s plánom realizácie, Komisia môže na základe dohody a za plnej spolupráce s dotknutými členskými štátmi uverejniť výzvu na predkladanie návrhov otvorenú pre každú tretiu stranu, ktorá je schopná sa stať realizátorom projektu, na vybudovanie projektu v súlade s dohodnutým harmonogramom;
  - e) ak sa uplatňujú opatrenia uvedené v písmene c) alebo d), prevádzkovateľ sústavy, v ktorého oblasti sa investícia nachádza: poskytne realizujúcim prevádzkovateľom, investorom alebo tretej strane všetky informácie potrebné na realizáciu investície; pripojí nové aktíva k prenosovej sústave; alebo prípadne k distribučnej sústave a vo všeobecnosti vyvinie maximálne úsilie na uľahčenie realizácie investície a bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej prevádzky a údržby projektu uvedeného na zozname Únie.
8. Projekt na zozname Únie môže byť vyradený zo zoznamu Únie v súlade s postupom stanoveným v článku 3 ods. 4, ak jeho zaradenie do tohto zoznamu vychádzalo z nesprávnych informácií, ktoré boli určujúcim faktorom na zaradenie, alebo ak projekt nie je v súlade s právom Únie.
9. Projekty, ktoré už nie sú na zozname Únie, strácajú všetky práva a povinnosti súvisiace so štatútom projektu spoločného záujmu alebo projektu vzájomného záujmu vyplývajúce z tohto nariadenia.
- Projekt, ktorý už nie je na zozname Únie, v súvislosti s ktorým však príslušný orgán prijal súbor žiadostí na preskúmanie, si zachováva práva a povinnosti stanovené v kapitole III okrem prípadu, keď bol projekt vyradený zo zoznamu Únie z dôvodov stanovených v odseku 8 tohto článku.
10. Týmto článkom nie je dotknutá žiadna finančná pomoc Únie poskytnutá na akýkoľvek projekt na zozname Únie pred jeho vyradením zo zoznamu Únie.

Článok 6

Európski koordinátori

1. Ak projekt spoločného záujmu alebo projekt vo vzájomnom záujme naráža na značné ťažkosti pri realizácii, Komisia môže po dohode s príslušnými členskými štátmi

vymenovať európskeho koordinátora na obdobie jedného roka, ktoré sa môže dvakrát predĺžiť.

2. Európsky koordinátor:
  - a) podporuje projekty, pre ktoré bol určený za európskeho koordinátora, a cezhraničný dialóg medzi realizátormi projektu a všetkými dotknutými zainteresovanými stranami;
  - b) podľa potreby pomáha všetkým stranám a koordinuje ich pri konzultáciách s dotknutými zainteresovanými stranami, diskusiách o alternatívnych trasách, ak je to vhodné, a pri získavaní potrebných povolení pre projekty;
  - c) ak je to vhodné radí realizátorom projektu v otázkach financovania projektu;
  - d) zabezpečuje, aby príslušné členské štáty poskytovali vhodnú podporu a strategické usmerňovanie pri príprave a realizácii projektov;
  - e) odo dňa svojho určenia každý rok a podľa potreby po skončení svojho mandátu predkladá Komisii správu o pokroku projektov a o akýchkoľvek ťažkostiach a prekážkach, ktoré pravdepodobne výrazne oddialia dátum uvedenia projektov do prevádzky. V prípade potreby správa obsahuje odporúčania na prekonanie prekážok a ťažkostí.

Komisia odovzdá správu európskeho koordinátora uvedenú v písmene e) prvého pododseku Európskemu parlamentu a dotknutým skupinám.

3. Európsky koordinátor sa vyberá v rámci verejného, nediskriminačného a transparentného postupu na základe skúseností kandidáta vzhľadom na konkrétne úlohy, ktoré sú mu uložené v súvislosti s dotknutými projektmi.
4. V rozhodnutí o vymenovaní európskeho koordinátora sa ustanoví jeho mandát s uvedením dĺžky trvania mandátu, konkrétnych úloh, zodpovedajúcich lehôt a metodiky, ktorú treba dodržiavať. Koordinačné úsilie musí byť úmerné zložitosti a odhadovaným nákladom na projekty.
5. Príslušné členské štáty plne spolupracujú s európskym koordinátorom pri plnení úloh uvedených v odsekoch 2 a 4.

KAPITOLA III

Vydávanie povolení a účasť verejnosti

Článok 7

Prioritný štatút projektov na zozname Únie

1. V zozname Únie sa na účely každého rozhodnutia vydaného v rámci postupu vydávania povolení stanoví potreba projektov na zozname Únie z hľadiska energetickej politiky a klímy bez ohľadu na presné miesto, smerovanie či technológiu projektu.

Prvý pododsek sa nevzťahuje na konkurenčné projekty alebo na projekty, ktoré nedosiahli dostatočný stupeň pripravenosti na to, aby poskytli analýzu nákladov a prínosov konkrétneho projektu, ako sa uvádza v oddiele 2 bode 1 písm. d) prílohy III.

2. S cieľom zabezpečiť efektívne administratívne spracovanie súboru žiadostí týkajúcich sa projektov na zozname Únie realizátori projektov a všetky dotknuté orgány zabezpečia, aby sa uvedené súbory vybavovali čo najrýchlejšie v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom.
3. Projekty na zozname Únie majú štatút najvyššieho možného národného významu, ak takýto štatút vo vnútroštátnom práve existuje, a v postupe vydávania povolení, ako aj v postupoch, ktoré sa týkajú environmentálneho posudzovania, územného plánovania a získavania práv prechodu a vyvlastnenia potrebných pozemkov, sa s nimi takto zaobchádza.
4. Všetky postupy urovnávania sporov, súdne spory, odvolania a opravné prostriedky týkajúce sa projektov na zozname Únie pred akýmikoľvek vnútroštátnymi súdmi, tribunálmi, osobitnými súdmi vrátane mediácie alebo rozhodcovského konania, ak existujú vo vnútroštátnom práve, sa považujú za naliehavé, ak vnútroštátne právo ustanovuje postupy pre takéto naliehavé prípady, a v rozsahu, v ktorom takéto postupy ustanovujú.
5. Pokiaľ ide o vplyvy na životné prostredie uvedené v článku 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS a článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES, projekty na zozname Únie patriace do kategórií infraštruktúry uvedených v bodoch 2, 3 a 4 prílohy II k tomuto nariadeniu sa považujú za projekty vo verejnom záujme z hľadiska energetickej politiky a môžu sa považovať za projekty nadradeného verejného záujmu za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky stanovené v uvedených smerniciach.

Ak sa vyžaduje stanovisko Komisie v súlade s článkom 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS, Komisia a príslušný národný orgán uvedený v článku 8 tohto nariadenia zabezpečia, aby sa rozhodnutie týkajúce sa projektu nadradeného verejného záujmu prijalo v lehotách stanovených v článku 10 ods. 1 a 2 tohto nariadenia.

Prvý a druhý pododsek sa nevzťahuje na konkurenčné projekty alebo na projekty, ktoré nedosiahli dostatočný stupeň pripravenosti na to, aby poskytli analýzu nákladov a prínosov konkrétneho projektu, ako sa uvádza v oddiele 2 bode 1 písm. d) prílohy III.

6. Kým sa nedosiahne klimatická neutralita na úrovni Únie, plánovanie, výstavba a prevádzka projektov, ktoré patria do kategórie infraštruktúry uvedenej v bode 1 prílohy II, sú v povoľovacom konaní predmetom ustanovenia článku 8 ods. 8 smernice (EÚ) 2019/944 a považujú sa za projekty v nadradenom verejnom záujme, ktoré slúžia verejnému zdraviu a bezpečnosti, keď sa budú v jednotlivých prípadoch porovnávať zákonné záujmy na účely článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 písm. c) smernice 92/43/EHS, článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES a článku 9 ods. 1 písm. a) smernice 2009/147/ES. Členské štáty môžu v riadne odôvodnených a špecifických prípadoch obmedziť uplatňovanie tohto predpokladu na určité časti svojho územia, na určité typy technológií alebo na projekty s určitými technickými charakteristikami.

Členské štáty zabezpečia, aby sa pri plánovaní a postupe vydávania povolení uprednostnila výstavba a prevádzka projektov patriacich do kategórie infraštruktúry uvedenej v bode 1 prílohy II pri vyvažovaní právnych záujmov v jednotlivých prípadoch na iné účely, ako sú uvedené v prvom pododseku, s výnimkou kultúrneho dedičstva, a to na základe právnych kritérií na zabezpečenie harmonizovaného vykonávania.

Prvý pododsek sa nevzťahuje na konkurenčné projekty alebo na projekty, ktoré nedosiahli dostatočný stupeň pripravenosti na to, aby poskytli analýzu nákladov a prínosov konkrétneho projektu, ako sa uvádza v oddiele 2 bode 1 písm. d) prílohy III.

7. Kým sa nedosiahne klimatická neutralita na úrovni Únie, môžu členské štáty v súvislosti s projektmi na zozname Únie, ktoré patria do kategórií infraštruktúry uvedených v bode 1 prílohy II k tomuto nariadeniu, ktoré sú výslovne zahrnuté do národného plánu rozvoja, ktorý bol predmetom strategického environmentálneho hodnotenia v súlade so smernicou 2001/42, a ak je pravdepodobné, že bude mať významný vplyv na lokality Natura 2000, aj príslušného posúdenia podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS, pokiaľ je projekt v súlade s posudzovaným národným plánom rozvoja a nepresahuje jeho rámec:
  - a) vyňať tieto projekty z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa článku 2 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ a
  - b) vyňať tieto projekty z posudzovania ich vplyvov na lokality Natura 2000 podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS a z posudzovania ich vplyvov na ochranu druhov podľa článku 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS a článku 5 smernice 2009/147/ES.

V prípade projektov, ktoré sa nachádzajú v lokalitách sústavy Natura 2000 a v oblastiach určených v rámci vnútroštátnych systémov ochrany prírody a biodiverzity alebo ich križujú, sa výnimky uvedené v prvom pododseku uplatňujú len v prípade, že neexistujú primerané alternatívy na ich zavedenie, pričom sa zohľadnia ciele lokality. Projekty uvedené v bode 1 písm. c) prílohy II nezahŕňajú lokality sústavy Natura 2000 a oblasti určené v rámci vnútroštátnych systémov ochrany.

8. Ak členské štáty uplatňujú výnimky podľa odseku 7, zabezpečia, aby sa na základe národného plánu rozvoja určili pravidlá účinných zmierňujúcich opatrení, ktoré sa majú prijať pre projekty na zozname Únie patriace do kategórií infraštruktúry uvedených v bode 1 prílohy II, s cieľom zabrániť nepriaznivému vplyvu na životné prostredie, ktorý môže vzniknúť, alebo ak to nie je možné, výrazne ho zmierniť. Členské štáty zabezpečia, aby sa včas uplatňovali vhodné zmierňujúce opatrenia na zabezpečenie súladu s povinnosťami stanovenými v článku 6 ods. 2 smernice 92/43/EHS a v článku 4 ods. 1 písm. a) bode i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES a aby sa zabránilo zhoršeniu a dosiahol dobrý ekologický stav alebo dobrý ekologický potenciál v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60/ES.

Výsledkom dodržiavania pravidiel uvedených v prvom pododseku tohto odseku a vykonávania príslušných zmierňujúcich opatrení v rámci konkrétnych projektov bude predpoklad, že projekty neporušujú ustanovenia uvedené v danom pododseku bez toho, aby bol dotknutý odsek 10 tohto článku.

9. Členské štáty zabezpečia účasť verejnosti na národnom pláne rozvoja v súlade s článkami 6 a 7 smernice 2001/42/ES vrátane identifikácie verejnosti, ktorá je alebo môže byť ovplyvnená, ako aj členských štátov, ktoré môžu byť ovplyvnené vykonávaním tohto plánu, a projektov na zozname Únie, ktoré patria do kategórií infraštruktúry uvedených v bode 1 prílohy II k tomuto nariadeniu a ktoré sú zahrnuté do tohto plánu.
10. V prípade projektov, na ktoré sa členské štáty rozhodnú uplatniť výnimky podľa odseku 7, príslušné orgány vykonajú preverenie s cieľom identifikovať:

- a) či je pravdepodobné, že projekt povedie k významným nepriaznivým účinkom, ktoré neboli identifikované počas environmentálneho hodnotenia národného plánu rozvoja, ktoré sa uskutočnilo podľa smernice 2001/42/ES a v relevantných prípadoch podľa smernice 92/43/EHS;
- b) či projekt patrí do rozsahu pôsobnosti článku 7 smernice 2011/92/EÚ a článku 2 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice z dôvodu pravdepodobnosti významných účinkov na životné prostredie v inom členskom štáte alebo z dôvodu žiadosti členského štátu, ktorý môže byť významne ovplyvnený.

Toto preverenie uvedené v prvom pododseku sa dokončí do 45 dní od oznámenia realizátora projektu uvedeného v článku 10 ods. 5.

- 11. Ak je pravdepodobné, že projekt na území členského štátu bude mať významné účinky na životné prostredie iných členských štátov, členský štát, v ktorom sa projekt nachádza, zabezpečí uplatňovanie článku 7 smernice 2011/92/EÚ a článkov 2 až 7 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice.
- 12. Ak sa v procese preverovania zistí, že projekt s vysokou pravdepodobnosťou spôsobí významné nepredvídané nepriaznivé účinky uvedené v odseku 10 tohto článku, príslušné orgány informujú realizátora projektu, že sa vyžaduje hodnotenie uvedené v odseku 7 písm. a) a b) tohto článku, a zabezpečia, aby sa na základe existujúcich údajov uplatnili vhodné a primerané zmiernujúce opatrenia pre tieto projekty s cieľom zabezpečiť súlad s článkom 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS a článkom 5 smernice 2009/147/ES. Ak nie je možné uplatňovať takéto zmiernujúce opatrenia, príslušné orgány zabezpečia, aby realizátori projektu prijali vhodné kompenzačné opatrenia na riešenie týchto účinkov, ktoré, ak nie sú k dispozícii iné primerané kompenzačné opatrenia, môžu mať formu peňažnej kompenzácie v prospech programov ochrany druhov s cieľom zabezpečiť alebo zlepšiť stav ochrany dotknutých druhov.
- 13. Pri posudzovaní toho, či v zozname Únie existujú uspokojivé alternatívne riešenia projektov, ktoré patria do kategórií infraštruktúry uvedených v bodoch 2, 3 a 4 prílohy II k tomuto nariadeniu, na účely článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 smernice 92/43/EHS, článku 4 ods. 7 písm. d) smernice 2000/60/ES a článku 9 ods. 1 smernice 2009/147/ES, je podmienka neexistencie uspokojivých alternatív splnená, ak neexistujú uspokojivé alternatívne riešenia schopné dosiahnuť rovnaký cieľ dotknutého projektu, pokiaľ ide o vybudovanie rovnakej kapacity použitím rovnakej technológie v rovnakom alebo podobnom časovom rámci a bez toho, aby to viedlo k výrazne vyšším nákladom.
- 14. Pri vykonávaní kompenzačných opatrení pri projektoch na zozname Únie, ktoré patria do kategórií infraštruktúry uvedených v bodoch 2, 3 a 4 prílohy II k tomuto nariadeniu na účely článku 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS, môžu členské štáty v odôvodnených prípadoch a ak možno primerane preukázať, že plán alebo projekt by nezvratne neovplyvnil ekologické procesy nevyhnutné na zachovanie štruktúry a funkcií lokality a neohrozila by sa ním celková súdržnosť sústavy Natura 2000, pred zavedením kompenzačných opatrení povoliť, aby sa takéto kompenzačné opatrenia vykonávali súbežne s realizáciou projektu. Členské štáty môžu v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti povoliť, aby sa tieto kompenzačné opatrenia časom upravili v závislosti od toho, či sa očakáva, že významné negatívne účinky vzniknú v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom horizonte.

15. Pokiaľ ide o posúdenie, či existujú uspokojivé alternatívne riešenia projektov patriacich do kategórie infraštruktúry uvedenej v bode 1 prílohy II k tomuto nariadeniu, a vykonávanie kompenzačných opatrení pri týchto projektoch, sa uplatňuje sa článok 8a smernice (EÚ) 2019/944.

Článok 8

Organizácia postupu vydávania povolení

1. Každý členský štát zabezpečí, aby jeden príslušný národný orgán:
- a) pôsobil ako jediné kontaktné miesto pre realizátorov projektov v postupe vydávania povolení, odpovedal na ich otázky, sprostredkoval všetky kontakty s príslušnými orgánmi a podporoval ich vedomosťami a informáciami s cieľom dosiahnuť čo najrýchlejší proces;
  - b) prijímal žiadosti o udelenie povolenia od realizátorov projektov na zozname Únie a všetkých príslušných dokumentov v elektronickej forme a posielal ich príslušným orgánom;
  - c) uľahčoval a koordinoval postup vydávania povolení pre projekty na zozname Únie na svojom území s ostatnými dotknutými orgánmi, určoval v spolupráci s nimi, aké oprávnenia, povolenia a posúdenia sú potrebné na ukončenie postupu vydania povolenia a dosiahnutie komplexného rozhodnutia v súlade s odsekom 3. To zahŕňa rozsah a úroveň podrobnosti štúdií, hodnotenia a dokumentácie, ktoré majú realizátori projektov vypracovať;
  - d) spolupracoval a komunikoval s príslušnými národnými orgánmi iných členských štátov s cieľom uľahčiť a koordinovať postup vydávania povolení pre projekty na zozname Únie na jeho území a s povoľovacími orgánmi v tretích krajinách, pokiaľ ide o projekty spoločného záujmu, vrátane: zosúladenia verejných konzultácií pri cezhraničných projektoch v súlade s článkom 9 ods. 5; zdieľania informácií o pravdepodobných významných cezhraničných vplyvoch v súlade s článkom 9 ods. 6; zosúladenia harmonogramu a požiadaviek na štúdie, povolenia alebo oprávnenia, ktoré sa majú vykonať, a organizovania konania pred podaním žiadosti v súlade s článkom 10 ods. 9;
  - e) monitoroval vývoj a meškanie projektov na zozname Únie na území, za ktoré je zodpovedný, vrátane prijímania a schvaľovania správ predložených realizátormi projektov v súlade s článkom 5 ods. 4 a podávania správ agentúre a príslušným skupinám o vývoji a meškaní projektov na zozname Únie, ktoré sa nachádzajú na jeho území, v súlade s článkom 5 ods. 5.

V prípade aktualizácie alebo zmeny určeného príslušného národného orgánu oznámia členské štáty túto skutočnosť Komisii ihneď po rozhodnutí o zmene a informujú o tom, kedy táto zmena nadobudne účinnosť.

2. Povinnosti príslušného národného orgánu uvedeného v odseku 1 a s nimi súvisiace úlohy možno delegovať na iný orgán pri každom projekte na zozname Únie alebo pri konkrétnej kategórii projektov na zozname Únie alebo pri geografickej oblasti za predpokladu, že:

- a) príslušný národný orgán informuje Komisiu o uvedenom delegovaní a informácie o tom sprístupní verejnosti, a to aj na webovom sídle uvedenom v článku 9 ods. 7;
- b) za každý projekt alebo kategóriu projektov na zozname Únie zodpovedá iba jeden orgán, ktorý je jediným kontaktným miestom pre realizátorov projektov, pričom preberá všetky povinnosti v postupe vedúcom ku komplexnému rozhodnutiu v zákonnej lehote stanovenej v článku 10 ods. 2 a koordinuje predkladanie všetkých relevantných dokumentov a informácií, a to aj všetkým ostatným príslušným orgánom;
- c) bez ohľadu na delegovanie je príslušný národný orgán naďalej zodpovedný za zhromažďovanie správ predložených realizátormi projektov v súlade s článkom 5 ods. 4 a za podávanie správ agentúre a príslušným skupinám v súlade s článkom 5 ods. 5.

Príslušný národný orgán si takisto môže ponechať zodpovednosť za stanovenie lehôt bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v článku 10 ods. 1 a 2.

3. Príslušný národný orgán zabezpečí vydanie komplexného rozhodnutia v lehotách stanovených v článku 10 ods. 1 a 2.

Členské štáty si vyberú jednu z týchto schém, pričom zohľadnia, ktorá schéma je najúčinnějšía vzhľadom na vnútroštátne právne predpisy, špecifiká vnútroštátneho plánovania a postupu vydávania povolení a to, či ju možno realizovať spôsobom, ktorý prispeje k čo najefektívnejšiemu a najrýchlejšiemu vydaniu komplexného rozhodnutia:

- a) integrovaná schéma:
  - i) komplexné rozhodnutie vydáva príslušný národný orgán a je jediným právne záväzným rozhodnutím vyplývajúcim zo zákonného postupu vydávania povolení;
  - ii) ak sa projekt týka iných orgánov, tieto orgány môžu poskytnúť svoje stanovisko v súlade s vnútroštátnym právom ako vstupné informácie pre konanie, ktoré príslušný národný orgán vezme do úvahy;
- b) koordinovaná schéma:
  - i) komplexné rozhodnutie zahŕňa viaceré jednotlivé právne záväzné rozhodnutia vydané viacerými dotknutými orgánmi a centrálnu koordináciu príslušný národný orgán;
  - ii) príslušný národný orgán môže vytvoriť pracovnú skupinu, v ktorej sú zastúpené všetky dotknuté orgány, na vypracovanie preverenia alebo podrobného harmonogramu pre postup vydávania povolení v súlade s článkom 10 ods. 9 písm. b) a na monitorovanie a koordináciu jeho uplatňovania;
  - iii) príslušný národný orgán po konzultácii s ostatnými dotknutými orgánmi stanoví pre každý jednotlivý prípad primeranú lehotu, v ktorej sa vydajú jednotlivé rozhodnutia, s cieľom minimalizovať trvanie tohto postupu bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v článku 10 ods. 1 a 2;
  - iv) príslušný národný orgán je schopný prijať individuálne rozhodnutie v mene iného dotknutého orgánu, ak uvedený národný orgán nerozhodne v rámci stanovenej lehoty a ak toto oneskorenie nemožno primerane

zdôvodniť. Príslušný národný orgán môže aj ignorovať individuálne rozhodnutie iného dotknutého orgánu, ak sa domnieva, že rozhodnutie nie je dostatočne zdôvodnené, pokiaľ ide o predložené dôkazy, z ktorých daný orgán vychádza;

- c) schéma založená na spolupráci:
  - i) komplexné rozhodnutie zahŕňa viaceré jednotlivé právne záväzné rozhodnutia vydané viacerými dotknutými orgánmi a koordinuje ho príslušný národný orgán;
  - ii) príslušný národný orgán môže vytvoriť pracovnú skupinu, v ktorej sú zastúpené všetky dotknuté orgány, na vypracovanie preverenia alebo podrobného harmonogramu pre postup vydávania povolení v súlade s článkom 10 ods. 9 a na monitorovanie a koordináciu jeho uplatňovania;
  - iii) príslušný národný orgán po konzultácii s ostatnými dotknutými orgánmi stanoví pre každý jednotlivý prípad primeranú lehotu, v ktorej sa vydajú jednotlivé rozhodnutia, s cieľom minimalizovať trvanie tohto postupu bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v článku 10 ods. 1 a 2;
  - iv) príslušný národný orgán monitoruje dodržiavanie lehôt dotknutými orgánmi a v prípade meškania prijme opatrenia s cieľom minimalizovať trvanie postupu;
  - v) keď si členský štát vyberie schému založenú na spolupráci, informuje Komisiu o dôvodoch tejto voľby.

Dotknuté orgány v súlade so schémou vydávania povolení, ktorú si členské štáty zvolili, buď delegujú potrebné právomoci na príslušný národný orgán, alebo uľahčia spoluprácu a súčinnosť s príslušným národným orgánom s cieľom zabezpečiť vydanie komplexného rozhodnutia v lehotách stanovených v článku 10 ods. 1 a 2.

Ak dotknutý orgán neočakáva, že vydá individuálne rozhodnutie v stanovenej lehote, uvedený orgán o tom bezodkladne informuje príslušný národný orgán, pričom uvedie dôvody oneskorenia. Príslušný národný orgán následne stanoví ďalšiu lehotu, v rámci ktorej sa vydá uvedené individuálne rozhodnutie, a to v súlade s celkovými lehotami stanovenými v článku 10 ods. 1 a 2.

- 4. Členské štáty môžu na projekty na zozname Únie na pevnine a na mori uplatňovať schémy uvedené v odseku 3.

V prípade projektov na zozname Únie, ktoré sú neoddeliteľne spojené s výrobnými aktivitami, ako sú projekty zahrnuté do kategórií infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. b) alebo h) prílohy II, je príslušný národný orgán zodpovedný za koordináciu postupu vydávania povolení pre príslušný projekt na zozname Únie s vydávaním povolení pre výrobné aktíva tak, aby boli harmonogramy koherentné a aby sa spoločne zameriavali na čo najefektívnejšie a najrýchlejšie vydávanie povolení pre všetky aktíva súvisiace s projektom.

- 5. Ak sa projekt na zozname Únie nachádza na území dvoch alebo viacerých členských štátov, ich príslušné národné orgány spoločne určia spomedzi seba jeden, ktorý bude pôsobiť ako jediné kontaktné miesto zodpovedné za uľahčenie výmeny informácií medzi príslušnými národnými orgánmi a ostatnými dotknutými orgánmi o postupe vydávania povolení, ako aj za vydávanie konečných komplexných rozhodnutí v spolupráci s ostatnými dotknutými príslušnými národnými orgánmi.

Členské štáty sa usilujú zabezpečiť spoločný postup, ktorý uľahčí spoluprácu medzi ich dotknutými príslušnými národnými orgánmi, vytvorí procesné synergie a zosúladí harmonogramy s cieľom uľahčiť postup vydávania povolení pre projekty, najmä pokiaľ ide o posudzovanie vplyvov na životné prostredie a verejné konzultácie požadované podľa článku 9.

Na žiadosť členských štátov plní Komisia úlohu sprostredkovateľa na podporu spolupráce medzi dotknutými príslušnými národnými orgánmi. Komisia uľahčuje dohodu o jednotnom spoločnom postupe tým, že poskytne stanovisko a odporúčania týkajúce sa procesných aspektov.

Článok 9

Transparentnosť a účasť verejnosti

1. Do 24. októbra 2027 členský štát alebo príslušný národný orgán, ak je to potrebné v spolupráci s ostatnými dotknutými orgánmi, uverejní aktualizovanú príručku postupov pre vydávanie povolení vzťahujúcu sa na projekty na zozname Únie, ktorá obsahuje aspoň informácie uvedené v bode 1 prílohy VI. Príručka nie je právne záväzná, odvoláva sa však na príslušné právne ustanovenia alebo ich cituje. Príslušné národné orgány v relevantných prípadoch spolupracujú a nachádzajú synergie s orgánmi susedných krajín v záujme zosúladenia harmonogramov a uľahčenia postupu pre vydávanie povolení na projekty, a to aj na vypracovanie manuálu postupov.
2. Bez toho, aby boli dotknuté požiadavky na účasť verejnosti na základe právnych predpisov v oblasti životného prostredia, Aarhuského dohovoru a Dohovoru z Espoo a príslušných právnych predpisov Únie, všetky strany zapojené do postupu vydávania povolení dodržia zásady účasti verejnosti stanovené v bode 3 prílohy VI.
3. V orientačnej lehote troch mesiacov od začatia postupu vydávania povolení podľa článku 10 ods. 5 realizátor projektu vypracuje a príslušnému národnému orgánu predloží koncepciu účasti verejnosti podľa postupu upraveného v príručke uvedenej v odseku 1 tohto článku a v súlade s usmerneniami uvedenými v prílohe VI.
4. Príslušný národný orgán buď požiada o úpravy alebo schváli koncepciu účasti verejnosti do troch mesiacov od doručenia koncepcie, s prihliadnutím na každú formu účasti verejnosti a konzultácií s verejnosťou, a to bez potreby zopakovania, ktoré sa uskutočnia pred začatím postupu vydávania povolenia, pokiaľ takáto účasť verejnosti a konzultácie spĺňajú požiadavky tohto článku.

Ak má realizátor projektu v úmysle vykonať podstatné zmeny v schválenej koncepcii verejnej účasti, informuje o tom príslušný národný orgán. V takom prípade môže príslušný národný orgán požadovať ďalšie úpravy.

5. Ak sa to už nevyžaduje podľa vnútroštátnych právnych predpisov, realizátor projektu uskutoční aspoň jednu verejnú konzultáciu v počiatočnej fáze pred predložením konečnej a úplnej žiadosti o udelenie povolenia príslušnému národnému orgánu podľa článku 10 ods. 10. Verejná konzultácia sa môže uskutočniť v kombinácii s akoukoľvek verejnou konzultáciou po predložení žiadosti o súhlas s výstavbou podľa článku 6 ods. 2 smernice 2011/92/EÚ.

6. Verejná konzultácia požadovaná v predchádzajúcom odseku musí prebehnúť v súlade s minimálnymi požiadavkami stanovenými v bode 5 prílohy VI, musia z nej vyplývať informácie pre zainteresované strany uvedené v bode 3 písm. a) prílohy VI o danom projekte v počiatočnom štádiu a musí pomôcť určiť najvhodnejšiu polohu, trasu alebo technológiu, a to aj, ak je to relevantné, vzhľadom na vhodnú adaptáciu na zmenu klímy a vhodné bezpečnostné aspekty v súvislosti s projektom, všetky dôsledky relevantné podľa práva Únie a vnútroštátneho práva, a príslušné otázky, ktoré bude potrebné v rámci súboru žiadosti riešiť.
7. Bez toho, aby boli dotknuté procesné pravidlá a pravidlá transparentnosti členských štátov, realizátori projektu uverejnia na webovom sídle uvedenom v odseku 10 správu, v ktorej zhrnú výsledky činností súvisiacich s účasťou verejnosti v súvislosti s projektom vrátane všetkých činností, ktoré predchádzali počiatočnej verejnej konzultácii, a vysvetlia, ako sa zohľadnili názory vyjadrené vo verejných konzultáciách, pričom preukážu zmeny vykonané v súvislosti s polohou, trasou a návrhom projektu alebo uvedú dôvody, prečo sa tieto názory nezohľadnili.

Realizátor projektu predloží uvedenú správu spolu so súborom žiadosti príslušnému národnému orgánu. V komplexnom rozhodnutí sa náležite prihliadne na výsledok tejto správy.
8. V prípade cezhraničných projektov s účasťou dvoch alebo viacerých členských štátov sa verejné konzultácie vykonávané podľa odseku 5 uskutočnia v každom z dotknutých členských štátov, ak je to možné, najneskôr s odstupom dvoch mesiacov a prípadne budú spojené.
9. Pri projektoch, ktoré pravdepodobne budú mať značný cezhraničný vplyv v jednom alebo vo viacerých susedných členských štátoch, na ktoré sa vzťahuje článok 7 smernice 2011/92/EÚ a Dohovor z Espoo, sa príslušným národným orgánom dotknutých susedných členských štátov sprístupnia relevantné informácie. Príslušné národné orgány dotknutých susedných členských štátov uvedú, podľa potreby v rámci oznamovacieho postupu, či sa oni, alebo niektorý iný dotknutý orgán chcú zúčastniť na príslušných postupoch verejných konzultácií.
10. Realizátor projektu zriadi a pravidelne aktualizuje špecializované projektové webové sídlo s relevantnými informáciami o projekte spoločného záujmu, ktoré je prepojené na webové sídlo Komisie a platformu transparentnosti uvedenú v článku 26 a ktoré spĺňa požiadavky uvedené v bode 6 prílohy VI. Príslušné národné orgány kontrolujú splnenie tejto povinnosti realizátormi projektov a v prípade potreby prijímajú opatrenia na zabezpečenie jej dodržiavania.

Článok 10

Dĺžka trvania a vykonávanie postupu vydávania povolení

1. V rámci postupu vydávania povolení sa stanovujú tieto dva postupy:
  - a) dobrovoľné konanie pred podaním žiadosti, ktoré sa vzťahuje na obdobie medzi začiatkom postupu vydávania povolení a doručením predloženého úplného súboru žiadosti príslušnému národnému orgánu, sa uskutoční v maximálnej lehote 24 mesiacov;

- b) povinné zákonné povoľovacie konanie, ktoré sa vzťahuje na obdobie od dátumu doručenia predloženého úplného súboru žiadosti do dátumu prijatia komplexného rozhodnutia, ktoré neprekročí 18 mesiacov.

Pokiaľ ide o prvý pododsek písm. b), členské štáty môžu, ak je to možné, stanoviť zákonné povoľovacie konanie, ktoré je kratšie ako 18 mesiacov.

2. Príslušný národný orgán zabezpečí, aby celková dĺžka trvania oboch konaní uvedených v odseku 1 neprekročila 42 mesiacov.

Ak sa však príslušný národný orgán domnieva, že jedno alebo obe tieto konania nebudú dokončené v lehotách stanovených v odseku 1, môže pred ich uplynutím od prípadu k prípadu rozhodnúť o predĺžení jednej alebo oboch týchto lehôt. S výnimkou mimoriadnych okolností nesmie príslušný národný orgán predĺžiť kombinované trvanie týchto dvoch konaní spolu o viac ako šesť mesiacov.

Ak príslušný národný orgán predĺži lehoty, informuje dotknutú skupinu o dôvodoch takéhoto predĺženia a predloží jej opatrenia, ktoré sa prijali alebo sa s čo najmenším oneskorením majú prijať na uzavretie postupu vydávania povolení. Skupina môže požiadať, aby príslušný národný orgán pravidelne podával správu o pokroku dosiahnutom v tomto ohľade a uviedol dôvody prípadných oneskorení.

3. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné národné orgány uvedené v článku 8 ods. 1 mali primerané technické, finančné a ľudské zdroje na vydanie komplexného rozhodnutia v lehote uvedenej v článku 10 ods. 2.

4. Členské štáty zabezpečia, aby v rámci povoľovacieho konania uvedeného v odseku 1 platilo, že:

- a) ak príslušné národné orgány neodpovedia v lehote stanovenej v odseku 2, komplexné rozhodnutie sa považuje za schválené;
- b) ak iné dotknuté orgány neodpovedia v primeranej lehote stanovenej príslušným národným orgánom v súlade s článkom 8 ods. 3, ich osobitné stanovisko, oprávnenie alebo povolenie sa považujú za udelené alebo kladne vybavené.

Tento odsek nemá účinky na rozhodnutia v oblasti životného prostredia a v prípade, že v právnom systéme príslušného členského štátu neexistuje zásada administratívneho tichého súhlasu.

Všetky rozhodnutia sa zverejňujú vrátane konečných rozhodnutí vydaných tichým súhlasom v dôsledku neodpovedania príslušných orgánov alebo dotknutých orgánov.

5. Pri podávaní žiadosti o začatie postupu vydania povolenia realizátori projektu písomne alebo elektronicky oznámia projekt príslušnému národnému orgánu každého členského štátu, v ktorom sa projekt nachádza, vrátane členských štátov, v ktorých projekt prechádza ich výhradnou hospodárskou zónou, a priložia primerane podrobný opis projektu.

Do jedného mesiaca od doručenia oznámenia príslušný národný orgán v elektronickej forme buď:

- a) vystaví potvrdenie o doručení alebo
- b) ak sa projekt nepovažuje za dostatočne pripravený na to, aby sa v súvislosti s ním mohol začať postup vydávania povolení, zamietne oznámenie a uvedie dôvody svojho rozhodnutia, a to aj v mene ostatných dotknutých orgánov.

Dátumom potvrdenia o doručení sa začína postup vydania povolenia. Ak sú dotknuté dva alebo viaceré členské štáty, dátum prijatia posledného oznámenia dotknutým príslušným národným orgánom predstavuje dátum začatia postupu vydávania povolení.

Členské štáty zabezpečia, aby boli vytvorené špecializované digitálne platformy na správu žiadostí o vydanie povolenia, procesov vydávania povolení, prebiehajúcich rozhodnutí o vydaní povolenia a vydaných rozhodnutí v ľahko prístupnom formáte.

Tieto platformy poskytujú prístup k príslušným environmentálnym a geologickým údajom a rozhodnutiam, ktoré sú k dispozícii na centrálnom online portáli uvedenom v článku 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [xxxxx]³⁷.

6. Príslušné národné orgány zabezpečia urýchlený postup vydávania povolení v súlade s touto kapitolou pre každú kategóriu projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme. Na tento účel príslušné národné orgány prispôbia svoje požiadavky na začatie postupu vydávania povolení a na prijatie úplného súboru žiadosti v súlade s príslušnou kategóriou projektu, povahou, rozsahom alebo neexistenciou požiadavky na posúdenie vplyvu na životné prostredie alebo akékoľvek iné posúdenie podľa vnútroštátneho práva alebo so skutočnosťou, že môžu vyžadovať menej povolení a schválení na dosiahnutie fázy pripravenosti na stavbu.

Príslušné národné orgány môžu rozhodnúť, že konanie pred podaním žiadosti uvedené v odsekoch 1 a 6 tohto článku nie je potrebné v prípade, že realizátor projektu nepotrebuje toto obdobie na vykonanie štúdií, posúdení a zhromaždenie údajov na skompletizovanie svojho súboru žiadosti o vydanie povolenia.

7. Príslušné národné orgány pri preverovaní na účely stanovenia požiadaviek na postup vydávania povolení zohľadnia všetky štúdie vykonané a povolenia alebo oprávnenia vydané do piatich rokov pred tým, ako projekt vstúpil do procesu vydávania povolenia v súlade s týmto článkom, vrátane posúdení vykonaných na účely zavádzania iných projektov, ktoré sú relevantné a môžu sa opätovne použiť, a nebudú vyžadovať zbytočné alebo duplicitné štúdie, posúdenia, povolenia alebo oprávnenia.
8. V členských štátoch, v ktorých určenie trasy alebo umiestnenia, vykonané výhradne na osobitný účel plánovaného projektu vrátane plánovania osobitných koridorov pre sieťové infraštruktúry, nemôže byť zahrnuté do postupu vydávania povolení, ktorý vedie ku komplexnému rozhodnutiu, sa príslušné rozhodnutie prijme v osobitnej lehote šiestich mesiacov od dátumu predloženia konečnej a úplnej dokumentácie žiadosti realizátorom projektu.
9. Postup pred podaním žiadosti zahŕňa: preverenie a stanovenie rozsahu požadovaných štúdií, správ a dokumentácie, ktoré sa očakávajú od realizátora projektu; vypracovanie podrobného harmonogramu; a overenie návrhu súboru žiadosti v rámci týchto krokov:
  - a) príslušný národný orgán čo najskôr, najneskôr však do troch mesiacov od oznámenia realizátorom projektu uvedeného v odseku 5, určí a oznámi realizátorovi projektu oprávnenia, povolenia a posúdenia potrebné na ukončenie postupu vydania povolenia.

---

³⁷ [odkaz na nariadenie o urýchlení environmentálnych hodnotení].

Oznámenie príslušného národného orgánu obsahuje kontrolný zoznam uvedený v bode 1 písm. e) prílohy VI a v prípade potreby sa jeho obsah stanoví v spolupráci s ostatnými dotknutými orgánmi a s príslušnými národnými orgánmi v ostatných členských štátoch, v ktorých sa projekt nachádza, vrátane prípadov, keď projekt prechádza ich výhradnou hospodárskou zónou.

V prípade potreby sa v oznámení podrobne uvedú podmienky, za ktorých sa na projekt vzťahuje výnimka podľa článku 7 ods. 7, a určí (-ia) sa:

- i) či je vysoko pravdepodobné, že projekt povedie k významným nepredvídaným nepriaznivým účinkom vzhľadom na environmentálnu citlivosť geografických oblastí, v ktorých sa plánuje realizovať, ktoré neboli identifikované počas environmentálneho hodnotenia národných plánov rozvoja, ktoré sa uskutočnilo podľa smernice 2001/42/ES a v relevantných prípadoch podľa smernice 92/43/EHS;
  - ii) vhodné a primerané zmierňujúce opatrenia alebo peňažné náhrady pre programy na ochranu druhov, ktoré sa vzťahujú na projekt v súlade s článkom 7 ods. 8;
  - iii) či niektorá časť projektu môže mať významné účinky na životné prostredie v inom členskom štáte; v takom prípade príslušný národný orgán členského štátu, v ktorom sa projekt nachádza, zabezpečí uplatňovanie článku 7 smernice 2011/92/EÚ a článkov 2 až 7 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice;
- b) v oznámení sa takisto uvedie, či príslušný národný orgán schvaľuje alebo mení koncepciu účasti verejnosti, ktorú predložil predkladateľ projektu v súlade s článkom 9 ods. 3. Počas preverovania príslušný národný orgán v spolupráci s ostatnými dotknutými orgánmi určí rozsah a úroveň podrobnosti štúdií, správ a dokumentácie vrátane posúdení potrebných na environmentálne povolenie projektu, ktoré má predkladateľ projektu vypracovať a predložiť ako súčasť úplného súboru žiadosti.
- Príslušný národný orgán ani žiadny z dotknutých orgánov následne nepožaduje žiadne ďalšie informácie, štúdie, správy alebo posúdenia okrem tých, ktoré boli určené v tomto počiatočnom procese preverovania, s výnimkou prípadov, keď došlo k podstatnej zmene projektu alebo jeho okolitého prostredia. Ak dôjde k takejto podstatnej zmene, príslušný národný orgán si môže od predkladateľa projektu vyžiadať dodatočné informácie na základe primeraného odôvodnenia;
- c) príslušný národný orgán v úzkej spolupráci s realizátorom projektu a ostatnými dotknutými orgánmi a príslušnými národnými orgánmi v ostatných členských štátoch, v ktorých sa projekt nachádza, vrátane prípadov, keď projekt prechádza ich výhradnou hospodárskou zónou, a s prihliadnutím na výsledky činností vykonaných podľa písmena a) tohto odseku vypracuje podrobný harmonogram postupu vydávania povolení v súlade s usmerneniami stanovenými v bode 2 prílohy VI;
  - d) po doručení návrhu súboru žiadosti príslušný národný orgán môže vo vlastnom mene alebo v mene iných dotknutých orgánov požiadať realizátora projektu, aby predložil chýbajúce informácie týkajúce sa požadovaných prvkov uvedených v písmene a) v maximálnej lehote jedného mesiaca.

Konanie pred podaním žiadosti zahŕňa podľa potreby vypracovanie všetkých environmentálnych správ realizátormi projektov vrátane dokumentácie a posúdení o adaptácii na zmenu klímy a kybernetickej a fyzickej bezpečnosti.

Príslušný národný orgán môže v spolupráci s realizátorom projektu a v prípade potreby s inými dotknutými orgánmi alebo inými príslušnými národnými orgánmi iných členských štátov, v ktorých sa projekt nachádza, vrátane prípadov, keď projekt prechádza ich výhradnou hospodárskou zónou, navrhnúť požiadavky na postup vydávania povolení pre určitý projekt a harmonogram verejných konzultácií stanovený v bode 4 prílohy VI vo viacerých fázach za predpokladu, že sa tým nezdrží celkový vývoj projektu a zabezpečí sa zjednodušenie a urýchlenie procesu vydávania povolení. Maximálne lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 platia pre každú z fáz.

Príslušný orgán do jedného mesiaca od predloženia chýbajúcich informácií uvedených v prvom pododseku písmene d) prijme na posúdenie úplnú žiadosť v písomnej alebo elektronickej forme alebo na špecializovaných digitálnych platformách, pričom začne zákonné povoľovacie konanie uvedené v odseku 1 písm. b).

10. Realizátor projektu v dobrej viere spolupracuje s príslušnými národnými orgánmi a so všetkými dotknutými orgánmi, aby im poskytol úplné a správne informácie, najmä pokiaľ ide o informácie zistené v procese preverovania.

Realizátor projektu zabezpečí, aby žiadosť bola úplná a vyhovujúca, a vyžiada si k nej stanovisko príslušného národného orgánu čo najskôr počas postupu vydávania povolení.

Realizátor projektu v plnej miere spolupracuje s príslušným národným orgánom s cieľom splniť lehoty stanovené v tomto nariadení. Akékoľvek oneskorenia spôsobené zavinením realizátora projektu v dobrej viere v tomto ohľade sa nezapočítavajú do maximálneho času trvania postupu vydávania povolení.

11. Členské štáty zabezpečia, aby žiadne zmeny vnútroštátneho práva neviedli k predĺženiu akéhokoľvek postupu vydávania povolení, ktorý sa začal pred nadobudnutím účinnosti týchto zmien. S cieľom zachovať urýchlený postup vydávania povolení pre projekty na zozname Únie príslušné národné orgány primerane upravujú harmonogram stanovený v súlade s týmto článkom ods. 6 písm. b), aby sa v čo najväčšej možnej miere zabezpečilo, že sa neprekročia lehoty postupu vydávania povolení stanovené v tomto článku.

12. Lehotami stanovenými v tomto článku nie sú dotknuté povinnosti vyplývajúce z práva Únie a medzinárodného práva a nie sú nimi dotknuté ani správne odvolacie konania a opravné prostriedky pred súdom alebo tribunálom.

Lehotami stanovenými v tomto článku pre ktorékoľvek z povoľovacích konaní nie sú dotknuté žiadne kratšie lehoty stanovené členskými štátmi.

KAPITOLA IV

Medziodvetvové plánovanie infraštruktúry

Článok 11

Centrálny scenár pre desaťročné plány rozvoja siete

1. Do [dva roky po nadobudnutí účinnosti] a potom aspoň každé štyri roky Komisia vypracuje centrálny scenár pre odvetvia elektrickej energie, vodíka a plynu, ktorý sa použije pre desaťročné plány rozvoja siete pre celú Úniu uvedené v: článku 48 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článku 59 nariadenia (EÚ) 2024/1789, procese identifikácie potrieb infraštruktúry uvedenom v článku 12 tohto nariadenia, analýze nákladov a prínosov celého energetického systému uvedenej v článku 14 tohto nariadenia a pri cezhraničnom rozdelení nákladov uvedenom v článku 17 tohto nariadenia.
2. Centrálny scenár musí:
  - a) byť v súlade s cieľmi Únie v oblasti energetiky a klímy a zahŕňať dlhodobú perspektívu aspoň do roku 2050 v súlade s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050;
  - b) využívať medziodvetvový prístup, zabezpečovať súlad medzi odvetviami elektrickej energie, vodíka a plynu a optimalizovať účinnosť systému;
  - c) podľa potreby zahŕňať analýzy citlivosti.
3. Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (sieť ENTSO pre elektrinu), Európska sieť prevádzkovateľov vodíkových sietí (sieť ENNOH), Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (sieť ENTSO pre plyn) a členské štáty poskytnú na žiadosť Komisie údaje a informácie potrebné na vypracovanie centrálneho scenára uvedeného v odseku 1. To okrem iného zahŕňa údaje o trhu a sieti, ako sú prognózy dopytu a ponuky, charakteristiky výroby energie, výroby vodíka a sietí, zdroje flexibility, predpoklady dovozu, ako aj údaje o klimatických rokoch. Komisia stanoví primeranú lehotu, v ktorej sa majú tieto údaje a informácie poskytnúť, pričom berie do úvahy komplexnosť a naliehavosť požadovaných údajov a informácií. Pokiaľ adresát neposkytne požadované informácie v lehote stanovenej Komisiou alebo poskytne neúplné informácie, Komisia môže rozhodnutím požiadať o poskytnutie informácií. Komisia môže požiadať agentúru o overenie údajov predložených Komisii, a to aj overením vnútroštátnych údajov u príslušných národných regulačných orgánov.
4. Komisia sa poradí s agentúrou, národnými regulačnými orgánmi, sieťou ENTSO pre elektrinu, sieťou ENNOH a sieťou ENTSO pre plyn, s Európskym subjektom prevádzkovateľov distribučných sústav v Európskej únii (ďalej len „subjekt PDS EÚ“), členskými štátmi, ako aj s ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami o údajoch zozbieraných na účely procesu vypracovania centrálneho scenára vrátane predpokladov a ich použitia pri vypracúvaní centrálneho scenára.
5. Komisia predloží návrh centrálneho scenára skupine TEN-E spolu s informáciami o tom, ako boli zohľadnené pripomienky doručené v rámci konzultácií uvedených

v odseku 4. Členovia skupiny TEN-E predložia svoje prípadné pripomienky do jedného mesiaca od doručenia návrhu centrálného scenára.

6. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 na doplnenie tohto nariadenia vypracovaním centrálnych scenárov podľa tohto článku: Komisia prijme centrálny scenár s prihliadnutím na pripomienky skupiny TEN-E.
7. Po uverejnení delegovaného aktu o centrálnom scenári Komisia uverejní podkladové vstupné a výstupné údaje pre centrálny scenár s výhradou obmedzení podľa vnútroštátneho práva a príslušných dohôd o zachovaní dôvernosti.
8. Komisia môže s prihliadnutím na názory agentúry, členských štátov, národných regulačných orgánov a príslušných zainteresovaných strán vypracovať k centrálnemu scenáru analýzu citlivosti, ak je to potrebné na základe vývoja trhu alebo politiky. Komisia môže zmeniť delegovaný akt uvedený v odseku 6 tohto článku s cieľom zahrnúť všetky takéto analýzy citlivosti.

Článok 12

Správa o identifikácii potrieb infraštruktúry

1. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH vypracujú správu o identifikácii potrieb infraštruktúry s cieľom identifikovať nedostatky v infraštruktúre, ktoré ovplyvňujú ciele Únie týkajúce sa elektriny a vodíka.
2. Správy o identifikácii potrieb infraštruktúry musia:
  - a) vychádzať z centrálného scenára vypracovaného Komisiou v súlade s článkom 11 a z jeho analýz citlivosti;
  - b) byť v súlade s metodikou vypracovanou agentúrou podľa odseku 11;
  - c) byť v súlade so zásadami stanovenými v prílohe VII k tomuto nariadeniu;
  - d) zabezpečovať medziodvetvový prístup, ktorým sa zaisťuje súlad medzi odvetvím elektriny a odvetvím vodíka, a prípadne aj odvetviami plynu, diaľkového vykurovania a CO₂.
3. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH sa poradia s príslušnými zainteresovanými stranami o dodatočných údajoch, predpokladoch a ich použití na vypracovanie svojej správy o identifikácii potrieb infraštruktúry.
4. Do šiestich mesiacov od uverejnenia centrálného scenára podľa článku 11 s výnimkou prípadov, keď sa uverejnenie obmedzuje iba na doplnenie analýzy citlivosti, sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH predložia skupine TEN-E svoj príslušný návrh správy o identifikácii potrieb infraštruktúry vrátane posúdenia toho, ako projekty predložené na zaradenie do desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu zodpovedajú identifikovaným potrebám. V prípade, že sa uverejnenie obmedzuje iba na doplnenie analýzy citlivosti, môže Komisia požiadať sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH, aby vypracovali novú správu o identifikácii potrieb infraštruktúry v súlade s postupom stanoveným v tomto článku.
5. Do dvoch mesiacov od doručenia návrhu správ o identifikácii potrieb infraštruktúry skupinou TEN-E agentúra posúdi súlad návrhu správ o identifikácii potrieb infraštruktúry vrátane posúdenia, do akej miery projekty predložené na zaradenie do desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu zodpovedajú identifikovaným

potrebám, s metodikou uvedenou v odseku 12 a zásadami stanovenými v prílohe VII a informuje o tom skupinu TEN-E.

6. Do jedného mesiaca odo dňa, keď agentúra členov skupiny TEN-E informovala o súlade návrhu správ o identifikácii potrieb infraštruktúry, môžu títo s prihliadnutím na informácie agentúry týkajúce sa súladu predložiť svoje pripomienky a informovať o nich sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH.
7. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH do dvoch mesiacov od doručenia pripomienok členov skupiny TEN-E upraví návrh správ o identifikácii potrieb infraštruktúry, pričom zohľadní pripomienky skupiny TEN-E a agentúry, aby sa zabezpečil úplný súlad s požiadavkami uvedenými v odseku 2, a predložia Komisii konečnú správu o identifikácii potrieb infraštruktúry.
8. Komisia predloží konečný návrh správy o identifikácii potrieb infraštruktúry rozhodovaciemu orgánu skupiny TEN-E na schválenie. Pred predložením konečného návrhu správ o identifikácii potrieb infraštruktúry rozhodovaciemu orgánu skupiny TEN-E môže Komisia s náležitým odôvodnením a v primeranej lehote požiadať o aktualizácie a zlepšenia, ak zistí, že konečný návrh správ o identifikácii potrieb infraštruktúry náležite neodráža pripomienky členov skupiny TEN-E, a zabezpečí úplný súlad so zásadami stanovenými v prílohe VII. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH takéto žiadosti v plnom rozsahu vybaví do jedného mesiaca a opätovne predložia Komisii revidovaný konečný návrh správ o identifikácii potrieb infraštruktúry.
9. Rozhodovací orgán skupiny TEN-E schváli konečné správy o identifikácii potrieb infraštruktúry do jedného mesiaca od ich doručenia.
10. Do dvoch týždňov od schválenia správ o identifikácii potrieb infraštruktúry podľa odseku 8 ich sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH uverejnia na svojich webových sídlach. V prípade potreby sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH na žiadosť Komisie aktualizujú správy o identifikácii potrieb infraštruktúry v súlade s analýzami citlivosti prijatými podľa článku 11 ods. 8.
11. Do [9 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] agentúra po rozsiahlych konzultáciách so zapojením Komisie, členských štátov, siete ENTSO pre elektrinu, siete ENTSO pre plyn a siete ENNOH, subjektu PDS EÚ a ďalších príslušných zainteresovaných strán uverejní záväznú metodiku na identifikáciu potrieb infraštruktúry.
12. Touto metodikou sa zabezpečí, aby správa o identifikácii potrieb infraštruktúry bola v súlade so zásadami stanovenými v prílohe VII.
13. Agentúra v prípade potreby metodiku aktualizuje z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť Komisie.
14. Tento článok sa uplatňuje do 1. januára 2027 s výhradou prechodných ustanovení uvedených v článku 61 nariadenia (EÚ) 2024/1789.

Článok 13

Proces zosúlad'ovania potrieb v elektrizačnej sústave

1. Ak sa v správe o identifikácii potrieb infraštruktúry pre elektrinu dospeje k záveru, že projekty predložené na zaradenie do desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu nezodpovedajú v plnej miere potrebám infraštruktúry identifikovaným podľa

článku 12, Komisia môže začať proces identifikácie možných riešení nezosúladených potrieb.

2. Komisia v spolupráci so sieťou ENTSO pre elektrinu, členskými štátmi a agentúrou vyzve prevádzkovateľov sústav v príslušných skupinách, aby do šiestich mesiacov od vyzvania navrhli projekty schopné riešiť nezosúladené potreby. Komisia predloží navrhované projekty na prerokovanie príslušným skupinám zriadeným v súlade s článkom 3. Komisia môže zapojiť ďalšie príslušné zainteresované strany a iné fóra regionálnej spolupráce. Realizátori projektov, ktorí sú schopní riešiť nezosúladené potreby, čo najskôr predložia oprávnené projekty na zaradenie do následných národných plánov rozvoja, desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu a zoznamu Únie.
3. Ak sa v rámci procesu podľa odseku 2 neurčia projekty schopné riešiť nezosúladené potreby, Komisia môže vyhlásiť výzvu na predkladanie návrhov, do ktorej sa môže zapojiť akákoľvek tretia strana schopná stať sa realizátorom projektu, aby navrhla projekty schopné riešiť nezosúladené potreby. Realizátori projektov, ktorí sú schopní riešiť nezosúladené potreby, čo najskôr predložia oprávnené projekty na zaradenie do následných národných plánov rozvoja, desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu a zoznamu Únie.
4. Komisia monitoruje výsledok procesu a pokrok projektov uvedených v odsekoch 2 a 3 a úzko zapája príslušné skupiny zriadené v súlade s článkom 3 a iné príslušné fóra regionálnej spolupráce.

Článok 14

Analýza nákladov a prínosov celého energetického systému

1. V prípade projektov patriacich do kategórií infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) a v bodoch 2 a 3 prílohy II, sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH pri posudzovaní projektov na účely ich zahrnutia do svojich príslušných desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu používajú konzistentné jednotné odvetvové metodiky na harmonizovanú analýzu nákladov a prínosov pre celý energetický systém na úrovni Únie.
2. Metodiky musia:
  - a) byť vypracované v súlade so zásadami stanovenými v prílohe V;
  - b) vychádzať zo spoločných predpokladov, ktoré umožňujú porovnanie projektov;
  - c) byť v súlade s cieľmi Únie v oblasti energetiky a klímy a jej cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050 a s centrálnym scenárom uvedeným v článku 11, ako aj s pravidlami a ukazovateľmi stanovenými v prílohe IV;
  - d) umožňovať posúdenie balíkov projektov podľa článku 18 a v odvetví elektrickej energie zváženie nesieťových riešení;
  - e) využívať medziodvetvový prístup.
3. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH vypracujú a uverejnia predbežný návrh metodík na účely konzultácií so subjektom PDS EÚ a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami. Konzultačný postup musí byť otvorený, včasný a transparentný. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH vypracujú a zverejnia správu o konzultačnom postupe.

4. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH uverejnia a predložia členským štátom, Komisii a agentúre svoj návrh metodík. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH uvedú dôvody, ak nezohľadnili alebo len čiastočne zohľadnili pripomienky členských štátov, národných orgánov alebo iných zainteresovaných strán. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH uverejnia a predložia členským štátom, Komisii a agentúre svoj prvý konzistentný návrh jednotných odvetvových metodík do decembra 2027.
5. Agentúra a členské štáty môžu do troch mesiacov od doručenia návrhu metodík zaslať svoje stanoviská sieti ENTSO pre elektrinu, sieti ENNOH a Komisii. Komisia môže organizovať osobitné zasadnutia skupín, na ktorých sa prerokuje návrh metodík.
6. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH do troch mesiacov od doručenia stanovísk agentúry a členských štátov zmenia svoje metodiky tak, aby v plnej miere zohľadňovali stanoviská agentúry a členských štátov, a predložia ich Komisii na schválenie.
7. Komisia vydá rozhodnutie do troch mesiacov od doručenia príslušných metodík.
8. Ak Komisia návrh metodík zamietne, uvedie dôvody. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH návrh metodiky prepracujú a opätovne ho predložia Komisii na schválenie.
9. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH do dvoch týždňov od schválenia metodík Komisiou uverejnia svoje príslušné metodiky na svojich webových sídlach.
10. Komisia a agentúra môžu požiadať sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH, aby aktualizovali svoje metodiky a stanovili harmonogram. Agentúra môže konať z vlastnej iniciatívy alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti národných regulačných orgánov alebo zainteresovaných strán. Agentúra zverejňuje doručené žiadosti a všetky príslušné dokumenty, ktoré nie sú citlivé z obchodného hľadiska a o ktoré sa žiadosť opiera.
11. Ak o to požiada agentúra alebo Komisia, sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH aktualizujú konzistentné jednotné odvetvové metodiky analýzy nákladov a prínosov v súlade so schvaľovacím postupom podľa odsekov 3 až 9.
12. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH v súvislosti s každým desaťročným plánom rozvoja siete pre celú Úniu uverejnia aktualizované vstupné údaje dôležité pre uplatňovanie metodík vrátane metód výpočtu, sieťových modelov, príslušných údajov o toku elektriny a údajov o trhu. Tieto údaje sa zverejňujú v dostatočne presnej forme s výhradou obmedzení podľa vnútroštátneho práva a príslušných dohôd o ochrane dôverných informácií. Komisia a agentúra zabezpečia dôverné zaobchádzanie s údajmi, ktoré získali ony alebo akákoľvek iná strana, ktorá pre ne vykonáva analytické práce na základe týchto údajov.
13. Sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH v rámci desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu vypočítajú a uverejnia výsledky analýz nákladov a prínosov pre všetky projekty, v ktorých preukážu, ako sú prínosy rozdelené medzi jednotlivé krajiny. To zahŕňa výhody pre hostiteľské krajiny aj pre nehostiteľské krajiny, ktoré majú z príslušného projektu prospech.
14. V prípade projektov, ktoré patria do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. g) a v bode 4 prílohy II Komisia zabezpečí vypracovanie metodík harmonizovanej analýzy pre celý energetický systém na úrovni Únie. Tieto metodiky

musia byť z hľadiska prínosov a nákladov zlučiteľné s metodikami, ktoré vypracovali sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH. Metodiky sa vypracujú transparentným spôsobom vrátane rozsiahlych konzultácií s agentúrou, členskými štátmi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.

15. Agentúra od [apríla 2028] a každé dva roky stanoví a zverejní súbor ukazovateľov a zodpovedajúce referenčné hodnoty na porovnanie jednotkových investičných nákladov na porovnateľné projekty v kategóriách infraštruktúry uvedených v prílohe II. Realizátori projektov poskytnú požadované údaje národným regulačným orgánom a agentúre. Uvedené referenčné hodnoty môže sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENNOH použiť na analýzy nákladov a prínosov na účely nasledujúcich desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu.

KAPITOLA V

Sústavy na mori pre integráciu energie z obnoviteľných zdrojov

Článok 15

Plánovanie sústav na mori

1. Do [6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti] sa členské štáty s podporou Komisie v rámci svojich osobitných prioritných koridorov pre sústavy na mori uvedených v oddiele 2 prílohy I a s prihliadnutím na osobitosti a vývoj v každom regióne aktualizujú nezáväznú dohodu o spolupráci, pokiaľ ide o ciele týkajúce sa výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ktorá sa má nasadiť v každej morskej oblasti do roku 2030, 2040 a 2050, v súlade s ich národnými energetickými a klimatickými plánmi, a potenciál každej morskej oblasti z hľadiska energie z obnoviteľných zdrojov na mori. Dohoda podľa potreby zahŕňa ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov vodíka na mori.

Ako súčasť nezáväzných dohôd členské štáty s podporou Komisie v rámci svojich osobitných prioritných koridorov sústav na mori, ktoré sú uvedené v oddiele 2 prílohy I, zväžia aj to, či by sa medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi v ich príslušných národných energetických a klimatických plánoch mali stanoviť osobitné cezhraničné ciele, napríklad pre hybridné alebo cezhraničné radiálne projekty, s cieľom čo najefektívnejšie dosiahnuť ciele v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ktorá sa má nasadiť v každej morskej oblasti.

Uvedená nezáväzná dohoda sa vypracuje písomne za každú morskú oblasť spojenú s územím členských štátov, a nie je ňou dotknuté právo členských štátov rozvíjať projekty vo svojich pobrežných vodách a vo výhradnej hospodárskej zóne. Komisia poskytne usmernenia pre prácu v skupinách.

2. Do [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti] a potom každé štyri roky ako súčasť nasledujúceho desaťročného plánu rozvoja siete sieť ENTSO pre elektrinu za účasti príslušných PPS, národných regulačných orgánov, členských štátov a Komisie a v súlade s nezáväznou dohodou uvedenou v odseku 1 tohto článku vypracuje a uverejní v podobe samostatnej správy, ktorá je súčasťou desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu, strategické plány na vysokej úrovni týkajúce sa rozvoja integrovaných sústav na mori za každú morskú oblasť, v súlade s prioritnými

koridormi pre sústavy na mori uvedenými v prílohe I, pričom zohľadní ochranu životného prostredia a iné spôsoby využívania mora.

Sieť ENTSO pre elektrinu pri vypracúvaní strategických plánov na vysokej úrovni týkajúcich sa rozvoja integrovanej sústavy na mori v rámci harmonogramu stanoveného v odseku 1 zväži nezáväzné dohody uvedené v odseku 1 na vypracovanie centrálného scenára desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu.

Strategické plány na vysokej úrovni týkajúce sa rozvoja integrovanej sústavy na mori poskytujú všeobecný prehľad, pokiaľ ide o potenciál výrobných kapacít na mori a z toho vyplývajúce potreby týkajúce sa sústavy na mori vrátane potenciálnych potrieb v oblasti spojovacích vedení, hybridných projektov, radiálnych prepojení, posilnenia a vodíkovej infraštruktúry.

3. Strategické plány na vysokej úrovni týkajúce sa rozvoja integrovanej sústavy na mori musia byť v súlade s regionálnymi investičnými plánmi uverejnenými podľa článku 34 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943 a musia byť začlenené do desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu s cieľom zabezpečiť súdržný rozvoj plánovania sústav na pevnine a na mori a potrebné posilnenie.
4. Najneskôr každé štyri roky po prijatí nezáväznej dohody v súlade s odsekom 1 členské štáty aktualizujú svoje nezáväzné dohody uvedené v odseku 1 tohto článku, a to aj vzhľadom na výsledky uplatňovania najnovších analýz nákladov a prínosov a zdieľania nákladov na prioritné koridory sústav na mori.
5. Po každej aktualizácii nezáväzných dohôd v súlade s odsekom 4 sieť ENTSO pre elektrinu aktualizuje pre každú morskú oblasť strategický plán na vysokej úrovni týkajúci sa rozvoja integrovanej sústavy na mori v rámci nasledujúceho desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu podľa odseku 2.

Článok 16

Usmernenia k rámcom kooperatívnych investícií do projektov týkajúcich sa energie z obnoviteľných zdrojov na mori

1. Komisia za účasti členských štátov, príslušných PPS, agentúry a národných regulačných orgánov zväži, či je potrebná aktualizácia usmernení k rámcom kooperatívnych investícií do projektov týkajúcich sa energie z obnoviteľných zdrojov na mori, v ktorých sa stanovujú osobitné analýzy nákladov a prínosov a zdieľanie nákladov na zavedenie plánov rozvoja integrovanej sústavy na mori v morských oblastiach uvedených v článku 15 ods. 2 v súlade s nezáväznými dohodami uvedenými v článku 14 ods. 1, a v prípade potreby uverejní aktualizovanú verziu usmernení. Tieto usmernenia musia byť v súlade s článkom 17 ods. 1. Komisia v prípade potreby svoje usmernenia aktualizuje, pričom zohľadní výsledky ich vykonávania.
2. Sieť ENTSO pre elektrinu so zapojením príslušných PPS, agentúry, národných regulačných orgánov a Komisie aktualizuje výsledky uplatňovania analýzy nákladov a prínosov a zdieľania nákladov na prioritné koridory sústav na mori, a to aj vždy vtedy, keď Komisia uverejní akúkoľvek aktualizáciu usmernení pre osobitné analýzy nákladov a prínosov a zdieľanie nákladov na zavádzanie plánov rozvoja integrovaných sústav na mori v morských oblastiach uvedených v článku 15 ods. 2 v súlade s nezáväznými dohodami uvedenými v článku 15 ods. 1.

KAPITOLA VI

Regulačný rámec

Článok 17

Umožnenie investícií s cezhraničným vplyvom

1. Efektívne vynaložené investičné náklady (okrem nákladov na údržbu) týkajúce sa projektu spoločného záujmu, ktorý patrí do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) prílohy II, a projektov spoločného záujmu, ktoré patria do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 2 prílohy II, ak patria do právomoci národných regulačných orgánov v každom dotknutom členskom štáte, znášajú prísluší PPS, PVS, iní prevádzkovatelia alebo realizátori projektov prenosovej/prepravnej infraštruktúry členských štátov, pre ktoré má projekt čistý pozitívny vplyv, a pokiaľ nie sú kryté z poplatkov za preťaženie alebo iných poplatkov, zaplatia ich užívatelia siete v poplatkoch za prístup do siete v uvedených členských štátoch.
2. Ustanovenia tohto článku sa uplatňujú na projekt spoločného záujmu patriaci do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v článku 27 a bode 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) a bode 2 prílohy II, ak aspoň jeden realizátor projektu požiada príslušné národné orgány, aby sa uplatňovali na náklady na projekt.

Na projekty patriace do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 1 písm. g) prílohy II sa môžu vzťahovať ustanovenia tohto článku, ak aspoň jeden realizátor projektu požiada príslušné národné orgány o jeho uplatňovanie.

Ak má projekt niekoľko realizátorov projektu, príslušné národné regulačné orgány bezodkladne požiadajú všetkých realizátorov projektu, aby spoločne predložili investičnú žiadosť v súlade s odsekom 4.

3. V prípade projektu spoločného záujmu, na ktorý sa uplatňuje odsek 1, realizátori projektu pravidelne informujú všetky príslušné národné regulačné orgány o pokroku v uvedenom projekte a o určení súvisiacich nákladov a vplyve, a to najmenej raz ročne od zaradenia projektu do zoznamu Únie až do uvedenia projektu do prevádzky.
4. Hneď ako takýto projekt spoločného záujmu dosiahne dostatočnú pripravenosť a odhadovaný začiatok fázy výstavby je v nasledujúcich 36 mesiacoch, realizátori projektu po konzultácii s PPS z členských štátov, ktoré z neho získajú výrazný čistý pozitívny vplyv, predložia investičnú žiadosť. Uvedená investičná žiadosť obsahuje žiadosť o cezhraničné rozdelenie nákladov a predloží sa všetkým dotknutým príslušným národným regulačným orgánom spolu s týmito dokumentmi:
  - a) aktuálna analýza nákladov a prínosov za daný projekt, ktorá je v súlade s centrálnym scenárom uvedeným v článku 11 a so všetkými faktormi citlivosti uvedenými v článku 11, a metodika harmonizovanej analýzy nákladov a prínosov za celý energetický systém uvedená v článku 14, v ktorej sa zohľadňujú prínosy presahujúce hranice členských štátov, na ktorých území sa projekt nachádza;

- b) podnikateľský plán hodnotiaci finančnú životaschopnosť projektu vrátane zvoleného riešenia financovania a v prípade projektu spoločného záujmu patriaceho do kategórie uvedenej v bode 3 prílohy II vrátane výsledkov testovania trhu;
- c) odôvodnený návrh na cezhraničné rozdelenie nákladov, ak sa na tom realizátori projektu dohodnú.

Ak projekt realizuje viacero realizátorov projektu, predložia investičnú žiadosť spoločne.

Príslušné národné regulačné orgány po doručení bezodkladne zašlú agentúre kópiu každej investičnej žiadosti na informačné účely.

Príslušné národné regulačné orgány a agentúra zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

5. Do šiestich mesiacov odo dňa, keď bola poslednému z príslušných národných regulačných orgánov doručená investičná žiadosť, uvedené orgány po konzultácii s dotknutými realizátormi projektov prijímú spoločné koordinované rozhodnutia o rozdelení efektívne vynaložených investičných nákladov, ktoré má znášať každý prevádzkovateľ sústavy v súvislosti s projektom, ako aj o ich začlenení do poplatkov, alebo o zamietnutí investičnej žiadosti ako celku alebo jej časti, ak sa v spoločnej analýze príslušných národných regulačných orgánov dospeje k záveru, že projekt alebo jeho časť neposkytuje významný čistý prínos v žiadnom členskom štáte príslušných národných regulačných orgánov.

Príslušné národné regulačné orgány zahrnú do poplatkov príslušné efektívne vynaložené investičné náklady, ako sa vymedzuje v odporúčaní uvedenom v odseku 14, v súlade s rozdelením investičných nákladov, ktoré má znášať každý prevádzkovateľ sústavy v súvislosti s projektom.

Pokiaľ ide o projekty nachádzajúce sa na území ich členského štátu, príslušné národné regulačné orgány následne v prípade potreby posúdia, či by v dôsledku zahrnutia investičných nákladov do poplatkov mohli vzniknúť akékoľvek problémy s cenovou dostupnosťou.

6. Pri rozdeľovaní nákladov príslušné národné regulačné orgány zohľadnia:
- a) skutočné alebo odhadované poplatky za preťaženie alebo iné poplatky;
  - b) skutočné alebo odhadované príjmy pochádzajúce z kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav zriadeného podľa článku 49 nariadenia (EÚ) 2019/943.

Pri cezhraničnom rozdelení nákladov sa zohľadňujú hospodárske, sociálne a environmentálne náklady a prínosy projektov v dotknutých členských štátoch a potreba zabezpečiť stabilný rámec financovania pre rozvoj projektov spoločného záujmu a zároveň minimalizovať potrebu finančnej podpory. Pri cezhraničnom rozdeľovaní nákladov sa príslušné národné regulačné orgány po konzultácii s dotknutými PPS snažia o vzájomnú dohodu, okrem iného založenú na informáciách uvedených v odseku 4 prvom pododseku písm. a) a b) tohto článku. Ich posúdenie vychádza z centrálného scenára a citlivostí uvedených v článku 11, čo umožní dôkladnú analýzu prínosu projektu spoločného záujmu k energetickej politike Únie v oblasti dekarbonizácie, integrácie trhu, hospodárskej súťaže, udržateľnosti a bezpečnosti dodávok.

7. Pri rozdeľovaní nákladov príslušné národné regulačné orgány uplatňujú tieto všeobecné zásady:
- ak aspoň 10 % odhadovaných prínosov projektu vznikne v členskom štáte, tento členský štát a príslušný národný regulačný orgán sa zúčastnia na procese cezhraničného rozdelenia nákladov;
  - v prípade potreby sa pri rozdelení nákladov medzi členské štáty vychádza z rozloženia čistých prínosov, pričom sa zabezpečí, aby sa v kľúči rozdelenia nákladov zohľadňovalo uvedené rozloženie;
  - pri cezhraničnom rozdelení nákladov sa vychádza z dohody o rozdelení nákladov *ex ante*, ktorej cieľom je zabezpečiť investičnú istotu, pričom táto dohoda musí byť transparentná a predvídateľná a v cezhraničnom rozdelení nákladov môže byť obsiahnutá možnosť úprav *ex post* za predpokladu, že takéto úpravy sú výslovne vymedzené v rozhodnutí o rozdelení nákladov a jasne ohraničené, a to aj pokiaľ ide o časové rámce a kategórie zahrnutých nákladov.

Ak projekt spoločného záujmu zmiernuje negatívne externality, ako sú kruhové toky, a uvedený projekt spoločného záujmu sa v členskom štáte realizuje pri zdroji negatívnej externality, takéto zmiernenie sa nepovažuje za cezhraničný prínos, a preto netvorí základ rozdelenia nákladov medzi PPS členských štátov postihnutých uvedenými negatívnymi externalitami.

8. Príslušné národné regulačné orgány na základe cezhraničného rozdelenia nákladov uvedeného v odseku 5 tohto článku, pri stanovovaní alebo schvaľovaní poplatkov v súlade s článkom 78 ods. 1 smernice 2024/1788 a článkom 59 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2019/944 zohľadňujú skutočné náklady, ktoré vynaložil PPS, PVS alebo iný realizátor projektu v dôsledku investícií, pokiaľ tieto náklady zodpovedajú nákladom efektívneho a štruktúrne porovnateľného prevádzkovateľa.
9. Príslušné národné regulačné orgány bezodkladne oznámia rozhodnutie o rozdelení nákladov agentúre spolu so všetkými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú. V rozhodnutí o rozdelení nákladov sa uvedú najmä podrobné dôvody rozdelenia nákladov medzi členské štáty vrátane týchto prvkov:
- hodnotenie zisteného vplyvu na každý z dotknutých členských štátov vrátane vplyvov týkajúcich sa sieťových poplatkov;
  - hodnotenie podnikateľského plánu uvedeného v odseku 4 prvom pododseku písm. b);
  - regionálne alebo celoúnijné pozitívne externality, ako je bezpečnosť dodávok, flexibilita systému, solidarita alebo inovácie, ktoré by projekt vytvoril;
  - výsledok konzultácie s dotknutými realizátormi projektov.

Rozhodnutie o rozdelení nákladov sa zverejní na webových sídlach príslušných národných regulačných orgánov a poskytne sa agentúre a Komisii.

Do [do 6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti] agentúra zriadi centrálny register všetkých rozhodnutí o cezhraničnom rozdelení nákladov prijatých národnými regulačnými orgánmi a umiestni ho na svojom webovom sídle.

10. Ak príslušné národné regulačné orgány nedosiahnu dohodu o investičnej žiadosti do šiestich mesiacov odo dňa, keď bola žiadosť doručená poslednému z príslušných národných regulačných orgánov, ihneď o tom informujú agentúru.

V takom prípade alebo na spoločnú žiadosť príslušných národných regulačných orgánov agentúra do troch mesiacov odo dňa, keď jej bola investičná žiadosť postúpená, prijme rozhodnutie o investičnej žiadosti vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov uvedených v odseku 5.

Agentúra sa pred prijatím takéhoto rozhodnutia poradí s príslušnými národnými regulačnými orgánmi a realizátormi projektu. Trojmesačná lehota uvedená v druhom pododseku sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak agentúra potrebuje získať doplňujúce informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií.

Posúdenie agentúry vychádza z centrálného scenára vypracovaného podľa článku 11 a z citlivosti, čo umožní dôkladnú analýzu prínosu projektu spoločného záujmu k cieľom energetickej politiky Únie v oblasti dekarbonizácie, integrácie trhu, hospodárskej súťaže, udržateľnosti a bezpečnosti dodávok.

Agentúra vo svojom rozhodnutí o investičnej žiadosti vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov ponechá určenie spôsobu, akým sa investičné náklady zahrnú do poplatkov v súlade s určeným cezhraničným rozdelením nákladov, na príslušné národné orgány v okamihu vykonania uvedeného rozhodnutia v súlade s vnútroštátnym právom.

Rozhodnutie o investičnej žiadosti vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov sa zverejní. Uplatňuje sa článok 25 ods. 3 a články 28 a 29 nariadenia (EÚ) 2019/942.

11. Agentúra ihneď zašle Komisii kópiu všetkých rozhodnutí o rozdelení nákladov spolu so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa každého rozhodnutia. Agentúra zverejňuje nedôverné verzie všetkých rozhodnutí na svojom webovom sídle. Tieto informácie sa môžu predložiť v súhrnnej podobe. Agentúra a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.
12. Rozhodnutia o rozdelení nákladov nemajú vplyv na právo PPS žiadať a právo národných regulačných orgánov schvaľovať poplatky za prístup k sieťam v súlade s nariadeniami (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a smernicami (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788.
13. Tento článok sa nevzťahuje na projekty spoločného záujmu, ktoré využívajú jednu alebo viaceré z týchto možností:
  - a) výnimku z článkov 31, 32, 33 a článku 78 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/1788 podľa článku 78 nariadenia (EÚ) 2024/1789;
  - b) výnimku z článku 19 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 6, článku 59 ods. 7 a článku 60 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944 podľa článku 63 nariadenia (EÚ) 2019/943;
  - c) odchýlenie od pravidiel oddelenia alebo prístupu tretích strán podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009³⁸ alebo článku 64 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článku 66 smernice (EÚ) 2019/944.
14. Agentúra do [šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] prijme odporúčanie na identifikáciu osvedčených postupov pri vybavovaní žiadostí

---

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/714/oj>).

o investície pre projekty spoločného záujmu v súlade so zásadami uvedenými v odseku 7 tohto článku.

Toto odporúčanie agentúra podľa potreby pravidelne aktualizuje. Zohľadnia sa v ňom odvetvové špecifiká a zabezpečí súlad so zásadami cezhraničného zdieľania nákladov, pokiaľ ide o sústavy pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori, ako sa uvádza v článku 16 ods. 1. Pri prijímaní alebo aktualizácii odporúčania agentúra uskutoční rozsiahly konzultačný proces, do ktorého sa zapoja všetky príslušné zainteresované strany. Toto odporúčanie musí obsahovať aj nezáväzný vzor cezhraničného rozdelenia nákladov, ktorým sa má uľahčiť práca národných regulačných orgánov.

15. Projekty vo vzájomnom záujme získajú cezhraničné rozdelenie nákladov podľa rovnakých pravidiel a podmienok uvedených v tomto článku, vzhľadom na výhody, ktoré prinášajú Únii. Vystavujú ho koordinovaným spôsobom príslušné národné regulačné orgány benefitujúcich členských štátov.
16. Tento článok sa primerane uplatňuje na balíky projektov podľa článku 18.

Článok 18

Umožnenie združovania projektov energetickej infraštruktúry na účely zdieľania nákladov

1. Realizátori projektov môžu združiť dva projekty alebo viac projektov na zozname Únie s cieľom uľahčiť diskusie o zdieľaní nákladov medzi príslušnými členskými štátmi, prípadne tretími krajinami, a rozhodnutia o cezhraničnom rozdelení nákladov medzi dotknutými príslušnými orgánmi členských štátov, prípadne medzi príslušnými orgánmi členských štátov a tretích krajín.
2. Komisia môže vyzvať realizátorov projektov, aby predložili príslušným skupinám na prerokovanie návrh jedného alebo viacerých balíkov dvoch alebo viacerých projektov na zozname Únie. Balík projektov môže zahŕňať projekty v rôznych štádiách pokroku za predpokladu, že ich začlenením do balíka nedôjde k oneskoreniu realizácie najpokročilejších projektov.
3. Po rokovaní v skupinách môže Komisia požiadať sieť ENTSO pre elektrinu alebo sieť ENNOH o spoločnú analýzu nákladov a prínosov za navrhované balíky dvoch alebo viacerých projektov na zozname Únie. Spoločná analýza nákladov a prínosov musí byť v súlade s centrálnym scenárom a faktormi citlivosti uvedenými v článku 11 a metodikou vypracovanou podľa článku 15. Sieť ENTSO pre elektrinu alebo sieť ENNOH predložia spoločnú analýzu nákladov a prínosov do dvoch mesiacov žiadosti Komisie.
4. Príslušné členské štáty za účasti príslušných národných regulačných orgánov a s podporou Komisie dospejú k rozhodnutiu, pokiaľ ide o balíky projektov a v prípade potreby vyzvú realizátorov projektov, aby do balíka projektov doplnili ďalšie alebo z neho niektoré vypustili, ak to uľahčí diskusie o zdieľaní nákladov, za predpokladu, že počet projektov na zozname Únie zahrnutých v balíku zostane zvládnuteľný.
5. Príslušné členské štáty môžu rozhodnúť o schválení balíkov a vyzvať realizátorov projektov, aby predložili spoločnú investičnú žiadosť podľa článku 17 ods. 4. Toto rozhodnutie sa oznámi príslušným skupinám a Komisii. Na účely článku 17 ods. 4 sa do investičnej žiadosti zahrnie len jedna aktuálna analýza nákladov a prínosov

a jeden návrh na cezhraničné rozdelenie nákladov s cieľom uľahčiť prípadnú žiadosť o finančnú pomoc Únie podľa článku 21.

Článok 19

Účelové vyčlenenie príjmov z preťaženia na projekty na zozname Únie

1. PPS vyčlenia 25 % poplatkov za preťaženie, ktoré neboli vynaložené na zaručenie skutočnej dostupnosti pridelenej kapacity podľa článku 19 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2019/943 a na kompenzácie prevádzkovateľom zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov na mori podľa článku 19 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2019/943, na sieťové investície do projektov na zozname Únie, ktoré sú relevantné pre zníženie preťaženia spojovacích vedení podľa článku 19 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/943.
2. PPS umiestnia finančné prostriedky uvedené v bode 1 tohto článku na samostatnú účtovnú položku, kým ich nebudú môcť použiť na financovanie projektov na zozname Únie, ktoré sú relevantné pre zníženie preťaženia spojovacích vedení, alebo kým nepreukážu, že prioritné ciele stanovené v článku 19 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/943 boli primerane splnené a nie je potrebné vybudovať ďalšiu cezhraničnú kapacitu na hraniciach dotknutých členských štátov s cieľom znížiť preťaženie spojovacích vedení.
3. Použitie finančných prostriedkov uvedených v odseku 1:
  - a) rieši medzeru vo financovaní projektov na zozname Únie, ktoré majú významný prínos mimo ich hostiteľských krajín, pričom sa náležite zohľadní očakávané financovanie prostredníctvom taríf;
  - b) sa zviditeľní v žiadostiach o rozhodnutia o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa článku 17 tohto nariadenia;
  - c) zabraňuje dvojitému financovaniu a zabezpečuje proporcionalitu, transparentnosť a nediskrimináciu;
  - d) neohrozuje plnenie prioritných cieľov podľa článku 19 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/943.
4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 tohto nariadenia s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením podmienok, za ktorých môžu PPS využívať finančné prostriedky uvedené v odseku 1 tohto článku, a podmienok, za ktorých sa cieľ článku 19 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/943 považuje za primerane splnený.
5. Agentúra do [6 mesiacov] od nadobudnutia účinnosti delegovaných aktov uvedených v odseku 4 aktualizuje metodiku používania príjmov z preťaženia podľa článku 19 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/943. Aktualizovaná metodika je v súlade s odsekmi 1, 2 a 3 tohto článku a s delegovanými aktmi prijatými podľa odseku 4 tohto článku.

Článok 20

Regulačné stimuly

1. Ak realizátor projektu znáša väčšie riziká pri rozvoji, výstavbe, prevádzke alebo údržbe projektu spoločného záujmu patriaceho do právomoci národných regulačných orgánov v porovnaní s rizikami obvykle spôsobenými porovnateľným projektom

infraštruktúry, národné regulačné orgány môžu udeliť pre uvedený projekt vhodné stimuly v súlade s nariadeniami (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a smernicami (EÚ) 2019/944 a (EÚ) 2024/1788.

Prvý pododsek sa neuplatňuje, ak projekt spoločného záujmu využíva jednu alebo viaceré z týchto možností:

- a) výnimku z článkov 31, 32 a 33 a článku 78 ods. 7 a 9 smernice (EÚ) 2024/1788 podľa článku 78 nariadenia (EÚ) 2024/1789;
  - b) výnimku z článku 19 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 6, článku 59 ods. 7 a článku 60 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944 podľa článku 63 nariadenia (EÚ) 2019/943;
  - c) výnimku podľa článku 36 smernice 2009/73/ES;
  - d) odchylenie podľa článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009.
2. Národné regulačné orgány v prípade rozhodnutia o udelení stimulov uvedených v odseku 1 tohto článku zohľadnia výsledky analýzy nákladov a prínosov v súlade s metodikou vypracovanou podľa článku 14, a najmä pozitívne externality projektu pre región alebo celú Úniu. Národné regulačné orgány pri porovnávaní s alternatívou s menším rizikom ďalej analyzujú špecifické riziká znášané realizátormi projektov, prijaté zmierňovacie opatrenia a dôvody rizikového profilu so zreteľom na čistý pozitívny vplyv projektu. Medzi oprávnené riziká patria najmä riziká spojené s novými prenosovými technológiami tak na pevnine, ako aj na mori, riziká spojené s nedostatočnou návratnosťou nákladov a riziká súvisiace s vývojom.
3. Pri rozhodnutí o udelení stimulov sa zohľadní špecifický charakter znášaného rizika a môžu sa ním udeliť stimuly, ktoré okrem iného zahŕňajú jedno alebo viaceré z týchto opatrení:
- a) pravidlá pre anticipačné investície;
  - b) pravidlá uznávania efektívne vynaložených nákladov pred uvedením projektu do prevádzky;
  - c) pravidlá zabezpečenia ďalšej návratnosti kapitálu investovaného do projektu;
  - d) iné opatrenia, ktoré sa považujú za potrebné a vhodné.

KAPITOLA VII

Financovanie

Článok 21

Oprávnenosť projektov na finančnú pomoc Únie podľa nariadenia (EÚ) 2021/1153

1. Projekty spoločného záujmu patriace do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v článku 27 a v prílohe II sú oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na štúdie a finančných nástrojov.
2. Projekty spoločného záujmu patriace do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v článku 27 a v bode 1 písm. a), b), c), d), e), f) a h) a bode 2 prílohy II

a v kompetencii národných regulačných orgánov sú takisto oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na práce, ak spĺňajú všetky z týchto kritérií:

- a) analýza nákladov a prínosov pre konkrétny projekt vypracovaná podľa článku 17 ods. 4 písm. a) preukáže významné pozitívne externality, ako je bezpečnosť dodávok, flexibilita systému, solidarita alebo inovácia;
  - b) pre projekt bolo vydané rozhodnutie o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa článku 17;
  - c) projekt nemôže byť financovaný trhom alebo prostredníctvom regulačného rámca v súlade s podnikateľským plánom a inými posúdeniami, najmä tými, ktoré vykonávajú potenciálni investori, veritelia alebo národný regulačný orgán, pričom sa pri posudzovaní potreby finančnej pomoci Únie v súvislosti s projektom zohľadní každé rozhodnutie o stimuloch a dôvodoch uvedené v článku 20 ods. 2.
3. Projekty spoločného záujmu realizované v súlade s postupom uvedeným v článku 5 ods. 7 písm. d) sú takisto oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na práce, ak spĺňajú kritériá stanovené v odseku 2 tohto článku.
4. Projekty spoločného záujmu patriace do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v prílohe II okrem tých, ktoré sú uvedené v odseku 2, s výnimkou kategórie infraštruktúry stanovenej v bode 3 uvedenej prílohy, sú takisto oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na práce, ak spĺňajú všetky tieto kritériá:
- a) analýza nákladov a prínosov pre konkrétny projekt vypracovaná realizátorom projektu na základe príslušnej metodiky analýzy nákladov a prínosov vypracovanej v súlade s článkom 11 preukáže významné pozitívne externality, ako je bezpečnosť dodávok, flexibilita systému, solidarita alebo inovácia;
  - b) projekt nemôže byť financovaný trhom v súlade s podnikateľským plánom vypracovaným realizátorom projektu a inými posúdeniami, najmä posúdeniami vykonanými potenciálnymi investormi, veriteľmi alebo národným regulačným orgánom;
  - c) projekt získal hodnotenie, ktoré vykonal príslušný národný orgán alebo prípadne národný regulačný orgán po konzultácii s PPS alebo príslušnými PDS z členských štátov, v ktorých má projekt významný čistý pozitívny vplyv, a ktoré jasne preukazuje významné pozitívne externality, ako je bezpečnosť dodávok, flexibilita systému, solidarita alebo inovácia, ktoré projekt vytvára, a obsahuje ich hodnotenie a poskytuje jasné dôkazy o ich nedostatočnej komerčnej životaschopnosti v súlade s analýzou nákladov a prínosov, podnikateľským plánom a posúdeniami vykonanými realizátorom projektu a potenciálnymi investormi alebo veriteľmi a prípadne národným regulačným orgánom.
5. Hodnotenie uvedené v odseku 4 písm. c) tohto článku vychádza zo scenára stanoveného podľa článku 11 a všetkých existujúcich analýz jeho citlivosti a zahŕňa presné hodnotenie a posúdenie efektívne vynaložených nákladov, presný opis prínosov projektu vrátane ich cezhraničného rozdelenia za jednotlivé členské štáty alebo tretie krajiny vrátane nehostiteľských krajín, opis cezhraničného rozdelenia nákladov a všetkých zdrojov financovania relevantných pre projekt a už istých.
6. Tento článok sa primerane uplatňuje na projekty vo vzájomnom záujme a balíky projektov podľa článku 18.

Projekty vo vzájomnom záujme sú oprávnené na finančnú pomoc Únie za podmienok stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1153. Pokiaľ ide o granty na práce, projekty vo vzájomnom záujme sú oprávnené na finančnú pomoc Únie za predpokladu, že spĺňajú kritériá stanovené v odseku 2 prípadne 4 tohto článku, a ak projekt prispieva k celkovým cieľom politiky Únie v oblasti energetiky a klímy.

Článok 22

Návod na používanie kritérií na udeľovanie finančnej pomoci Únie

Osobitné kritériá stanovené v článku 4 ods. 3 tohto nariadenia a parametre stanovené v článku 4 ods. 5 tohto nariadenia sa uplatňujú na účely stanovenia kritérií na udeľovanie finančnej pomoci Únie v nariadení (EÚ) 2021/1153. Na projekty spoločného záujmu, na ktoré sa vzťahuje článok 27 tohto nariadenia, sa okrem požiadaviek uvedených v článku 21 ods. 2 uplatňujú kritériá integrácie trhu, bezpečnosti dodávok, hospodárskej súťaže a udržateľnosti.

KAPITOLA VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 23

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 4, článku 11 ods. 6 a článku 19 ods. 4 sa Komisii udeľuje na obdobie siedmich rokov od 23. júna 2027. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto sedemročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 4, článku 11 ods. 6 a článku 19 ods. 4 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia sa pred prijatím delegovaného aktu poradí s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 3 ods. 4, článku 11 ods. 6 a článku 19 ods. 4 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu

parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 24

Podávanie správ a hodnotenie

Komisia do 30. júna 2032 zverejní správu o realizácii projektov na zozname Únie a predloží ju Európskemu parlamentu a Rade. V uvedenej správe poskytne hodnotenie:

- a) pokroku dosiahnutého v plánovaní, rozvoji, výstavbe a uvádzaní do prevádzky projektov na zozname Únie a prípadne oneskorenia v realizácii a iných vzniknutých ťažkostí;
- b) finančných prostriedkov vyčlenených a vyplatených Úniou na projekty na zozname Únie v porovnaní s celkovou hodnotou financovaných projektov na zozname Únie;
- c) pokroku dosiahnutého z hľadiska integrácie obnoviteľných zdrojov energie vrátane obnoviteľných zdrojov energie na mori a zníženia emisií skleníkových plynov prostredníctvom plánovania, rozvoja, výstavby a uvádzania do prevádzky projektov na zozname Únie;
- d) pre odvetvia elektrickej energie a vodíka, vývoja úrovne prepojenia medzi členskými štátmi a zodpovedajúci vývoj cien energie;
- e) postupu vydávania povolení a účasti verejnosti, najmä:
  - i) priemernej a maximálnej celkovej dĺžky trvania postupov vydávania povolení na projekty na zozname Únie vrátane trvania každého kroku konania pred podaním žiadosti v porovnaní s harmonogramom predpokladaným v pôvodných hlavných míľnikoch uvedených v článku 10 ods. 9;
  - ii) najlepších a inovačných postupov, pokiaľ ide o účasť zainteresovaných strán;
  - iii) najlepších a inovačných postupov, pokiaľ ide o zmiernenie vplyvov na životné prostredie vrátane adaptácie na zmenu klímy počas postupov vydávania povolení a realizácie projektov;
  - iv) účinnosti schém stanovených v článku 8 ods. 3 vzhľadom na súlad s lehotami stanovenými v článku 10 ods. 1 a 2;
  - v) rýchlosti digitalizácie povolovacích konaní;
- f) regulačného zaobchádzania, najmä:
  - i) počtu projektov spoločného záujmu alebo balíkov projektov, ku ktorým bolo vydané rozhodnutie o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa článku 17;
  - ii) počtu a typu projektov spoločného záujmu, ktoré dostali konkrétne stimuly podľa článku 20;

- g) účinnosti tohto nariadenia pri prispievaní k plneniu cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy a k dosiahnutiu klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050.
- h) zlepšenia odolnosti cezhraničnej energetickej infraštruktúry z hľadiska fyzickej a kybernetickej bezpečnosti;
- i) zavádzania nesieťových riešení z hľadiska počtu projektov a príslušného zvýšenia kapacity siete.

Článok 25

Preskúmanie

Komisia do 30. júna 2033 vykoná preskúmanie tohto nariadenia na základe výsledkov podávania správ a hodnotenia podľa článku 24 tohto nariadenia, ako aj monitorovania, podávania správ a hodnotenia uskutočňovaných podľa článkov 22 a 23 nariadenia (EÚ) 2021/1153.

Článok 26

Informovanosť a propagácia

Komisia prostredníctvom internetu zriadi a udržiava platformu transparentnosti ľahko prístupnú širokej verejnosti. Platforma sa pravidelne aktualizuje o tieto informácie: informácie zo správ uvedených v článku 5 ods. 4; informácie z webového sídla uvedeného v článku 9 ods. 7; a priame informácie od realizátorov projektov, pokiaľ ide o projekty, ktoré už nie sú na zozname Únie. Platforma musí obsahovať tieto informácie:

- a) všeobecné, aktualizované informácie vrátane zemepisných informácií ku každému projektu na zozname Únie;
- b) plán realizácie stanovený v článku 5 ods. 1 pre každý projekt na zozname Únie a predložený spôsobom, ktorý kedykoľvek umožňuje posúdiť pokrok v jeho realizácii;
- c) hlavné očakávané prínosy a príspevok k cieľom uvedeným v článku 1 ods. 1 a náklady na projekty s výnimkou akýchkoľvek citlivých obchodných informácií;
- d) zoznam Únie;
- e) finančné prostriedky, ktoré Únia vyčlenila a vyplatila na každý projekt na zozname Únie;
- f) odkazy na vnútroštátnu príručku postupov uvedenú v článku 9;
- g) informácie a aktualizácie stavu projektov, ktoré boli na zozname Únie, ale už v ňom nie sú.

Článok 27

Výnimka pre Cyprus a Maltu týkajúca sa prepojení

1. V prípade Cypru a Malty, ktoré nie sú prepojené s transeurópskou plynárenskou sieťou, sa uplatňuje výnimka z článku 3, článku 4 ods. 1 písm. a) a b), článku 4 ods. 5 a z príloh I, II a III. Jedno prepojenie za každý z týchto členských štátov si zachová svoj štatút projektu spoločného záujmu podľa tohto nariadenia so všetkými príslušnými právami a povinnosťami, ak toto prepojenie:
  - a) bolo k 23. júnu 2022 v štádiu prípravy alebo plánovania;
  - b) ak mu bol udelený štatút projektu spoločného záujmu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013³⁹;
  - c) je nevyhnutné na zabezpečenie trvalého prepojenia týchto členských štátov s transeurópskou plynárenskou sieťou.

Uvedené projekty musia zabezpečiť budúcu možnosť prístupu na nové trhy s energiou vrátane vodíka.

2. Realizátori projektov poskytnú dostatočné dôkazy o tom, ako prepojenia uvedené v odseku 1 umožnia prístup na nové trhy s energiou vrátane vodíka v súlade s celkovými cieľmi politiky Únie v oblasti energetiky a klímy. Tieto dôkazy musia obsahovať posúdenie dopytu a ponuky, pokiaľ ide o vodík z obnoviteľných alebo nízkouhlíkových zdrojov, ako aj výpočet zníženia emisií skleníkových plynov, ktoré umožní daný projekt.

Komisia pravidelne overuje toto posúdenie a uvedený výpočet, ako aj včasnú realizáciu projektu.

3. Okrem osobitných kritérií finančnej pomoci Únie stanovených v článku 21 sa prepojenia uvedené v odseku 1 navrhnu s cieľom zabezpečiť prístup na budúce trhy s energiou vrátane vodíka, nesmú viesť k predĺženiu životnosti aktív zemného plynu a musia zabezpečiť cezhraničnú interoperabilitu susediacich sietí. Akákoľvek oprávnenosť na finančnú pomoc Únie podľa článku 21 sa skončí 31. decembra 2027.
4. V každej žiadosti o finančnú pomoc Únie na práce sa musí jasne preukázať cieľ premeniť aktívum na špecializované vodíkové aktívum do roku 2036, ak to trhové podmienky umožňujú, a to prostredníctvom plánu s presným harmonogramom.
5. Výnimka stanovená v odseku 1 sa uplatňuje dovtedy, kým Cyprus alebo Malta nebudú priamo prepojené s transeurópskou plynárenskou sieťou alebo do 31. decembra 2029, podľa toho, čo nastane skôr.

Článok 28

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/942

Nariadenie (EÚ) 2019/942 sa mení takto:

---

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/347/oj>).

1. V článku 3 ods. 2 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Na žiadosť agentúry ACER regulačné orgány, sieť ENTSO pre elektrinu, sieť ENTSO pre plyn, sieť ENNOH, regionálne koordinačné centrá, subjekt PDS EÚ, prevádzkovatelia prenosových sústav/prepravných sietí, prevádzkovatelia vodíkových sietí, nominovaní organizátori trhu s elektrinou a subjekty zriadené prevádzkovateľmi prepravných sietí zemného plynu, prevádzkovateľmi sietí pre LNG, prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu alebo prevádzkovateľmi zásobníkov vodíka alebo prevádzkovateľmi vodíkových terminálov poskytnú agentúre ACER informácie na rovnakej úrovni podrobnosti potrebnej na výkon jej úloh podľa tohto nariadenia okrem prípadov, keď už agentúra ACER o takéto informácie požiadala a tieto informácie jej boli poskytnuté.“

2. V článku 11 sa písmená c) a d) nahrádzajú takto:

„c) plní povinnosti stanovené v článkoch 5, 11, 12, 14, 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../...* [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] a v oddiele 2 bode 8 prílohy III k uvedenému nariadeniu;

d) prijíma rozhodnutia o investičných žiadostiach vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov podľa článku 17 ods. 9 nariadenia (EÚ) .../...[nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx].

---

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] (Ú. v. EÚ..., ELI: ...).“

Článok 29

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/943

Článok 48 nariadenia (EÚ) 2019/943 sa nahrádza takto:

„Článok 48

Desaťročný plán rozvoja sústavy

1. Plán rozvoja sústavy pre celú Úniu uvedený v článku 30 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia vychádza z centrálného scenára a zo správy o identifikácii systémových potrieb podľa článkov 11 a 12 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../...* [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] a zahŕňa modelovanie integrovanej sústavy a posúdenie odolnosti systému. Príslušné vstupné parametre pre modelovanie centrálného scenára, ako sú predpoklady týkajúce sa cien palív a uhlíka alebo inštalácie obnoviteľných zdrojov energie, a predpoklady pre posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni vypracované podľa článku 23 tohto nariadenia by mali byť v čo najväčšej miere konzistentné.

Plán rozvoja sústavy pre celú Úniu najmä:

- a) vychádza z projektov cezhraničného významu zahrnutých do národných desaťročných plánov rozvoja sústavy a národných investičných plánov s prihliadnutím na regionálne investičné plány uvedené v článku 34 ods. 1 tohto nariadenia a vychádza z aspektov plánovania siete na úrovni Únie v zmysle nariadenia (EÚ) .../...[nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx]; podlieha analýze nákladov a prínosov s použitím metodiky stanovenej v článku 14 uvedeného nariadenia;

- b) prednostne zvažuje alternatívy k rozšíreniu siete, ako sú napríklad nesieťové riešenia podľa nariadenia (EÚ) .../...[nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] alebo nefosílna flexibilita;
- c) vychádza, pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia, aj z primeraných potrieb jednotlivých užívateľov sústavy a integruje dlhodobé záväzky investorov uvedené v článkoch 44 a 51 smernice (EÚ) 2019/944;
- d) identifikuje investičné medzery, najmä pokiaľ ide o cezhraničné kapacity.

So zreteľom na druhý pododsek písm. d) môže byť k plánu rozvoja sústavy pre celú Úniu priložený prehľad prekážok zvyšovania cezhraničnej kapacity sústavy vyplývajúcich z odlišných schvaľovacích konaní alebo postupov.

- 2. Agentúra ACER vypracuje stanovisko k národným desaťročným plánom rozvoja sústavy s cieľom posúdiť ich súlad s plánom rozvoja sústavy pre celú Úniu vrátane súladu s požiadavkami článku 3 ods. 6 a 7 nariadenia (EÚ) .../...[nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx]. Ak agentúra ACER zistí nesúlad medzi národným desaťročným plánom rozvoja sústavy a plánom rozvoja sústavy pre celú Úniu, do dvoch mesiacov od ich doručenia odporučí podľa potreby zmeniť národný plán rozvoja sústavy alebo plán rozvoja sústavy pre celú Úniu. Ak je takýto národný plán rozvoja sústavy vypracovaný v súlade s článkom 40a smernice (EÚ) 2019/944, agentúra ACER odporučí regulačnému orgánu zmeniť národný desaťročný plán rozvoja sústavy v súlade s článkom 40a ods. 7 uvedenej smernice a informuje o tom Komisiu.

---

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] (Ú. v. EÚ..., ELI: ...)

Článok 30

Zmeny nariadenia (EÚ) 2024/1789

Nariadenie (EÚ) 2024/1789 sa mení takto:

- 1. Článok 60 sa nahrádza takto:

„Článok 60

Plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu

- 1. Plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu vychádza z centrálného scenára a zo správy o identifikácii systémových potrieb podľa článkov 11 a 12 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../...* [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] a zahŕňa modelovanie integrovanej vodíkovej siete, výhľad primeranosti dodávok v Európe a posúdenie odolnosti systému.

Plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu najmä:

- a) vychádza z národných plánov rozvoja vodíkovej prepravnej siete v zmysle článku 55 smernice (EÚ) 2024/1788, a z celoúniijných aspektov plánovania siete v zmysle nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx];

b) vychádza, pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia, z primeraných potrieb jednotlivých užívateľov sietí a integruje dlhodobé záväzky investorov uvedené v článku 55 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/1788;

c) identifikuje investičné medzery, najmä pokiaľ ide o potrebné cezhraničné kapacity, na realizáciu prioritných koridorov pre vodík a elektrolyzéry v zmysle bodu 3 prílohy I k nariadeniu (EÚ) .../... [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx].

Pokiaľ ide o druhý pododsek písm. c), k plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu možno priložiť preskúmanie prekážok pre zvýšenie cezhraničnej kapacity siete, ktoré vyplývajú z odlišných schvaľovacích konaní alebo postupov. K takémuto preskúmaniu sa môže v prípade potreby priložiť komplexný plán na odstránenie takýchto prekážok a urýchlenie realizácie prioritných koridorov pre vodík a elektrolyzéry.

2. Agentúra ACER vypracuje v prípade potreby stanovisko k národným plánom rozvoja vodíkovej prepravnej siete s cieľom posúdiť ich súlad s plánom rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu vrátane súladu s požiadavkami článku 3 ods. 6 a 7 nariadenia (EÚ) .../...[nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx]. Ak agentúra ACER zistí nesúlad medzi národným plánom rozvoja vodíkovej prepravnej siete a plánom rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu, najneskôr dva mesiace od doručenia národného plánu rozvoja vodíkovej prepravnej siete odporučí zmeniť národný plán rozvoja vodíkovej prepravnej siete alebo prípadne plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu.
3. Pri vypracúvaní plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu sieť ENNOH spolupracuje so sieťou ENTSO pre elektrinu a sieťou ENTSO pre plyn, najmä pri vypracúvaní analýzy nákladov a prínosov pre energetický systém v zmysle článku 14 nariadenia (EÚ) .../...[nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] a pri identifikácii nedostatkov v infraštruktúre v zmysle článku 13 uvedeného nariadenia.

---

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o TEN-E podľa návrhu COM(2025) xxxx] (Ú. v. EÚ..., ELI: ...):

2. Článok 61 sa nahrádza takto:

„Článok 61

Integrované plánovanie sietí na úrovni Únie

1. Počas prechodného obdobia do 1. januára 2027 ENTSO pre plyn vypracuje plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu na rok 2026 s plným zapojením prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí a spolu s ENNOH hneď po jeho zriadení. Plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu na rok 2026 pozostáva z dvoch samostatných kapitol, jednej pre vodík a jednej pre zemný plyn. ENTSO pre plyn bezodkladne odovzdá ENNOH všetky informácie vrátane údajov a analýz, ktoré zhromaždila počas prípravy plánov rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu do 1. januára 2027.
2. ENNOH vypracuje plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu na rok 2028 podľa tohto článku a článku 60.

3. ENNOH úzko spolupracuje s ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn na vypracovaní integrovaných plánov rozvoja siete pre celú Úniu podľa článkov 32 a 60 tohto nariadenia a článku 30 nariadenia (EÚ) 2019/943.
4. V prípade, že je potrebné prijať rozhodnutia na zabezpečenie efektívnosti systému v zmysle článku 2 bodu 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 naprieč energetickými nosičmi, Komisia zabezpečí, aby ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH úzko spolupracovali.
5. Sieť ENNOH, sieť ENTSO pre elektrinu a sieť ENTSO pre plyn spolupracujú účinným, inkluzívnym a transparentným spôsobom, uľahčujú prijímanie rozhodnutí na základe konsenzu a vypracujú potrebné pracovné dojednania s cieľom umožniť takúto spoluprácu a zabezpečiť svoje spravodlivé zastúpenie.

Sieť ENNOH spolu so sieťou ENTSO pre elektrinu a sieťou ENTSO pre plyn môžu zriadiť pracovné skupiny na plnenie svojich povinností podľa prvého pododseku písm. a), b) a d) a zabezpečia, aby odvetvia vodíka, elektriny a plynu boli v pracovných skupinách zastúpené spravodlivo a rovnako.

Článok 31

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na poskytovanie, pokračovanie ani úpravu finančnej pomoci udelenej Komisiou podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013⁴⁰ a nariadenia (EÚ) 2021/1153.
2. Akýkoľvek proces vypracovania metodiky analýzy nákladov a prínosov, ktorý začala sieť ENTSO pre elektrinu alebo sieť ENNOH v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2022/869 pred [dátum nadobudnutia účinnosti/začiatku uplatňovania tohto nariadenia], pokračuje podľa článku 14 tohto nariadenia.
Všetky kroky vykonané podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2022/869 sa považujú za vykonané podľa príslušných ustanovení článku 14 tohto nariadenia.
Akákoľvek metodika analýzy nákladov a prínosov pre celý energetický systém schválená Komisiou podľa článku 11 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/869 sa považuje za schválenú podľa článku 14 ods. 7 tohto nariadenia a zostáva v platnosti, kým sa nenahradí novou metodikou analýzy nákladov a prínosov pre celý energetický systém vypracovanou podľa článku 14 tohto nariadenia.
3. Spoločné scenáre, ktoré vypracúva sieť ENTSO pre elektrinu, sieť ENTSO pre plyn a sieť ENNOH podľa článku 12 nariadenia (EÚ) 2022/869, budú naďalej vypracúvané a schvaľované Komisiou v súlade s postupom stanoveným v uvedenom článku. Tieto spoločné scenáre sa po schválení Komisiou považujú za centrálné referenčné scenáre podľa článku 11 tohto nariadenia a zostávajú v platnosti, kým sa nenahradia novými centrálnymi referenčnými scenármi vypracovanými podľa článku 11 tohto nariadenia.

---

⁴⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj>).

4. Príloha VII k nariadeniu (EÚ) 2022/869, v ktorej sa stanovuje [ ] zoznam projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme Únie, ako aj články [ ] nariadenia (EÚ) 2022/869 a prílohy [ ] k uvedenému nariadeniu sa naďalej uplatňujú na projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme uvedené v [ ] zozname Únie, kým sa nezačne uplatňovať delegovaný akt uvedený v článku 3 ods. 4 tohto nariadenia, ktorým sa stanovuje prvý zoznam Únie.

Článok 32

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) 2022/869 sa zrušuje. Odkazy na nariadenie (EÚ) 2022/869 sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 33

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY	3
1.1.	Názov návrhu/iniciatívy	3
1.2.	Príslušné oblasti politiky	3
1.3.	Ciele	3
1.3.1.	Všeobecné ciele	3
1.3.2.	Špecifické ciele	3
1.3.3.	Očakávané výsledky a vplyv	4
1.3.4.	Ukazovatele výkonnosti	4
1.4.	Návrh/iniciatíva sa týka:	5
1.5.	Dôvody návrhu/iniciatívy	5
1.5.1.	Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy	5
1.5.2.	Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.	8
1.5.3.	Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti	8
1.5.4.	Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergie s inými vhodnými nástrojmi	8
1.5.5.	Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia	9
1.6.	Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy	10
1.7.	Plánované metódy plnenia rozpočtu	10
2.	OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA	11
2.1.	Zásady monitorovania a predkladania správ	11
2.2.	Systémy riadenia a kontroly	11
2.2.1.	Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly	11
2.2.2.	Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie	12
2.2.3.	Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)	12
2.3.	Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam	13
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY	14
3.1.	Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov	14

3.2.	Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky	15
3.2.1.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky	15
3.2.1.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	15
3.2.2.	Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov	18
3.2.3.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky	20
3.2.3.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	20
3.2.3.2.	Celkové rozpočtové prostriedky	20
3.2.4.	Odhadovaná potreba ľudských zdrojov	20
3.2.4.1.	Financovaná zo schváleného rozpočtu	21
3.2.4.2.	Celková potreba ľudských zdrojov	21
3.2.5.	Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami	22
3.2.6.	Súlad s platným viacročným finančným rámcom	23
3.2.7.	Príspevky od tretích strán	23
3.3.	Odhadovaný vplyv na príjmy	26
4.	Digitálne rozmery	26
4.1.	Požiadavky digitálneho významu	26
4.2.	Údaje	27
4.3.	Digitálne riešenia	28
4.4.	Posúdenie interoperability	28
4.5.	Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania	29

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2022/869

1.2. Príslušné oblasti politiky

Oblasť: Energetika

Činnosť: Dohoda o čistom priemysle

1.3. Ciele

1.3.1. Všeobecné ciele

Všeobecným cieľom je včasný a efektívny rozvoj a interoperabilita odolnej energetickej infraštruktúry, energie z obnoviteľných zdrojov a flexibility vrátane uskladňovania a nabíjajúcich staníc v celej EÚ. To umožní EÚ dosiahnuť jej ciele v oblasti energetiky a klímy vrátane zabezpečenia cenovej dostupnosti energie prostredníctvom lepšej prepojenosti, čo povedie k cenovej konvergencii, zníženiu veľkoobchodných cien elektriny a nižšej volatilitate cien elektriny, ako aj k urýchlenému spojeniu medzi výrobou a odberom.

1.3.2. Špecifické ciele

V záujme dosiahnutia všeobecného cieľa sa táto iniciatíva venuje štyrom špecifickým cieľom:

i) špecifický cieľ č. 1: zabezpečiť, aby projektmi zahrnutými do plánov rozvoja siete a vybranými ako projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme riešili vhodne a účinne identifikované potreby infraštruktúry, čím sa zabezpečí včasný a efektívny rozvoj energetickej infraštruktúry;

ii) špecifický cieľ č. 2: uľahčiť využívanie nástrojov na zdieľanie nákladov na rýchlejšie zavádzanie projektov cezhraničnej infraštruktúry, čo povedie k zvýšenému využívaniu nástrojov na zdieľanie nákladov a skráteniu času zavádzania;

iii) špecifický cieľ č. 3: skrátiť a zjednodušiť povoloňacie konania pre projekty v oblasti energetickej infraštruktúry, energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania, ako aj pre nabíjacie stanice, čo povedie k skráteniu času potrebného na získanie potrebných povolení a umožní dodržať existujúce lehoty a zjednodušené požiadavky na povolenia;

iv) špecifický cieľ č. 4: zvýšiť fyzickú a kybernetickú bezpečnosť a odolnosť cezhraničnej energetickej infraštruktúry (projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme) zvýšením počtu zariadení a vybavenia na zabezpečenie ochrany a odolnosti na kritických prvkoch siete.

Z návrhu vyplýva **nová požiadavka na Komisiu**, ktorá súvisí s dosiahnutím **špecifického cieľa č. 1**:

– Požiadavka 1 (súvisí so špecifickým cieľom č. 1): Komisia je poverená vypracovaním komplexného centrálného scenára a podľa potreby analýz citlivosti aspoň každé štyri roky pre odvetvia elektrickej energie, vodíka

a plynu, ktoré sa použijú na desaťročné plány rozvoja siete pre celú Úniu (článok 11).

Návrh zahŕňa nové požiadavky na agentúru ACER, ktoré sú spojené s dosiahnutím špecifického cieľa č. 1 a špecifického cieľa č. 2:

- Požiadavka 2 (súvisí so špecifickým cieľom č. 1): Na účely vypracovania centrálného scenára má agentúra ACER za úlohu podporovať, ako aj overovať zber údajov Komisiou (článok 11). Okrem toho sa od agentúry ACER vyžaduje, aby vypracovala a zverejnila záväznú rámcovú metodiku na identifikáciu potrieb infraštruktúry (ktorú majú vykonávať sieť ENTSO-E a sieť ENNOH).
- Požiadavka 3 (súvisí so špecifickým cieľom č. 2): Agentúra ACER je poverená aktualizovať svoje odporúčanie o cezhraničnom rozdelení nákladov a zriadiť centrálny register všetkých rozhodnutí o cezhraničnom rozdelení nákladov (článok 17).

1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Dodatočné zdroje umožnia Komisii a agentúre ACER vykonávať úlohy potrebné na splnenie ich mandátu vyplývajúceho z právnych predpisov EÚ podľa požiadaviek uvedených v tomto návrhu. Očakáva sa, že návrh bude mať na príjemcov a cieľové skupiny tieto účinky:

- **Požiadavka 1:** Tým, že sa Komisia poverí vypracovaním centrálného scenára, by sa mala zabezpečiť väčšia transparentnosť, kontrola a súdržnosť vstupov používaných pri plánovaní siete na európskej aj vnútroštátnej úrovni, pričom konečným cieľom je zabezpečiť, aby sa potreby infraštruktúry identifikovali a riešili účinnejšie, čo povedie k zníženiu rozdielu medzi plánovanými infraštruktúrnymi projektmi v desaťročnom pláne rozvoja siete a identifikovanými potrebami cezhraničnej infraštruktúry v priebehu času, v prospech všetkých prevádzkovateľov a používateľov sústavy a siete, pretože sa rýchlejšie pokročí smerom k optimálnej sieti.
- **Požiadavka 2:** Poverením agentúry ACER úlohami súvisiacimi s vypracovaním centrálného scenára a identifikáciou potrieb infraštruktúry sa zabezpečí, že proces a jeho výsledky budú spoľahlivé a dôveryhodné, čo bude mať podobné výhody ako požiadavka 1.
- **Požiadavka 3:** Poverením agentúry ACER úlohou aktualizovať svoje odporúčanie o cezhraničnom rozdelení nákladov sa vytvorí harmonizovanejší rámec pre zdieľanie nákladov, čím sa zlepší konzistentnosť medzi členskými štátmi a rozhodnutiami o cezhraničnom rozdelení nákladov, a podporí sa väčšie zapojenie nehostiteľských členských štátov s cieľom uľahčiť využívanie nástrojov na zdieľanie nákladov na rýchlejšie zavádzanie projektov cezhraničnej infraštruktúry.

1.3.4. Ukazovatele výkonnosti

Uved'te ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosahovania cieľov iniciatívy sú uvedené v prílohe 8 k posúdeniu vplyvu, ktoré je priložené k balíku pre elektrizačné sústavy. Obsahujú predovšetkým:

- rozsah, v akom projekty, ktoré sú súčasťou rozvoja siete a ktoré sú vybrané ako projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme, riešia vhodne a účinne identifikované potreby infraštruktúry;
- účinné a častejšie využívanie nástrojov na zdieľanie nákladov;
- zjednodušenie povoľovacích konaní, skrátenie času potrebného na vydanie povolenia a dodržiavanie aktuálnych lehôt;
- zvýšenie fyzickej a kybernetickej bezpečnosti a odolnosti energetickej infraštruktúry.

Pokiaľ ide o špecifické ciele, s ktorými sú spojené požiadavky 1 – 3, uplatňujú sa tieto ukazovatele:

- **Ukazovatele pre požiadavky 1 a 2 (spojenými so špecifickým cieľom č. 1):** Počet a celková kapacita nových schválených/realizovaných cezhraničných spojovacích vedení; rozsah, v akom sú identifikované potreby infraštruktúry riešené infraštruktúrnymi projektmi (kapacita) zahrnutými v desaťročných plánoch rozvoja siete (plánovanými, vo výstavbe alebo uvedenými do prevádzky) alebo inými nesieťovými riešeniami (prítomnosť rozdielu medzi potrebami a projektmi a zníženie tohto rozdielu); zavádzanie nesieťových riešení z hľadiska počtu projektov a príslušného zvýšenia kapacity siete.
- **Ukazovatele pre požiadavku 3 (spojenou so špecifickým cieľom č. 2):** Počet záväzných dohôd o zdieľaní nákladov, ktoré umožňujú realizáciu cezhraničných projektov; priemerný čas potrebný na dosiahnutie dohody o rozdelení nákladov; počet nehostiteľských krajín, ktoré prispievajú k dohodám o zdieľaní nákladov; počet projektov, ktoré sú ako súčasť balíka projektov, predložené na účely získania štatútu projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme.

1.4. Návrh/iniciatíva sa týka:

- novej akcie
- novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁷⁰
- predĺženia trvania existujúcej akcie
- zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. *Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy*

Požiadavka 1:

Zavádza sa nové ustanovenie, podľa ktorého má Komisia po nadobudnutí účinnosti nariadenia a potom aspoň každé štyri roky (článok 11) vypracovať centrálny scenár, ktorý sa použije pre desaťročný plán rozvoja siete pre celú Úniu. Komisia musí zároveň vypracovať metodiku zberu údajov od siete ENTSO-E, siete ENNOH a siete ENTSO-G a poradiť sa o zozbieraných údajoch s príslušnými aktérmi. Komisia sa takisto musí poradiť o návrhu centrálného scenára so skupinou TEN-E a prijať

⁷⁰

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

a uverejniť konečný centrálny scenár. Komisia môže v prípade potreby takisto vypracovať analýzy citlivosti k centrálnemu scenáru na základe vývoja na trhu alebo vývoja politiky. Komisia bude musieť sledovať identifikované potreby na príslušných regionálnych fórach. V rámci Komisie by sa tieto úlohy prideliť GR pre energetiku a Spoločnému výskumnému centru.

Pokiaľ ide o GR pre energetiku, nová požiadavka týkajúca sa vypracovania centrálného scenára by si vyžiadala dodatočné zdroje na riadenie procesu vypracovania scenára, čo znamená veľký počet interakcií so zainteresovanými stranami, členskými štátmi, podpornými službami a partnermi atď. Na základe posúdenia vplyvu, ktoré je priložené k tomuto návrhu, bude vykonávanie týchto úloh znamenať pre GR pre energetiku dodatočné pracovné zaťaženie v celkovom rozsahu šesť ekvivalentov plného pracovného času. Tieto dodatočné zdroje by pokryli tieto potreby:

Riadenie procesov:

- koordinovať celkový proces medzi sieťou ENTSO/PPS, Komisiou a ACER v súlade s požiadavkami právnych predpisov o TEN-E; radiť sa so zainteresovanými stranami a členskými štátmi počas rôznych fáz procesu (vrátane seminárov a stretnutí) a príslušných následných opatrení (ako je opísané v článkoch 11 až 13),
- zabezpečiť kompatibilitu scenárov siete v rámci celkovej architektúry politiky; zosúladiť návrh scenárov s prebiehajúcim scenárom politiky (napr. v súvislosti s cieľmi do roku 2040, smernicou o OZE, EE, ETS atď.); zabezpečiť súlad s NEKP a posudzovaním primeranosti zdrojov na európskej úrovni; riadiť proces posudzovania návrhu a konečnej správy o identifikácii potrieb infraštruktúry (vypracúvajú siete ENTSO),
- koordinovať proces zosúladovania potrieb (po prijatí posúdenia potrieb infraštruktúry) so sieťou ENTSO-E, PPS, členskými štátmi, národnými regulačnými orgánmi a príslušnými zainteresovanými stranami a riadiť tento proces s príslušnými regionálnymi skupinami; pozorne sledovať analýzu nákladov a prínosov celého energetického systému spolu so sieťami ENTSO a zabezpečiť primeranú implementáciu vrátane zapojenia príslušných zainteresovaných strán,
- pripravovať a navrhovať právne akty a riadiť proces ich prijímania.

Vypracovanie scenárov a koordinácia:

- zabezpečiť zber údajov v spolupráci s členskými štátmi, sieťou ENTSO-E, sieťou ENTSO-G, sieťou ENNOH, NRO a ďalšími zainteresovanými stranami; udržiavať registre a zabezpečovať proces kvality údajov,
- koordinovať posudzovaciu činnosť. To bude zahŕňať všetky kroky procesu modelovania, t. j. zabezpečenie dostupnosti údajov, stanovenie kritických predpokladov, preskúmanie a kontrolu kvality návrhu výsledkov modelovania, sledovanie pracovného plánu a plánovanie interakcie osôb tvoriacich modely/analytikov s príslušnými zainteresovanými stranami,
- dokumentovať jednotlivé kroky modelovania a šíriť správy a súbory údajov. Dokumentácia bude obsahovať metodiku, údaje, kľúčové predpoklady a výsledky v rôznych formátoch: správy, dátové súbory, online zdroje.

Pokiaľ ide o JRC, jeho úlohou by bolo podporovať GR pre energetiku pri vypracúvaní centrálného scenára, ako aj pri vykonávaní modelovania. Za zber údajov od členských štátov a PPS na účely modelovania v odvetví elektrickej energie, plynu a vodíka bude zodpovedné GR ENER s podporou JRC. Na základe posúdenia vplyvu by to pre JRC malo znamenať nové pracovné zaťaženie v celkovom rozsahu 12 ekvivalentov plného pracovného času.

- spolupráca s GR pre energetiku a poskytovanie technických a politických odborných znalostí pri vypracúvaní metodiky modelovania centrálného scenára, ako aj podpora GR pre energetiku pri zhromažďovaní potrebných údajov od siete ENTSO-E, siete ENNOH a siete ENTSO pre plyn,
- modelovanie energetického systému: vytvorenie scenárov a faktorov citlivosti; správa údajov potrebných na modelovanie energetického systému,
- modelovanie v odvetví elektrickej energie: modelovanie dispečingu elektrickej energie podľa scenárov; výpočty toku elektriny; správa údajov potrebných na modelovanie elektrickej energie,
- modelovanie v odvetviach plynu a vodíka: aktualizácia dlhodobých očakávaní pre plyn a vodík; modelovanie trhu s plynom a modelovanie siete podľa scenárov; modelovanie tokov plynu/vodíka; modelovanie údajov aj pre modelovanie v odvetviach plynu/vodíka; správa údajov potrebných na modelovanie v odvetviach plynu a vodíka.

Celkovo sa odhaduje, že návrh bude pre Komisiu znamenať nové pracovné zaťaženie v celkovom rozsahu **18 ekvivalentov plného pracovného času** (šesť ekvivalentov plného pracovného času pre GR pre energetiku a 12 ekvivalentov plného pracovného času pre JRC, z toho štyri presunuté zo súčasných zdrojov a deväť financovaných prostredníctvom administratívnej dohody). Okrem toho by boli potrebné jednorazové prevádzkové náklady vo výške 1 milión EUR a opakujúce sa ročné prevádzkové náklady vo výške 500 000 EUR na technické aktualizácie, rozšírenia a údržbu modelov v odvetviach elektrickej energie, plynu a vodíka, na modelovanie cieľových hodnôt, NEKP a energetických mixov, ako aj na organizáciu seminárov a misií.

ACER

Požiadavka 2:

Úlohou agentúry ACER je podporovať, ako aj overovať všetky vstupné údaje zozbierané Komisiou ako súčasť vypracovania centrálného scenára (článok 11). Okrem toho sa od agentúry ACER vyžaduje, aby vypracovala záväznú metodiku identifikácie potrieb infraštruktúry (článok 12) a posúdila súlad návrhu správy o identifikácii potrieb infraštruktúry, ktorú vypracovali a predložili sieť ENTSO-E a sieť ENNOH, s vypracovanou rámcovou metodikou, a podala správu skupine TEN-E. Agentúra ACER je takisto povinná v prípade potreby aktualizovať rámcovú metodiku z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť Komisie

Vykonávanie týchto nových úloh by malo znamenať pre agentúru ACER dodatočné pracovné zaťaženie v celkovej výške dvoch ekvivalentov plného pracovného času. Agentúra ACER by okrem toho mala prevádzkové výdavky vrátane konzultačnej podpory na vypracovanie metodiky potrieb infraštruktúry, vývoja IT nástroja na uľahčenie overovania údajov a režijných nákladov s odhadovanými jednorazovými nákladmi vo výške 130 000 EUR, ako aj opakujúcimi sa prevádzkovými nákladmi vo výške 100 000 EUR ročne.

Požiadavka 3:

Od agentúry ACER sa vyžaduje, aby prijala odporúčanie o cezhraničnom rozdelení nákladov, v ktorom sa určia osvedčené postupy na spracovanie investičných žiadostí pre projekty spoločného záujmu s prihliadnutím na zásady uvedené v nariadení o TEN-E (článok 17). Toto odporúčanie sa podľa potreby pravidelne aktualizuje. Pri prijímaní alebo zmene odporúčania agentúra ACER uskutoční rozsiahly konzultačný proces, do ktorého sa zapoja všetky príslušné zainteresované strany. Toto odporúčanie musí obsahovať aj nezáväzný vzor cezhraničného rozdelenia nákladov, ktorým sa má uľahčiť práca národných regulačných orgánov.

Vypracovanie a prijatie odporúčania o cezhraničnom rozdelení nákladov, ako aj udržiavanie registra rozhodnutí o cezhraničnom rozdelení nákladov bude podľa odhadov znamenať pre agentúru ACER dodatočné pracovné zaťaženie v celkovej výške jedného ekvivalentu plného pracovného času, ako aj odhadované jednorazové náklady vo výške 70 000 EUR na vývoj IT nástroja pre register rozhodnutí o cezhraničnom rozdelení nákladov.

V prípade GR pre energetiku a JRC a ACER sa uvedené požiadavky na implementáciu legislatívneho návrhu vzťahujú aj na obdobie po skončení súčasného VFR na roky 2021 – 2027.

- 1.5.2. *Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Pozri oddiely dôvodovej správy o subsidiarite a proporcionalite.

- 1.5.3. *Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti*

Z hodnotenia predchádzajúceho nariadenia o TEN-E vyplynulo, že nariadením sa účinne zlepšila integrácia sietí členských štátov, stimuloval sa obchod s energiou, a to prispelo ku konkurencieschopnosti Únie. Projekty spoločného záujmu takisto výrazne prispeli k bezpečnosti dodávok ako hlavná kontextový aspekt návrhu nariadenia o TEN-E. V nadväznosti na hodnotenie z roku 2020 bolo nariadenie o TEN-E v roku 2022 revidované. V správe o vykonávaní, ktorá je prílohou k posúdeniu vplyvu, sa analyzujú skúsenosti získané pri vykonávaní revidovaného nariadenia o TEN-E. V správe o vykonávaní sa poskytujú dôkazy o potrebe ďalších zlepšení, najmä pokiaľ ide o vypracovanie scenárov, identifikáciu potrieb infraštruktúry a následný desaťročný plán rozvoja siete, výber a posúdenie projektov spoločného záujmu/projektov vo vzájomnom záujme, ako aj cezhraničné rozdelenie nákladov a rámce povoľovania.

- 1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Tento balík pre elektrizačné systémy je kľúčovým výsledkom v rámci Dohody o čistom priemysle a Akčného plánu pre cenovo dostupnú energiu, ktoré sú súčasťou pracovného programu Komisie na rok 2025. Návrh predstavuje doplnok k iným iniciatívam, ktorých cieľom je vytvoriť integrovanejší európsky trh s energiou a znížiť náklady na energiu pre domácnosti a priemysel. Energetická infraštruktúra má zároveň zásadný význam pre dosiahnutie navrhovaného cieľa EÚ v oblasti klímy do roku 2040 a pre cieľ dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050.

V návrhu Komisie na nový viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2028 – 2034 sa zdôrazňuje „zásadný význam skutočnej energetickej únie a dobre integrovaných infraštruktúrnych sietí EÚ“, čo sa odráža v podstatne zvýšenom rozpočte navrhovanom pre Nástroj na prepájanie Európy v oblasti energetiky. Nariadenie o TEN-E je základom pre projekty energetickej infraštruktúry financované v rámci nástroja NPE.

1.5.5. *Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

V správe o posúdení vplyvu, ktorá je priložená k tomuto návrhu, sa analyzovali rôzne možnosti politiky na dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov iniciatívy. Uprednostňovaná možnosť politiky, ktorá sa realizuje prostredníctvom tohto legislatívneho návrhu, sa považovala za najúčinnější a nákladovo najefektívnejší prístup a za prístup, ktorý je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality.

GR pre energetiku, JRC a agentúra ACER sa považujú za najvhodnejšie na vykonávanie dodatočných požiadaviek vyplývajúcich z legislatívneho návrhu vzhľadom na ich predchádzajúce skúsenosti s procesom plánovania infraštruktúry a modelovaním energetického systému.

GR pre energetiku získalo od prvého prijatia nariadenia o TEN-E v roku 2013 významné skúsenosti v procese plánovania a koordinácie infraštruktúry. Preto má najvhodnejšiu pozíciu na neustrannú koordináciu mechanizmov na identifikáciu potrieb infraštruktúry a riešenie nedostatkov na úrovni EÚ. JRC má značné technické znalosti v oblasti modelovania energetických systémov a vyvinulo vlastné modelovacie nástroje. Považuje sa preto za najvhodnejšie na vykonávanie modelovacích úloh spojených s vypracúvaním centrálného scenára.

Vzhľadom na svoj mandát má agentúra ACER najlepšie predpoklady na vykonávanie požiadaviek 1 a 2. Získala značné odborné znalosti ako kľúčový aktér s formálnou úlohou v procese plánovania infraštruktúry, ako aj v rámci cezhraničného rozdelenia nákladov na úrovni EÚ v rámci súčasného rámca TEN-E.

Pre nové úlohy/požiadavky vyplývajúce z tohto legislatívneho návrhu sú potrebné dodatočné ekvivalenty plného pracovného času, pričom existujúce úlohy sa v dohľadnej budúcnosti neznížia.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

obmedzené trvanie

- v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR

neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

Priame riadenie na úrovni Komisie

- prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- prostredníctvom výkonných agentúr

Zdieľané riadenie s členskými štátmi

Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- verejnoprávne subjekty,
- súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,
- súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte,
- subjekty usadené v členskom štáte, spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, ktoré môžu byť v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk, pokiaľ sú takéto subjekty kontrolované verejnoprávnymi subjektmi alebo súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby a sú im poskytnuté primerané finančné záruky v podobe spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany kontrolných subjektov alebo rovnocenné finančné záruky, ktoré môžu byť v prípade každej akcie obmedzené na maximálnu sumu podpory Únie.

Poznámky

neuplatňuje

sa

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

GR pre energetiku a JRC

Úlohy, ktoré vykonáva priamo GR pre energetiku, sa riadia podľa ročného cyklu plánovania a monitorovania vykonávaného v Komisii a výkonných agentúrach vrátane podávania správ o výsledkoch prostredníctvom výročnej správy o činnosti GR ENER a výročnej správy o činnosti centra JRC.

ACER

Agentúra ACER musí podľa svojho nariadenia o rozpočtových pravidlách poskytnúť vo svojom programovom dokumente ročný pracovný program, ktorý má obsahovať podrobné informácie o finančných aj ľudských zdrojoch pre každú z vykonávaných činností.

Agentúra ACER každý mesiac podáva správy GR pre energetiku o plnení rozpočtu vrátane záväzkov a o platbách podľa rozpočtových hláv, ako aj o voľných pracovných miestach podľa ich typu.

Okrem toho má GR pre energetiku priame zastúpenie v riadiacich orgánoch agentúry ACER. GR pre energetiku sa prostredníctvom svojich zástupcov v správnej rade informuje o využívaní rozpočtu a o pláne pracovných miest, a to na každom z jej zasadnutí v priebehu roka.

A napokon takisto v súlade s finančnými pravidlami sa na agentúru ACER vzťahuje požiadavka na každoročné podávanie správ o činnostiach a využívaní zdrojov prostredníctvom správnej rady a jej výročnej správy o činnosti.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Požiadavka 1:

Úlohy v rámci požiadavky budú pridelené Komisii.

Počas vykonávania sa prijme rozhodnutie o tom, či sa tieto úlohy budú vykonávať interne alebo budú prostredníctvom postupu verejného obstarávania zadané poskytovateľovi služieb. V prípade, že sa úlohy obstarajú od poskytovateľa služieb, obstarávanie sa bude vykonávať v rámci priameho riadenia pri plnom uplatňovaní ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách. Stratégia kontroly verejného obstarávania v GR pre energetiku a JRC zahŕňa osobitné právne, prevádzkové a finančné kontroly *ex ante* týkajúce sa postupu verejného obstarávania (preskúmanie poradným výborom pre verejné obstarávanie a zákazky), ako aj podpisovania zmlúv. Okrem toho podliehajú výdavky vynaložené na obstaranie tovaru a služieb kontrolám *ex ante* a v prípade potreby aj *ex post* a finančným kontrolám.

Požiadavky 2 a 3:

Vzhľadom na svoj mandát má agentúra ACER najlepšie predpoklady na získanie odbornosti v súvislosti s vykonávaním požiadaviek 4 a 3.

GR pre energetiku vytvorilo kontrolnú stratégiu na riadenie svojich vzťahov s agentúrou ACER, ktorá je súčasťou rámca vnútornej kontroly Komisie z roku 2017.

Agentúra svoj vlastný rámec vnútornej kontroly revidovala a prijala v decembri 2018.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie*

GR pre energetiku

Prvky, ktoré priamo spravuje GR pre energetiku, môžu podliehať obvyklým rizikám ovplyvňujúcim postupy verejného obstarávania. Tieto riziká sa považujú za nízke, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť výdavkov. Na organizačnej úrovni a na úrovni generálneho riaditeľstva sú zavedené vhodné a účinné kontroly.

Pokiaľ ide o výkonnosť, hlavným rizikom sú nesprávne odhady, pokiaľ ide o pracovné zaťaženie spôsobené týmto návrhom, keďže sa ním zavádzajú nové úlohy. Toto riziko treba akceptovať, keďže zo skúseností vyplýva, že ak sa do pôvodného návrhu nezahrnú potreby dodatočných zdrojov, je neskôr veľmi ťažké túto situáciu napraviť.

GR JRC

V rámci procesu posudzovania rizík pre svoje vedecké činnosti JRC identifikuje potenciálne riziká, hodnotí ich úroveň, plánuje potrebné opatrenia na ich zmiernenie a identifikuje existujúce kontrolné mechanizmy. Identifikované kľúčové riziko sa týka a) odhadu súvisiaceho pracovného zaťaženia pre nové úlohy spojené s týmto návrhom (pracovné zaťaženie pre niektoré úlohy by mohlo byť podhodnotené); b) nedostatočného množstva alebo kvality údajov na podporu rôznych nových úloh. V prípade a) je potrebné riziko akceptovať; zmiernujúce opatrenia zahŕňajú starostlivé personálne plánovanie počas celého trvania činností s cieľom zabezpečiť primeranú odbornosť. V prípade b) opatrenia zahŕňajú včasnú účasť na navrhovaní a formulovaní procesov zberu údajov, ako aj včasnú identifikáciu potenciálnych prekážok pri získavaní prístupu k údajom, ktoré sú predmetom záujmu, v rámci každej úlohy, ktorá si vyžaduje činnosti náročné na údaje, a včasnú komunikáciu s GR ENER a príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom upozorniť na otázku dostupnosti údajov.

ACER

Pokiaľ ide o nové úlohy agentúry ACER, návrh obsahuje viacero nových úloh, ktorými sa znižuje toto riziko, keďže napriek tomu, že pracovná záťaž pri niektorých budúcich úlohách môže byť podhodnotená, v prípade ostatných môže byť nadhodnotená, čo poskytuje priestor pre možné prerozdelenie v budúcnosti.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

GR pre energetiku

Úlohy pridelené GR pre energetiku sa budú vykonávať podľa už existujúceho systému kontroly a očakáva sa, že pomer nákladov na kontrolu zostane stabilný (5 až 6 % spravovaných finančných prostriedkov na základe nedávnych činností).

ACER

Nepredpokladá sa, že pridelenie dodatočných úloh na existujúci mandát agentúry ACER povedie na úrovni agentúry k osobitným dodatočným kontrolám, preto sa

pomer nákladov na kontrolu k hodnote riadených finančných prostriedkov pre agentúru ACER nezmení.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

GR pre energetiku

GR pre energetiku prijalo v roku 2020 revidovanú stratégiu boja proti podvodom a v roku 2023 revidovaný akčný plán na roky 2023 – 2025. GR pre energetiku v súčasnosti reviduje svoju stratégiu boja proti podvodom na roky 2026 – 2028 v súlade s metodikou úradu OLAF. Stratégia na boj proti podvodom v odvetví energetiky je založená na stratégii Komisie v oblasti boja proti podvodom a na osobitnom posúdení rizika vykonávanom interne s cieľom určiť oblasti, ktoré sú najviac zraniteľné voči podvodom, na kontrolných opatreniach, ktoré už sú zavedené, a na opatreniach potrebných na zlepšenie kapacity GR pre energetiku na predchádzanie podvodom, ich odhaľovanie a nápravu.

GR JRC

Stratégia JRC pre boj proti podvodom spolu so sprievodným akčným plánom bola prijatá v roku 2020 a upravená v roku 2024 s cieľom revidovať a aktualizovať plán na obdobie 2025 – 2027. Aktualizovaný plán obsahuje tri nové opatrenia: kampaň na zvyšovanie povedomia zameraná na otázky etiky Komisie a opatrenia boja proti podvodom s príslušnými príkladmi prispôbenými vedeckým pracovníkom JRC ktorá sa začala v prvej polovici roka 2025; rozšírený program odbornej prípravy, ktorý okrem iného zahŕňa tematické stretnutia na témy, ako je konflikt záujmov, autorstvo, používanie umelej inteligencie, oznamovanie nekalých praktík a nahlasovacie kanály; aktualizované stránky Sharepoint venované otázkam etiky a opatreniam boja proti podvodom. Týmito novými opatreniami sa dopĺňa prebiehajúce úsilie z akčného plánu na roky 2021 – 2024 a účasť JRC na akčnom pláne stratégie Komisie na boj proti podvodom. JRC si cení spoluprácu s úradom OLAF, tímom vnútornej kontroly a ďalšími zainteresovanými stranami v našom spoločnom úsilí o boj proti podvodom.

ACER

Agentúra ACER uplatňuje zásady boja proti podvodom decentralizovaných agentúr EÚ v súlade s prístupom Komisie a usmerneniami úradu OLAF z roku 2024 pre decentralizované agentúry a spoločné podniky. V decembri 2024 agentúra prijala novú stratégiu na boj proti podvodom, ktorou sa zrušilo rozhodnutie č. 15/2021 jej správnej rady. Nová stratégia na obdobie 2025 – 2027 je založená na týchto strategických cieľoch: optimalizovať existujúce opatrenia na predchádzanie podvodom, zvýšiť včasnosť a presnosť existujúcich systémov odhaľovania podvodov, posilniť vyšetrovacie protokoly a optimalizovať nápravné opatrenia na rýchlu obnovu.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY⁷¹

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ⁷²	krajín EZVO ⁷³	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov ⁷⁴	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
01	02.03.02 Nástroj na prepájanie Európy – Energetika	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
01	02.01.22.01 Podporné výdavky na Nástroj na prepájanie Európy — Energetika	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
01	02.10.06 Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	DRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE

⁷¹ Hoci sa tento legislatívny finančný a digitálny výkaz vzťahuje len na VFR na roky 2021 – 2027, očakáva sa, že návrh bude mať finančný vplyv aj po roku 2027.

⁷² DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁷³ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁷⁴ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky⁷⁵

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	01
---	-------	----

GR: ENER		Rok	Rok	Rok		Rok	VFR	PO	
		2024	2025	2026		2027	2021 – 2027 SPOLU	ROKU 2027	
Operačné rozpočtové prostriedky									
Rozpočtový riadok: 02.03.02 Nástroj na prepájanie Európy – Energetika		Závazky	(1a)				4 232	4 232 ⁷⁶	6 732
		Platby	(2a)				3 232	3 232	7 732
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov									
Rozpočtový riadok 02.01.22.01 Podporné výdavky na Nástroj na prepájanie Európy — Energetika			(3)				428	428	2 996
Rozpočtové prostriedky pre GR ENER SPOLU⁷⁷		Závazky	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	4 660	4 660	9 728
		Platby	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	3 660	3 660	10 728

JRC		Rok	Rok	Rok		Rok	VFR	PO
		2024	2025	2026		2027	2021 – 2027 SPOLU	ROKU 2027
Operačné rozpočtové prostriedky								

⁷⁵ Sumy po roku 2027 sú orientačné a nepredurčujú výsledok prebiehajúcich rokovaní o ďalšom VFR.

⁷⁶ Časť operačných rozpočtových prostriedkov v rámci nástroja na prepájanie Európy bude vyčlenená na administratívnu dohodu s JRC pre deväť ekvivalentov plného pracovného času (ZZ), ako je uvedené v oddiele 1.5.1.

⁷⁷

Neuplatňuje sa.	Závazky	(1a)							
	Platby	(2a)							
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov									
Rozpočtový riadok 01 01 01 11 Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov vykonávajúcich program Horizont Európa — Priamy výskum		(3)					754	754	5 278
Rozpočtové prostriedky pre JRC SPOLU⁷⁸	Závazky	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000		754	754	5 278
	Platby	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000		754	754	5 278

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

[Agentúra]: Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	VFR 2021 – 2027 SPOLU	Po roku 2027
Rozpočtový riadok: 02.10.06 Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky/Príspevok z rozpočtu EÚ pre agentúru				327	327	3 320

Rozpočtové prostriedky/Príspevok z rozpočtu EÚ pre agentúru bude kompenzovaný znížením finančného krytia programu Nástroj na prepájanie Európy – Energetika/rozpočtový riadok: 02.03.02/v roku/rokoch: 2027.

Rozpočtové prostriedky pridelené v nasledujúcom VFR by sa mali začleniť do dotácie agentúry vzhľadom na trvalý charakter úloh pridelených na základe tohto návrhu a v prípade potreby budú kompenzované ekvivalentným znížením príslušného finančného krytia programu v rámci toho istého okruhu VFR bez toho, aby bola dotknutá jeho budúca dohoda. Ak bude potrebné kompenzačné zníženie, bude treba prehodnotiť zdroje pridelené agentúre.

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	VFR 2021 – 2027 SPOLU	PO ROKU 2027
• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000	4 559	4 559	10 052
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000	3 559	3 559	11 052

⁷⁸ Odhady založené na priemerných nákladoch na zamestnancov uplatniteľných od roku 2026 a zodpovedajúce štyrom úradníkom v príslušnej kategórii, ktorí majú byť priradení v rámci JRC.

• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)		(6)	0,000	0,000	0,000	1 182	1 182	8 274
Rozpočtové prostriedky okruhov 1 až 6 viacročného finančného rámca SPOLU (referenčná suma)	Závazky	=4+6	0,000	0,000	0,000	5 741	5 741	18 326
	Platby	=5+6	0,000	0,000	0,000	4 741	4 741	19 326

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

GR: ENER		Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2021 – 2027 SPOLU ⁷⁹	PO ROKU 2027	
		2024	2025	2026	2027			
• Ľudské zdroje		0,000	0,000	0,000	376	376	2 632	
• Ostatné administratívne výdavky		0,000	0,000	0,000	12	12	84	
GR ENER SPOLU		0,000	0,000	0,000	388	388	2 716	
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU		(Závazky spolu = Platby spolu)		0,000	0,000	388	388	2 716

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2021 –	PO ROKU
--	-----	-----	-----	-----	------------	---------

⁷⁹ Tieto administratívne výdavky majú pokračovať v nasledujúcom VFR.

		2024	2025	2026	2027	2027 SPOLU	2027
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7	Závazky	0,000	0,000	0,000	6 129	6 129	21 042
viacročného finančného rámca SPOLU		0,000	0,000	0,000	5 129	5 129	22 042

3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy	Druh ⁸⁰	Priemerné náklady	Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Uveďte všetky roky počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						SPOLU		
			Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁸¹ ...																			
– Výstup																			
– Výstup																			
– Výstup																			
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																			
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																			
– Výstup																			
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																			

⁸⁰ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁸¹ Ako je uvedené v bode 1.3.2. „Špecifické ciele...“

SPOLU																
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok	Rok	Rok	Rok	SPOLU 2021 – 2027	PO ROKU 2027
	2024	2025	2026	2027		
OKRUH 7						
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	376	376	2 632
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	12	12	84
Medzisúčet OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	388	388	2 716
Mimo OKRUHU 7						
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	1 910	1 910	13 370
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	24	24	168
Medzisúčet mimo OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	1 934	1 934	13 538
SPOLU	0,000	0,000	0,000	2 322	2 322	16 254

3.2.3.2. Celkové rozpočtové prostriedky

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY + VONKAJŠIE PRÍPISANÉ PRÍJMY SPOLU	Rok	Rok	Rok	Rok	SPOLU 2021 – 2027	PO ROKU 2027
	2024	2025	2026	2027		
OKRUH 7						
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	376	376	2 632
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	12	12	84
Medzisúčet OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	388	388	2 716
Mimo OKRUHU 7						
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	1 910	1 910	13 370
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	24	24	168
Medzisúčet mimo OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	1 934	1 934	13 370
SPOLU	0,000	0,000	0,000	2 322	2 322	16 254

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje v rámci okruhu 7 a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

3.2.4.1. *Financovaná zo schváleného rozpočtu¹*

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Po roku 2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)					
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0	0	0	2	2
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	
01 01 01 01 (nepriamy výskum)	0	0	0	0	
01 01 01 11 (priamy výskum)	0	0	0	4	4
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)					
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	0	0	0	0	
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)	0	0	0	0	
Riadok administratívnej podpory [XX.01.YY.YY]					
– ústredie	0	0	0	0	
– delegácie EÚ	0	0	0	0	
01 01 01 02 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)	0	0	0	0	
01 01 01 12 (ZZ, VNE – priamy výskum)	0	0	0	0	
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7	0	0	0	0	
Iné rozpočtové riadky (02 01 22 01 Podporné výdavky na NPE – Energetika) – mimo okruhu 7	0	0	0	4	4
SPOLU	0	0	0	10	10

3.2.4.2. *Celková potreba ľudských zdrojov*

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY + VONKAJŠIE PRIPÍSANÉ PRÍJMY SPOLU	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027 ²	Po roku 2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)					
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0	0	0	2	2
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	
01 01 01 01 (nepriamy výskum)	0	0	0	0	
01 01 01 11 (priamy výskum)	0	0	0	4	4
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)					
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	0	0	0	0	
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)	0	0	0	0	

¹ Keďže dodatočné ekvivalenty plného pracovného času budú pokrývať nové úlohy pridelené Komisii, v súčasnosti neexistujú ekvivalenty plného pracovného času, ktoré by už boli pridelené na riadenie akcie alebo ktoré by bolo možné presunúť v rámci GR, pokiaľ ide o GR pre energetiku.

² Ako už bolo uvedené, návrh má neobmedzené trvanie a potreby zdrojov pretrvávajú aj po roku 2027, a to aj v VFR na roky 2028 – 2034.

Riadok administratívnej podpory [XX.01.YY.YY]	– ústredie	0	0	0	0	
	– delegácie EÚ	0	0	0	0	
01 01 01 02 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)		0	0	0	0	
01 01 01 12 (ZZ, VNE – priamy výskum)		0	0	0	0	
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7		0	0	0	0	
Iné rozpočtové riadky (02 01 22 01 Podporné výdavky na NPE – Energetika) – mimo okruhu 7		0	0	0	4	4
SPOLU		0	0	0	10	10

	Súčasní zamestnanci, ktorí sú k dispozícii v útvaroch Komisie	Dodatoční zamestnanci*		
		Financovaní z okruhu 7 / Výskum	Financovaní z riadka BA	Financovaní z poplatkov/
Pracovné miesta uvedené v pláne pracovných miest	4 GR JRC (prerozdelenie) 2 GR ENER	0	0	0
Externí zamestnanci (ZZ, VNE, DAZ)		0	4 ZZ GR ENER	

Opis úloh, ktoré majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	GR pre energetiku: Ďalší dvaja úradníci požadovaní pre GR pre energetiku by mali za úlohu dohliadať, riadiť a koordinovať nové úlohy GR pre energetiku súvisiace s vypracovaním centrálného scenára (pozri oddiel 1.5.1). Tieto úlohy sa týkajú riadenia procesov (vrátane účinnej koordinácie ekosystému zainteresovaných strán, kompatibility scenárov siete s celkovou architektúrou politiky, koordinácie procesu zosúladovania nových potrieb infraštruktúry a prípravy právnych aktov), ako aj vypracovania scenárov a koordinácie (vrátane dohľadu nad zberom údajov, koordinácie posudzovacej práce a dohľadu nad procesom modelovania a jeho dokumentácie).
Externí zamestnanci	GR pre energetiku: Ďalší štyria zmluvní zamestnanci požadovaní pre GR pre energetiku by mali za úlohu vypracovať centrálny scenár a podporovať dvoch úradníkov poverených dohľadom a riadením tejto práce. Zmluvní zamestnanci by vykonávali úlohy súvisiace s riadením procesov a vypracovaním a koordináciou scenárov (pozri oddiel 1.5.1).

3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami

Povinné: v nasledujúcej tabuľke by mal byť uvedený najlepší odhad investícií súvisiacich s digitálnymi technológiami, ktoré sú súčasťou návrhu/iniciatívy.

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné na účely vykonávania návrhu/iniciatívy, by sa v určenom riadku mali uviesť rozpočtové prostriedky okruhu 7.

Rozpočtové prostriedky okruhov 1 – 6 by sa mali uvádzať ako „Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT“. Tieto výdavky sa týkajú operačného rozpočtu, ktorý sa má použiť na opätovné použitie/nákup/vývoj IT platforiem/nástrojov priamo spojených s vykonávaním iniciatívy a investíciami, ktoré s nimi súvisia (napr. licencie, štúdie, uchovávanie údajov atď.). Informácie uvedené v tejto tabuľke by mali byť v súlade s podrobnými údajmi uvedenými v oddiele 4 „Digitálne rozmery“.

Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	VFR 2021 – 2027 SPOLU	VFR po roku 2027 SPOLU
OKRUH 7						
IT výdavky (organizácie)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Medzisúčet OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Mimo OKRUHU 7						
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT	0,000	0,000	0,000	1 120	1 120	3 500
Medzisúčet mimo OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	1 120	1 120	3 500
SPOLU	0,000	0,000	0,000	1 120	1 120	3 500

3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- X môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).

Na financovanie prevádzkových výdavkov na rok 2027 by bolo potrebné prerozdelenie v rámci rozpočtového riadku NPE-E.

Na zabezpečenie dvoch úradníkov požadovaných pre GR pre energetiku na vykonávanie úloh v rámci požiadavky 1 opísanej v oddiele 1.5.1 by mohlo byť potrebné prerozdelenie medzi jednotlivými generálnymi riaditeľstvami.

- si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.
- si vyžaduje revíziu VFR.

3.2.7. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- X nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt					
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU					

3.2.8. Odhadované ľudské zdroje a využitie potrebných prostriedkov v decentralizovanej agentúre

Požiadavky na pracovníkov (ekvivalent plného pracovného času)

Agentúra: ACER	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Po roku 2027
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)				1	1
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)					
<i>Dočasní zamestnanci (AD+AST) medzisúččet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Zmluvní zamestnanci				1	2
Vyslaní národní experti					
<i>Zmluvní zamestnanci a vyslaní národní experti medzisúččet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
Pracovníci SPOLU	0	0	0	2	3

Prostriedky kryté príspevkom z rozpočtu EÚ v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Výdavky na zamestnancov sa prispôsobia mesiacu plánovaného náboru (ak sa nábor uskutoční v júli, zohľadní sa len 50 % priemerných nákladov).

Agentúra: ACER	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU 2021 – 2027	PO ROKU 2027 ³
Hlava 1: Výdavky na zamestnancov				127	127	2 546
Hlava 2: Výdavky na infraštruktúru a operačné výdavky						
Hlava 3: Operačné výdavky				200	200	773

³ Údaj za celý VFR 2028 – 2034

Prostriedky kryté rozpočtom EÚ SPOLU	0,000	0,000	0,000	327	327	3 320
---	--------------	--------------	--------------	------------	------------	--------------

Prehľad/zhrnutie ľudských zdrojov a rozpočtových prostriedkov (v mil. EUR) potrebných v rámci návrhu/iniciatívy v decentralizovanej agentúre

Agentúra: ACER	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU 2021 – 2027	Po roku 2027
Dočasní zamestnanci (AD+AST)	0	0	0	1	1	1
Zmluvní zamestnanci	0	0	0	1	1	2
Vyslání národní experti	0	0	0	0	0	0
Pracovníci SPOLU	0	0	0	2	2	3
Prostriedky kryté rozpočtom EÚ	0,000	0,000	0,000	327	327	3 320
Prostriedky kryté poplatkami (ak sa uplatňujú)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Prostriedky zo spolufinancovania (ak sa uplatňujú)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Rozpočtové prostriedky	0,000	0,000	0,000	327	327	3 320

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
  - vplyv na vlastné zdroje
  - vplyv na iné príjmy
  - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁴			
		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
Článok					

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Neuplatňuje sa.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

4. DIGITÁLNE ROZMERY

4.1. Požiadavky digitálneho významu

Požiadavky na digitálnu relevantnosť v návrhu:

Požiadavka 1 (P1) sa týka procesov vypracúvania scenárov a identifikácie potrieb infraštruktúry, v ktorých by sa popri rozvoji fyzickej siete už v časti plánovania rozvoja siete zameranej na modelovanie malo zohľadňovať potenciálne využitie digitálnych a inteligentných riešení. V súvislosti s tým sa od prevádzkovateľov elektrických prenosových sústav vyžaduje, aby pri navrhovaní nových infraštruktúrnych projektov prednostne zvažili nesieťové a digitálne riešenia, pričom tieto požiadavky sa uplatňujú na európskej úrovni (ako súčasť desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu), ako aj na vnútroštátnej úrovni (národné plány rozvoja siete na úrovni prenosu). To pomôže zabezpečiť maximálnu efektívnosť rozvoja siete a zároveň motivovať k využívaniu digitálnych riešení v praxi.

Táto požiadavka sa vzťahuje na inštitúcie EÚ zodpovedné za proces modelovania, členské štáty, orgány zastupujúce prevádzkovateľov prenosových sústav a prepravných sietí na európskej úrovni (sieť ENTSO pre elektrinu, sieť ENTSO pre plyn a sieť ENNOH), ako aj na prevádzkovateľov prenosových sústav na vnútroštátnej úrovni.

Požiadavka 2 (P2) sa týka zavedenia novej kategórie nesieťového a digitálneho prenosu pre projekty spoločného záujmu. Cieľom tejto kategórie je poskytnúť lepšie stimuly na využívanie technológií na zlepšenie siete a digitálnych technológií prevádzkovateľmi prenosových sústav, zvýšiť efektívnosť využívania siete a zvýšiť cezhraničnú prenosovú

⁴ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

kapacitu. Prevádzkovatelia prenosových sústav musia pri podávaní žiadosti o zaradenie do novej kategórie predložiť údaje týkajúce sa technických charakteristík navrhovaných systémov digitalizácie, ako aj očakávaných vplyvov na prevádzku prenosovej sústavy. Sieť ENTSO pre elektrinu ako orgán navrhnutý na výpočet nákladov a prínosov nových projektov by bola zodpovedná za spracovanie súvisiacich údajov.

Požiadavka 3 (P3) sa týka postupu podávania žiadostí o povolenie pre projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme na zozname Únie. Príslušný národný orgán členského štátu musí byť schopný prijímať žiadosti o povolenie a všetky príslušné dokumenty v digitálnom formáte (článok 8). Podľa návrhu sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili dostupnosť digitálnej platformy na vnútroštátnej úrovni na riadenie jednotlivých krokov povoľovacieho konania (vrátane žiadostí o povolenie, postupov vydávania povolení, prebiehajúcich rozhodnutí o udelení povolenia) a sprístupnili vydané rozhodnutia v ľahko prístupnom formáte (článok 10 ods. 4). To by malo prispieť k jednotnejšej digitalizácii a transparentnosti medzi rôznymi povoľovacími orgánmi v členských štátoch a v konečnom dôsledku urýchliť povoľovanie.

Táto požiadavka je nad rámec povinnosti členských štátov vydávať všetky rozhodnutia v ľahko prístupnom formáte.

4.2. Údaje

Pokiaľ ide o požiadavku 1: Požiadavka sa týka existujúceho zberu údajov na účely modelovania siete a vypracovania scenárov a môže viesť k zberu nových údajov o budúcom využívaní digitálnych technológií a ich potenciáli. Hoci v literatúre existujú predpoklady o potenciáli takýchto technológií, údaje členských štátov nie sú v súčasnosti verejne dostupné a nezbierajú sa na rovnaký účel (riadne sa dodržiava zásada „jedenkrát a dost“). Prevádzkovatelia prenosových sústav začnú posudzovať potreby flexibility podľa nariadenia (EÚ) 2019/943 od roku 2026 a niektoré z používaných údajov sa môžu použiť aj na účely plánovania siete. Takéto plánovanie sa robí len na 10 rokov, zatiaľ čo plánovanie siete pre celú Úniu sa vzťahuje na nadchádzajúcich 10 – 20 rokov. V tejto súvislosti sa zdá, že zber údajov je nevyhnutný na zabezpečenie úplného pokrytia. Sekundárnymi právnymi predpismi o konkrétnom formáte údajov sa zabezpečí, aby sa zohľadnili existujúce zbierky na účely posúdenia potrieb flexibility, a tak sa zabránilo duplicite požiadaviek. Pokiaľ ide o tok údajov, prevádzkovatelia prenosových sústav, regulačné orgány a členské štáty poskytujú údaje Komisii na základe pravidiel, ktoré sa má prijať prostredníctvom sekundárnych právnych aktov. Dodatočné údaje na modelovanie siete majú v prípade potreby poskytovať prevádzkovatelia prenosových sústav priamo sieti ENTSO pre elektrinu.

Pokiaľ ide o požiadavku 2: Údaje súvisiace s podaním žiadosti o projekt spoločného záujmu sú pre každý projekt jedinečné, a preto sa musia zhromažďovať v čase podania žiadosti (zásada „jedenkrát a dost“ je preto plne dodržaná). Tieto údaje sa týkajú rozsahu projektu, finančných odhadov, použitých technológií, miesta, vplyvu na životné prostredie a energetickú sieť atď. Údaje budú realizátori projektov (väčšinou prevádzkovatelia prenosových sústav) predkladať sieti ENTSO pre elektrinu a Európskej komisii na účely posúdenia nákladov a prínosov v rámci hodnotiacich procesov pre projekty spoločného záujmu.

Pokiaľ ide o požiadavku 3: V digitálnych platformách, ktoré by členské štáty museli zriadiť, by sa uchovávali všetky údaje potrebné na skompletizovanie povolenia alebo povolení pre projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme. Ide o osobné

údaje súvisiace so žiadateľom, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, charakteristiku projektu a všetky potrebné podklady.

4.3. Digitálne riešenia

Pokiaľ ide o požiadavku 1: Platforma súvisiaca s požiadavkou 1 sa týka modelovania siete a modelovania scenárov budúceho rozvoja infraštruktúry. Sieť ENTSO pre elektrinu už takúto platformu používa, preto sa nová požiadavka týka modernizácie platformy na spracovanie väčšieho množstva údajov. Pokiaľ ide o úlohu Európskej komisie v procese modelovania scenárov, údaje sa budú používať v existujúcich modeloch, preto sa zmenami nestanovujú žiadne nové požiadavky na vytvorenie samostatnej platformy.

Pokiaľ ide o požiadavku 2: Táto požiadavka by nemala viesť k vytvoreniu nových platforiem systémov na spracovanie údajov, keďže proces výberu projektov spoločného záujmu riadne funguje a cieľom je rozšíriť rozsah kategórií (pri zachovaní zásad posudzovania, využívania existujúcich systémov na spracovanie žiadostí a výpočtu nákladov a prínosov).

Pokiaľ ide o požiadavku 3: Digitalizáciu a centralizáciu povoľovacích konaní uľahčia digitálne platformy, ktoré by členské štáty museli zriadiť. Vďaka centralizácii týchto údajov sa očakáva zjednodušenie postupov a zabránenie duplicitne rovnakých údajov v rôznych platformách. Komisia v odôvodneniach naliehavo žiada, aby portál obsahoval funkcie, a to aj prostredníctvom umelej inteligencie, ktoré by umožnili jednotnému kontaktnému miestu, iným orgánom a žiadateľom skontrolovať stav žiadosti a prípadné oneskorenia, ako aj skontrolovať dodržiavanie lehôt na vydanie povolenia. Okrem toho by mal umožniť získavanie štatistických údajov na kontrolu celkového pokroku v postupoch vydávania povolení v členských štátoch. Portál by mal uľahčiť plnenie povinností jednotného kontaktného miesta, ktoré by malo mať prístup ku všetkým relevantným údajom a informáciám.

4.4. Posúdenie interoperability

Požiadavky 1 a 2 si nevyžadujú interakciu nad rámec hraníc členských štátov, keďže cieľom je centralizované poskytovanie údajov na hodnotenie na úrovni EÚ. Nesúvisia ani s cezhraničnou interoperabilitou, keďže vymieňané údaje sa týkajú budúcich odhadov vývoja projektov, nie existujúcich tokov údajov súvisiacich s prevádzkou systému (ktoré sa už vymieňajú prostredníctvom iných platforiem spolupráce PPS). Očakáva sa, že údaje sa poskytnú len raz, t. j. buď sieti ENTSO pre elektrinu (ktorá ich následne poskytne Komisii), alebo priamo Komisii (v prípade, že sieť ENTSO pre elektrinu nepotrebuje rovnaké údaje). Informácie sa vymieňajú prostredníctvom dátových súborov a nie prostredníctvom vzájomného prepojenia dvoch platforiem.

Požiadavka 3 nevyžaduje interakciu nad rámec hraníc členských štátov, medzi subjektmi EÚ alebo medzi subjektmi EÚ a orgánmi verejného sektora. Nemá vplyv ani na cezhraničnú interoperabilitu, keďže údaje sú relevantné skôr pre vnútroštátne rozhodovacie postupy než pre rozhodovacie postupy na úrovni EÚ. Centrálne definovaná štruktúra údajov sa zvažovala a zavrhla, pretože vzhľadom na prevažne vnútroštátny charakter najväčšieho percentuálneho podielu povoľovacích konaní v každom členskom štáte a rôzne systémy povoľovania je logické, že skutočné rozhodnutie o formáte implementácie sa ponecháva na členské štáty, ktoré môžu rozhodnúť, čo najlepšie vyhovuje ich systému a novej digitálnej platforme, ktorú vytvoria. Hoci sa v nariadení o TEN-E vyžaduje, aby príslušné národné

orgány zodpovedné za vydávanie povolení v čo najväčšej miere spolupracovali na cezhraničných projektoch, členským štátom sa ponecháva voľnosť pri rozhodovaní o najvhodnejšom spôsobe spolupráce. Keďže časť predmetných údajov sa môže vyžadovať a posudzovať aj pri konaniach súvisiacich s projektmi, na ktoré sa nariadenie o TEN-E nevzťahuje, navrhne sa tiež, aby sa tieto platformy zriadili ako viacúčelové platformy, ktoré sa vzťahujú na povoľovanie širokej škály energetických aktív (siete, potrubia, obnoviteľné zdroje energie, zásobníky atď.).

Verejnými službami, ktorých sa tieto návrhy týkajú, by boli všetky národné orgány zapojené do povoľovania energetických aktív, napr. ministerstvo a/alebo agentúry pre energetiku, mestské/miestne orgány verejnej správy a orgány životného prostredia. Dotknuté by boli aj správne orgány alebo subjekty zodpovedné za vydávanie stanovísk alebo schvaľovanie projektov, ktoré majú vplyv na územné plánovanie a kultúrne dedičstvo.

4.5. Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania

Opatrenia sa týkajú požiadavky 2, t. j. zavedenia novej kategórie nesieťového a digitálneho prenosu pre projekty spoločného záujmu. Cieľom tejto kategórie je poskytnúť lepšie stimuly na využívanie technológií na zlepšenie siete a digitálnych technológií prevádzkovateľmi prenosových sústav, zvýšiť efektívnosť využívania siete a zvýšiť cezhraničnú prenosovú kapacitu. Ak by takáto investícia získala štatút projektu spoločného záujmu, mohla by využívať výhody zrýchleného povoľovania a v prípade splnenia všetkých potrebných podmienok by sa v súvislosti s ňou mohlo požiadať o financovanie z Nástroja na prepájanie Európy. Týmito opatreniami by sa malo podporiť zavádzanie digitálnych platforiem v rámci prenosových a distribučných sústav EÚ.